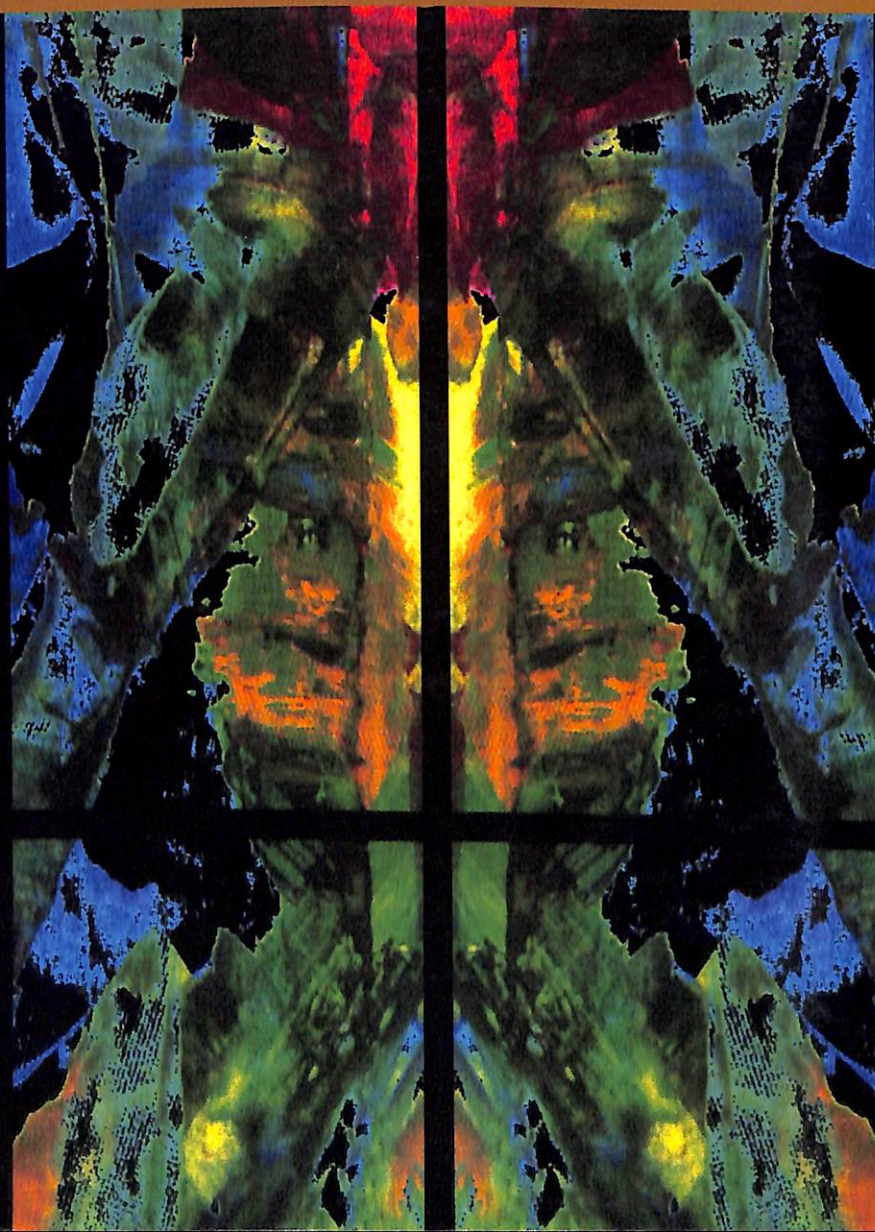

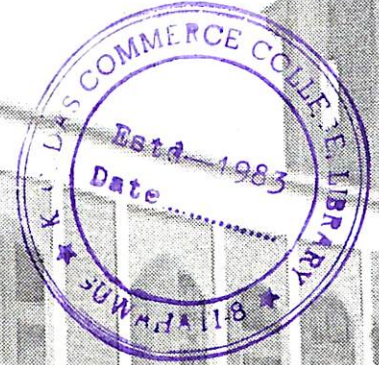
K.C. DAS COMMERCE COLLEGE MAGAZINE

কে. চি. দাস কমার্চ কলেজ আলোচনী

অষ্টম সংখ্যা : ২০০৩-২০০৪ চন

K. C. DAS
COMMERCE COLLEGE MAGAZINE
8th ISSUE : 2003-2004

Teacher-in-charge
Kukil Borah

Editor
Mrinal Saharia

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা	:	শ্ৰীযুত হিতেশ ডেকা অধ্যক্ষ, কে. চি. দাস কমাৰ্চ কলেজ
তত্ত্বাবধায়ক	:	শ্ৰীকুকিল বৰা প্ৰবক্তা, পৰিচালনা বিভাগ
সম্পাদক	:	শ্ৰীমৃগাল চহৰীয়া
সদস্য/সদস্যা	:	শ্ৰীবিজয় কলিতা প্ৰবক্তা, হিচাব বিজ্ঞান বিভাগ শ্ৰীমতী স্বপ্নাস্মৃতি মহন্ত প্ৰবক্তা, অসমীয়া বিভাগ শ্ৰীচন্দন জৈন উপ-সভাপতি, ছাত্ৰ একতা সভা শ্ৰীবৰুণজ্যোতি বৰুৱা সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা শ্ৰীমতী নেহা শ্ৰীভাট্টাভা সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা

EDITORIAL BOARD

Adviser	:	Sjt. Hitesh Deka Principal, K.C. Das Commerce College
Teacher-in-charge	:	Sri Kukil Borah Lecturer, Department of Management
Editor	:	Sri Mrinal Saharia
Members	:	Sri Bijoy Kalita Lecturer, Department of Accountancy Mrs. Swapna Smriti Mahanta Lecturer, Department of Assamese Sri Chandan Jain Vice-President, Students' Union Sri Varun Jyoti Baruah General Secretary, Students' Union Miss Neha Srivatava Secretary, Girls' Common Room

বেটুপাত আৰু অঙ্কসজ্জা	:	মনজিৎ ৰাজখোৱা
মুদ্ৰণ	:	শৰাইঘাট প্ৰিণ্টাৰ্ছ এম. চি. ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১০০৩

উৎসৰ্গা

পৰিবৰ্তনত বিশ্বাসী, ...
দুঃসময়ৰ মাজতো বুকুত
সন্ধাননা হৈ বুৰা
মানৱতাবাদী
নৱ প্ৰজন্মৰ
হাতত .....

K.C. DAS COMMERCE COLLEGE MAGAZINE

সূচীপত্ৰ

● সম্পাদকীয়

১

অতিথি লেখকৰ কলম :

● বহুমুখী প্রতিভা শ্ৰী শীলভদ্ৰ

৩

প্ৰবন্ধ :

● শিক্ষকৰ দায়বদ্ধতা শ্ৰী দীপক বৰ্মন

৫

● অসমীয়া কবিতাত হাস্যৰস শ্ৰী স্বপ্নাস্মৃতি মহন্ত

৮

● বেচৰকাৰী কৰ্মসংস্থান সৃষ্টি, আত্মসংস্থাপন অথবা
স্বনিয়োজনত এন. জি. অ'ৰ ভূমিকা শ্ৰী কুকিল বৰা

১০

● বিজ্ঞান আৰু কলা : এক পৰিপূৰকতা শ্ৰী অভিজিৎ ডেকা

১৩

● গ্ৰন্থপ্ৰীতি আৰু আজিৰ শিক্ষাৰ্থী সমাজ শ্ৰী বিমল দত্ত

১৬

● চবিত্ৰ গঠনত ঘৰ এখনৰ প্ৰভাৱ শ্ৰী মিথুন শৰ্মা

১৮

কবিতা :

● ঋতুৰ ক'লাজ্ শ্ৰী অৰ্চনা বৰা

১৯

● অন্তৰাল শ্ৰী প্ৰাণকৃষ্ণ দাস

১৯

● পাঁচোটি প্ৰেমৰ গল্প শ্ৰী মৃগাল চহৰীয়া

২০

● বিখ্যাত উৰ্দু কবি

‘আলি চৰ্দাৰ জাফৰী’ৰ কবিতা শ্ৰী উৎপল শৰ্মা

২১

● শৈশৱ শ্ৰী গীতार्थ ডেকা

২২

● সূনাম শ্ৰী হাবিদুৰ বহমান

২২

● তুমি যেনেকৈ ভাল পোৱা (অনুবাদ) শ্ৰী নিতুমণি ডেকা

২৩

● সকলোতে নাই যেন প্ৰাণ শ্ৰী বিশ্বজিৎ মণ্ডল

২৩

● এটি সন্ধিয়াৰ বাট শ্ৰী অভিজিৎ ডেকা

২৪

● পৰিচয় শ্ৰী ৰুবুল চন্দ্ৰ কলিতা

২৪

● স্বাধীনতাৰ উপহাৰ শ্ৰী গীতিকা শৰ্মা

২৫

● এইখন মোৰ দেশ শ্ৰী হৃদয়ানন্দ হাজৰিকা

২৫

● কলা বিথীকা

২৬

সাক্ষাৎকাৰ :

● অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি কনকসেন ডেকাৰ সৈতে

২৭

গল্প :

● ‘পত্ৰলেখা’ৰ এটি গল্প (অনুবাদ) শ্ৰী কল্পনা ধৰ

২৯

● হৃদয়ৰ সন্ধানত—মানুহে মানুহৰ বাবে শ্ৰী পৰশমণি দাস

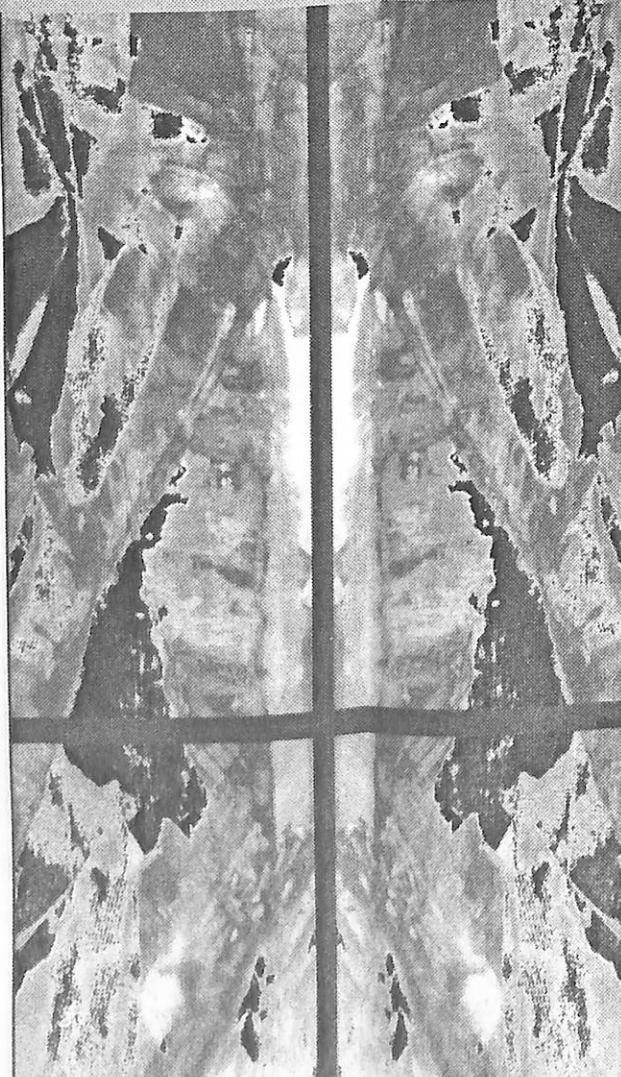
৩১

● নতুন সমাজ গঢ়িম শ্ৰী দেৱজিৎ দাস

৩৩

● হিয়া দিয়া নিয়া শ্ৰী মিথুন শৰ্মা

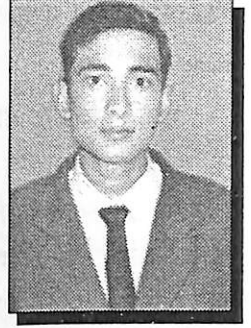
৩৬

অম্পাদকীয়

মই এজন অসমীয়াই কৈছো....

“The revolt of youth was the first burst of anger at the persistent realities of the new world the boredom of everyday existence, the dead life which is still the essential product of modern capitalism.”

বৰ্তমান আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ ক্ৰমাৎ ধ্বংসমুখী চৰিত্ৰই আটাইতকৈ বেছি প্ৰভাৱ পেলাইছে নতুন প্ৰজন্মৰ ওপৰত। শ্ৰমৰ, প্ৰতিভাৰ সঠিক মূল্য প্ৰদানত ব্যৰ্থ সমাজ ব্যৱস্থাৰ এক অগ্ৰণী অংশ হিচাপে চিহ্নিত নতুন প্ৰজন্মই এতিয়া তীব্ৰ আত্ম-পৰিচয়ৰ সংকটত ভুগিছে। অনিশ্চিত ভৱিষ্যতৰ সংশয়ে গৰিষ্ঠসংখ্যক নতুন পুৰুষৰ সামাজিক দৃষ্টিভংগীৰ দ্ৰুত পৰিৱৰ্ত্তন সাধিছে। সামাজিক অসমতা, দুৰ্নীতি, ষড়যন্ত্ৰমূলক ৰাজনীতিৰ অবাঞ্ছিত, অপ্ৰতিৰোধ্য গতিয়ে সমাজ ব্যৱস্থাৰ ভেটি ধ্বংস কৰাৰ উপৰি নতুন প্ৰজন্মটোক হতাশাগ্ৰস্ত আৰু আশাহত মানসিকতাৰ চিকাৰ হ’বলৈ বাধ্য কৰাইছে। সুস্থ, মানৱীয় মূল্যবোধসম্পন্ন ব্যক্তি হোৱাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মৌলিক পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিৰ অভাৱত নতুন প্ৰজন্ম একো একোজন কুটিল আত্মকেন্দ্ৰিক যন্ত্ৰমানৱত পৰিণত হ’বলৈ ধৰিছে। আটাইতকৈ অপ্ৰিয় সত্যটো হ’ল, আজিৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ অমানুষিক প্ৰতিযোগিতাৰ দৌৰত চামিল নহ’লে ‘সামাজিক যোগ্যতা’ৰ প্ৰমাণ পত্ৰ লভা বৰ কঠিন। যাৰ বাবে আমি সমস্ত মানৱীয় মূল্যবোধকে বন্ধকত ৰাখিবলৈ ৰাজী আছে। শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱ, আজানফকিৰ, লাচিত, জয়মতী, মূলাগাভৰুৰ দেশৰ লোক বুলি গৰ্ব কৰা মানুহবোৰে আজি তেনেদৰে ক’বলৈ সং সাহসকণো হেৰুৱাই পেলাইছে। কেইজন অসমীয়াই বুকুডাঠি ক’ব পাৰিব যে তেওঁ শংকৰদেৱ তথা আজানফকিৰৰ ভাৱাদৰ্শেৰে নিজৰ লগতে আনকো অনুপ্ৰাণিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে? কেইজন অসমীয়াই নিজকে লাচিতৰ দৰে দেশভক্ত বুলি ক’ব পাৰিব?? কেইজনী গাভৰুৱে “আমি জয়মতীৰ দেশৰ নাৰী” বুলি সং সাহসেৰে ক’ব পাৰিব??? অৱশ্যে একেবাৰে নাই বুলি কোৱা নাই, তথাপি এপাচি শাকত এটি জানুক থাকিনো কি লাভ....?

কবি কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্যদেৱে কৈছে—

যাৰ দেশ-জাতি
যাৰ ভেটি-মাটি
সি যদি নেজাগে চেতনা লৈ,
এই দাৱানল নুমাৰলৈ
দেশও জ্বলিব, জাতিও জ্বলিব
ময়ো জ্বলি যাম ভস্ম হৈ।।

আচলতে “অসম মৰিলে আমিও মৰিম” বুলি ক’ব পৰা যি কেইজন হাড়ে-হিমজুৱে অসমীয়া আছিল—বৰ্ত্তমানে তেওঁলোকো ছাগে শ্বহীদেই হ’ল! যি সময়ত সমগ্ৰ বিশ্বক বিজ্ঞানে অৱিশ্বাস্য জ্যোতিৰে আলোকিত কৰি ৰাখিছে তেনে সময়ত আমি জাতি-ধৰ্ম, বৰ্ণ-বংশক লৈয়ে ব্যস্ত হৈ আছো। আমাৰ এতিয়াও সেই বোগটো আছে যে—“নিজৰটো বেয়া, আনৰটো ভাল।” আমি নিজৰ ভাষা, সংস্কৃতিক এলাগী কৰি থৈ আনৰ ভাষা, সংস্কৃতিক বৰঘৰত বহুৱাইছো। বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠ দাৰ্শনিক, চিন্তাবিদসকলে একেমুখে স্বীকাৰ কৰিছে যে নিজৰ জাতি, ভাষা আৰু সংস্কৃতিক বাদ দি কেতিয়াও কোনো দেশে জাতীয়তাবাদৰ ধ্বজা উৰুৱাব পৰা নাই। নিৰাশাৰ কলীয়া আকাশৰ মাজতো সেয়ে ক্ষীণ আশাৰ পোহৰ আজিও মৰগমুখী জাতিটোৱে দেখি আছে, সেই পোহৰ হ’ল—নতুন পুৰুষৰ সুপ্ত জাতীয়তাবোধ আৰু সামাজিক দায়িত্ববোধ। সমগ্ৰ জাতিৰে আশা এই দুয়োটা শাস্ত্ৰত এদিন জাগি উঠিবই, কাৰণ আজিৰ বিশ্বায়নৰ যুগতো নিজ দেশ,

নিজ ভাষা তথা সংস্কৃতি অবিহনে মানুহৰ আন একো পৰিচয় নাই। আৰু পৰিচয়বিহীনতাকৈ ডাঙৰ দুৰ্ভাগ্য কি হ'ব পাৰে?

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চিন্তা-চৰ্চাৰ প্ৰকাশ ঘটে কিন্তু অপ্ৰিয় হ'লেও এটা কথা সত্য যে, বৰ্তমানৰ প্ৰায়ভাগ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তত্ত্বগধুৰ লিখনি লিখা বা পঢ়াৰ পৰা নিজকে বিৰত ৰাখে। কেৱল লঘু আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ তৰাং ভাৱৰ কিম্বা এটা লিখাৰহে পোষকতা কৰা দেখা যায়। বৰ্তমানৰ সাহিত্য যে বাস্তৱমুখী সাহিত্য তাত কোনো সন্দেহ নাই, কিন্তু এই বাস্তৱমুখিতাই যদি প্ৰগতিবাদী সাহিত্যৰ বাটত হেঙুল হয়, তেন্তে সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ বাবে এয়া দুৰ্দিনেই বুলিব লাগিব। আশা ৰাখিছো গতানুগতিক চিন্তা পৰিহাৰ কৰি চিন্তাশীল বাস্তৱক লৈ কেশৱ চন্দ্ৰ দাস বাগিজ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে লিখা-মেলাৰ প্ৰতি অধিক আগ্ৰহী হ'ব—কিয়নো অহাকালি সমাজখনৰ ভাৰ এইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰেই কান্ধত।

মোৰ কাৰ্যকালতে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ-পত্ৰিকা খনিৰ জন্ম দিয়া হয়। ভৱিষ্যতে ইয়াৰ মানদণ্ড আৰু উন্নত হ'ব বুলি আশা কৰিছো। তদুপৰি মোৰ কাৰ্যকালতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰথমটো 'ডিজিটেল লাইব্ৰেৰী'ৰ কাম আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত আৰম্ভ কৰা হৈছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ইয়াৰ দ্বাৰা অধিক উপকৃত হ'ব।

কাৰ্যকালৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে দিহা-পৰামৰ্শ দিয়া শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত হিতেশ ডেকা, কুকিল বৰা, স্বপ্নাস্মৃতি মহন্ত তথা অন্যান্য শিক্ষাগুৰুসকল, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দ, বন্ধুবৰ্গ—ভাষ্কৰ, বৰুণ, দেৱহাচ, মিথুন, অলকেশ, চন্দন দা আদিলৈ ধন্যবাদ জনাইছো।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিছো।

জয় আই অসম

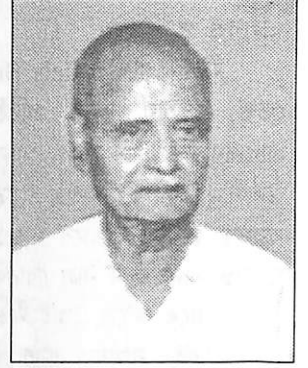
মৃগাল চহৰীয়া
আলোচনী সম্পাদক

বহুমুখী প্রতিভা

শীলভদ্র

সাহিত্য জগতত এক সুকীয়া স্থান দখল কৰা 'মধুপুৰ বহুদূৰ'ৰ স্ৰষ্টা শীলভদ্রৰ জন্ম ১৯২৪ চনত গোৱালাপাৰাৰ গৌৰীপুৰত। ১৯৪৭ চনত কটন মহাবিদ্যালয়ত অংক বিষয়ত প্ৰবক্তা হিচাপে কৰ্ম জীৱনৰ পাতনি মেলি বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন কাম কৰি ১৯৫৭ চনত অসম আভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ত অংকৰ প্ৰবক্তা হিচাপে যোগদান কৰে। পাছত ১৯৮২ চনত উক্ত মহাবিদ্যালয়ৰ অংক বিভাগৰ মুৰব্বী হিচাপে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে। অসমীয়া সাহিত্য জগতলৈ ভালেকেইটা গল্প আৰু কেইবাখনো উপন্যাস উপহাৰ দিয়া শীলভদ্রই 'মধুপুৰ বহুদূৰ' নামৰ উপন্যাসৰ বাবে ১৯৯৪ চনত সাহিত্য একাডেমী বঁটা লাভ কৰে। ১৯৯২ চনত 'দায়িত্ব আৰু অন্যান্য গল্প'ৰ বাবে ভাৰতীয়া ভাষা পৰিষদ বঁটা, ১৯৯০ চনত 'অনুসন্ধান'ৰ বাবে প্ৰকাশন পৰিষদৰ বঁটা আৰু ২০০১ চনত অসম উপত্যকা সাহিত্য বঁটা লাভ কৰে। 'বাস্তৱ', 'কোনো ফ্লেভ নাই', 'তৰুৱা কদম', 'উত্তৰণ', 'বিশ্বাস আৰু অন্যান্য গল্প', 'অন্য এক মধুপুৰ', 'গধূলি', 'আগমনিৰ ঘাট' আদি গ্ৰন্থৰে অসমীয়া সাহিত্যৰ উঁহাল চহকী কৰা শীলভদ্রৰ গল্প, উপন্যাস ইতিমধ্যে ইংৰাজী, বাংলা, মাৰাঠী, মালায়ালম ভাষালৈও অনুবাদ হৈছে। এনে এগৰাকী সাহিত্য সাধকক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ অতিথি হিচাপে পাই আমি আনন্দ অনুভৱ কৰিছোঁ।

বাৰ্ত্তাও ৰাচেল মোৰ অন্যতম প্ৰিয় লেখক। তেওঁৰ ভাষা ১৯৫০ চনত তেওঁ সাহিত্যৰ ন'বেল বঁটা লাভ কৰে। বৃদ্ধ বয়সত স্ফটিকৰ দৰে স্বচ্ছ। কোনো ধৰণৰ কুঁৱলীৰ আচ্ছাদন নাই। তেওঁ বুদ্ধিদীপ্ত চুটি গল্পও লিখিছিল। তাৰে এখন গল্পসংগ্ৰহ আলমৰিহিত অইন এখন কিতাপ বিচাৰি থাকোঁতে তেওঁৰ 'চেটান ইজ দ্য চুবাৰ্ব' পঢ়ি মই মুগ্ধ হৈছোঁ।

'ৰিলেটিভিটি সম্বন্ধে লিখা কিতাপখন চকুত পৰিল। ৰাচেল এগৰাকী অসাধাৰণ প্ৰতিভাশালী ব্যক্তি। যিটো ক্ষেত্ৰত পদাৰ্পণ কৰিছে তাতেই তেওঁ তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ সাক্ষৰ ৰাখি গৈছে। বাৰ্ত্তাও ৰাচেল আৰম্ভণিতে আছিল অংকৰ পণ্ডিত। 'প্ৰিঞ্চিপিয়া মেথেমেটিচিয়া' অংকশাস্ত্ৰৰ বিষয়ে ৰচনা কৰা তেওঁৰ মৌলিক গ্ৰন্থ। পিছত তেওঁ দৰ্শন শাস্ত্ৰত মনোনিৱেশ কৰিলে। অসাধাৰণ তেওঁৰ ৰচনাশৈলী। তেওঁৰ বিমূৰ্ত ৰচনাতো আছে মননশীল (Sophisticated) হাস্যৰসৰ অৱতাৰণ। তেওঁৰ বিখ্যাত 'কংকোয়েষ্ট অৱ হেপিনেচ'ৰ পৰা

লুই কেব'ল সম্বন্ধে এটা আমোদজনক গল্প প্ৰচলিত আছে। মহাৰাণী ভিক্টোৰিয়াই এলিচৰ কাহিনী পঢ়ি মুগ্ধ হৈ ডড্‌চনক বাকিংহাম পেলেচত সম্বৰ্দ্ধনা জনালে আৰু তেওঁৰ পৰৱৰ্তী কিতাপখন প্ৰকাশ হোৱাৰ লগে লগে একপি পঠিয়াবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। তেওঁৰ পৰৱৰ্তী কিতাপখন আছিল, 'এ ট্ৰেটাইজ অন পিওৰ মেথেমেটিক্‌চ'। কিতাপখন পাই মহাৰাণী ভিক্টোৰিয়াৰ খং উঠি গ'ল। তেওঁৰ লগত এইয়া কি খেমালি? লুই কেব'লে কৈফিয়ৎ দিলে, 'ইয়োৰ একচেলেঞ্চি মই আপোনাৰ আদেশ অমান্য কৰিব পাৰোনে?'

এনেকুৱা বহুমুখী প্ৰতিভা সম্পন্ন মানুহৰ উদাহৰণ আৰু আছে। শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ কথাই ধৰক। একাধাৰে দাৰ্শনিক, কবি, নাট্যকাৰ, চিত্ৰশিল্পী, ধৰ্মপ্ৰচাৰক, সমাজসংস্কাৰক। মুঠতে কোনটো ক্ষেত্ৰত নো তেওঁৰ অসাধাৰণ প্ৰতিভাৰ সাক্ষৰ নাই?

তেনেকৈ মাইকেল এঞ্জেলো এগৰাকী চিত্ৰশিল্পীয়েই নাছিল। তেওঁ আছিল এজন স্থাপত্যবিদ (Architect) আৰু আচৰিত কথা যে সেই যুগতেই তেওঁ আকাশীযান সম্বন্ধে গৱেষণা কৰিছিল।

এইবোৰ গুৰুগস্তীৰ কথা বাদ সমসাময়িক প্ৰতিভাশালী কেইগৰাকীমান মানুহৰ কথাকে

এটা উদাহৰণ দিওঁ। মানুহৰ ভাল কৰিবলৈ যোৱা মানে হ'ল কণ্ট।

সিহঁতক কিছুমান উপভোগ কৰাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা।' হ'য়েই তো।

মদ নাখাবা, ইটো নকৰিবা, সিটো নকৰিবা, ইত্যাদি, ইত্যাদি।

আইনষ্টাইন আছিল এগৰাকী সংগীতানুৰাগী ব্যক্তি। তেওঁ

নিজেও ভাল বেহালা বজাইছিল। বহুদিন আগতে 'ৰিডাৰ্চ

ডাইজেণ্ট' নামৰ এখন ৰচনা পঢ়িছিলো। এজন মানুহক আইনষ্টাইনে মার্গ সংগীতৰ ৰস উপভোগ কৰাৰ প্ৰশিক্ষণ কেনেকৈ দিছিল তাৰেই বিৱৰণ। সত্যেন্দ্ৰ নাথ বসুয়ে তবলা বজাই ভাল পাইছিল। সুবিধা পালে ন'বেল বঁটা বিজয়ী বৈজ্ঞানিক ৰিচাৰ্ড ফেইনমেনে (Richard Feynman) বেণ্ড পাটাত অংশ গ্ৰহণ কৰি ড্ৰাম বজাইছিল। ফেইনমেনে যিকোনো ধৰণৰ তলা খুলিবও পাৰিছিল।

নীল বোৰে (Niels Bohr) খুব ভাল ফুটবল খেলিছিল। তেওঁ জাতীয় দলৰ প্ৰতিনিধিত্বও কৰিছিল। তেওঁ অতি সাধাৰণভাৱে থাকিছিল আৰু পোছাক-পৰিচ্ছদ সম্বন্ধে আছিল উদাসীন। এবাৰ ট্ৰেনযাত্ৰাত তেওঁৰ 'কুপৰ' সহযাত্ৰী আছিল এজন বয়সস্থ মানুহ। দুয়োৰে মাজত কথা-বতৰা হ'ল। কথাই কথাই বয়সস্থ মানুহজনে নীল বোৰৰ পৰিচয় জানিবলৈ বিচাৰিলে।

বোৰে ক'লে, "মই নীল বোৰ।"

"এই নামৰ মানুহ এজনে ন'বেল বঁটাও পাইছে। জানেনে?"

"ময়েই সেইজন। আপোনাৰ পৰিচয়?"

মানুহজনে পোন হৈ বহি লৈ বোৰৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিলে।

"আপুনি যদি নীল বোৰ তেনেহ'লে মই আইনষ্টাইন।"

অৰ্থাৎ এই জখলা মানুহজনে যদি নিজকে ন'বেল বঁটা বিজয়ী বিখ্যাত পদাৰ্থবিজ্ঞানী নীল বোৰ বুলি জাহিৰ কৰিব পাৰে তেনেহ'লে তেওঁ নো নিজকে আইনষ্টাইন বুলি ক'ব নোৱাৰে কিয়?

বিখ্যাত মহাকাশ বিজ্ঞানী ন'বেল বঁটা বিজয়ী এচ চন্দ্ৰশেখৰৰ কথাকেই ধৰক। তেওঁৰ 'টুথ এণ্ড বিউটি' কিতাপখনৰ এটা নিবন্ধত তেওঁ নিউটন, চেক্‌চপিয়াৰ আৰু বিট'ফেনৰ কৰ্মৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণ কৰিছে। পদাৰ্থবিজ্ঞানী হিচাপে তেওঁ নিউটনৰ কথা নিশ্চয় ক'ব পাৰে। কিন্তু চেক্‌চপিয়াৰ আৰু বিট'ফেনৰ সৃষ্টি সম্বন্ধে তেওঁৰ কি অগাধ জ্ঞান! তেওঁ যে কেৱল

চেক্‌চপিয়াৰৰ ৰচনাৰ সৈতে পৰিচিত সেইটোৱেই নহয়, চেক্‌চপিয়াৰৰ বিষয়ে বিখ্যাত সমালোচকসকলে কোনে কি কৈছে তাৰো সৈতে তেওঁৰ সম্যক পৰিচয় আছে। চন্দ্ৰশেখৰে বিট'ফেনৰ চিন্ফনীবোৰৰো সূক্ষ্ম বিশ্লেষণ কৰিছে। চন্দ্ৰশেখৰৰ প্ৰতিপাদ্য বিষয় হ'ল যে সকলো মহান শিল্পী আৰু বিজ্ঞানী হ'ল সত্য আৰু সুন্দৰৰ পূজাৰী।

তেনেকৈ লুই কেৰ'ল আছিল অংকৰ অধ্যাপক। অধ্যাপক হিচাপে তেওঁ নাম চাৰ্লচ লাডউইগ ডড্‌চন (Charles Ludwidge Dodgson)। শিশুসাহিত্যিক হিচাপে তেওঁ লুই কেৰ'ল। শিশু সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ অৱদান অতুলনীয়। এলিচ ইন দি ৱাণ্ডাৰলেণ্ড, এলিচ থু দি লুকিং গ্লাচ আদি কিতাপ আজিও তুলনাহীন। লুই কেৰ'ল সম্বন্ধে এটা আমোদজনক গল্প প্ৰচলিত আছে। মহাৰাণী ভিক্টোৰিয়াই এলিচৰ কাহিনী পঢ়ি মুগ্ধ হৈ ডড্‌চনক বাকিংহাম পেলোচত সম্বৰ্দ্ধনা জনালে আৰু তেওঁৰ পৰৱৰ্তী কিতাপখন প্ৰকাশ হোৱাৰ লগে লগে একপি পঠিয়াবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। তেওঁৰ পৰৱৰ্তী কিতাপখন আছিল, 'এ ট্ৰেটাইজ অন পিওৰ মেথেমেটিক্‌চ'। কিতাপখন পাই মহাৰাণী ভিক্টোৰিয়াৰ খং উঠি গ'ল। তেওঁৰ লগত এইয়া কি ধেমালি? লুই কেৰ'লে কৈফিয়ৎ দিলে, 'ইয়োৰ একচেলেঞ্চিঙ মই আপোনাৰ আদেশ অমান্য কৰিব পাৰোনে?'

এনেকুৱা বহু উদাহৰণ আছে। বিখ্যাত ইতিহাস ব্যাখ্যাকাৰী ফৌশ্বী আছিল অংকৰ মানুহ। অংকৰ বিষয়ে তেওঁৰ মৌলিক গৱেষণাপত্ৰ আছে। বিখ্যাত উপন্যাসিক নেভিল শ্বুট (Nevil Shute) আছিল এগৰাকী দক্ষ এৰ'নটিক ইন্‌জিনিয়াৰ। তেওঁৰ 'অন দি বিচ' এখন লেখত লব'লগীয়া উপন্যাস। ইয়ান টিনবাৰ্গেন আছিল পদাৰ্থবিজ্ঞানী। পিছতহে অৰ্থশাস্ত্ৰলৈ প্ৰব্ৰজন। তেওঁ ইকন'মেট্ৰিক্‌চৰ এক অসামান্য পণ্ডিত। ইকন'মিক্‌চত ন'বেল বঁটা প্ৰৱৰ্তন হোৱাত তেওঁ প্ৰথম এই বঁটা পায়। হ'ব, উদাহৰণ দি থকাৰ প্ৰয়োজন নাই।□

হৰি-হৰ যুদ্ধ : উষা-অনিৰুদ্ধৰ কাহিনী
শোণিতপুৰ বা তেজপুৰৰ লগত
ওতঃপ্ৰোতঃভাৱে জড়িত হৈ আছে। এই
কাহিনীৰ বিখ্যাত হৰি-হৰ যুদ্ধক
ভাস্কৰ্যৰূপে খোদিত কৰা হৈছে
ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সমীপৱৰ্তী অগ্নিগড়ত।

প্রবন্ধ

শব্দ অপার শক্তিময়
অকাতরে ই বহন করে বোধের বণ
হৃদয় নক্ষত্র

.....

শব্দই ধারণ করে মানুষ
স্পর্শ করে আকাশ .....

শিক্ষকৰ দায়বদ্ধতা

দীপক বৰ্মন

মুৰব্বী, অসমীয়া বিভাগ

শিক্ষকৰ দায়বদ্ধতাৰ বিষয়ে কম সময়তে কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি। শিক্ষকসকলৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান দায়িত্ব হ'ল শিক্ষা প্ৰদান কৰা। শিক্ষাৰ দিশত শিক্ষকসকল পথ প্ৰদৰ্শক শিক্ষাপোদেষ্টা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক শিক্ষা প্ৰদান কৰাই মুখ্য ভূমিকা হ'লেও শিক্ষকসকলে উন্নত গৱেষণা পৰ্যবেক্ষণ আদিৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনত সংস্কাৰ অনাৰ দায়িত্ব আছে।

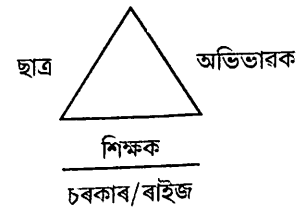
শিক্ষানুষ্ঠানৰ যোগেদি সমাজ সেৱা বিষয়ক বিভিন্ন কামত যোগ দিয়াৰ দায়িত্ব শিক্ষকসকলৰ আছে। সমাজৰ নৈতিক চৰিত্ৰ গঠনত শিক্ষকৰ ভূমিকাৰ দৰকাৰ আছে। সমাজৰ ভাৱ-ভংগী আৰু কামৰ ওপৰতেই ৰাষ্ট্ৰৰ সভ্যতা সংস্কৃতি আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নতি নিৰ্ভৰ কৰে। গতিকে এখন আদৰ্শ সমাজ গঢ় দিয়াৰ কাৰণে শিক্ষকে আগভাগ ল'ব লাগে। কেতিয়াবা কেতিয়াবা সমাজৰ নৈতিকতা অধঃপতিত হোৱাৰ উপক্ৰম হয়। তেনে ক্ষেত্ৰত শিক্ষকে নিজ প্ৰতিভাৰ দ্বাৰা সমাজত নৈতিকতাক স্থাপন কৰিব লাগে। উদাহৰণ স্বৰূপে ক'ব পাৰি এজন ল'ৰাই মেট্ৰিক পাছ কৰি এটা 'ষ্টোৰ কিপাৰ' চাকৰি পালে আৰু তেওঁৰ লগৰে এজনে বি. এ. পাছ কৰি এটা শিক্ষক চাকৰি পালে। ষ্টোৰ কিপাৰজনে দৰমহাৰ উপৰিও অন্যান্য পথেৰে ধন ঘটি দুবছৰতে মাটি কিনিলে, ঘৰ বান্ধিলে, গাড়ী কিনিলে ইত্যাদি ইত্যাদি কৰিলে ইফালে শিক্ষকজনে খাই-বৈ চলি আছে মাত্ৰ, তেনে একো সম্পত্তি কৰিব পৰা নাই। তেতিয়াই শিক্ষকজনৰ মাক-বাপেকৰ লগতে সমাজৰ আন দহজনে হুমুনিয়াহ কাঢ়ি যদি কয় যে সি মেট্ৰিক পাছ কৰিয়ে ইমান সম্পত্তি কৰিলে আৰু বি. এ. পাছ কৰিও অমুকা শিক্ষকে একো কাম কৰিব পৰা নাই তেতিয়া শিক্ষকজনৰ মনত হতাশাৰ ভাব আহিব। সমাজৰ আন দহজন যুৱকে উপাৰ্জনৰ বাবে ষ্টোৰকিপাৰৰ দৰে অন্যান্যৰ পথ ল'ব। এনেকুৱা কাম সমাজত হৈ আছে, এনেকুৱা ক্ষেত্ৰত সমাজত নৈতিকতাৰ স্থলন হয়। তেতিয়াই বিশেষকৈ কলেজ শিক্ষকে সমাজৰ মানুহক নৈতিক চৰিত্ৰৰ বিষয়ে আভাস দি বুজাব লাগিব যে শিক্ষকজনৰ আৰ্জনৰ উপায় সৎ আৰু ষ্টোৰকিপাৰজনৰ উপায় অসৎ। তাৰ ফলত সমাজত এটা সৎ মনোভাৱৰ সৃষ্টি হ'ব আৰু অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰাজনক সমাজৰ সকলোৱে গৰিহণা দিব, থুই থুই

কৰিব। ফলত মানুহে ধন উপাৰ্জনৰ বাবে শুদ্ধপথ বিচাৰি ল'ব, তেনেকৈয়ে সমাজৰ সংস্কাৰ হ'ব। গতিকে শিক্ষকসকল সমাজৰ লগত বাককৈয়ে সম্পৰ্কিত হ'ব লাগে।

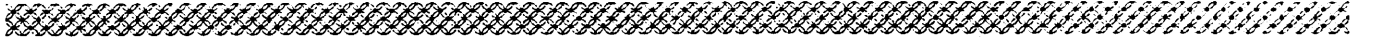
শিক্ষকসকল শিল্পী। কমাৰশালীত কমাৰে কেঁচা সামগ্ৰী পিটি পিটি চোকা অস্ত্ৰ তৈয়াৰ কৰে, কিন্তু অস্ত্ৰ চোকা নহ'লে ঘৰত পৰি থাকে, মামৰে খায়। ঠিক তেনেকৈয়ে শিক্ষকসকলে কেঁচাসামগ্ৰীস্বৰূপ ছাত্ৰসকলক তীক্ষ্ণ অস্ত্ৰৰূপ কৰি গঢ়ি তুলিব লাগে যাতে জীৱন শেষ কৰি তেওঁলোকে দেশৰ বিভিন্ন কামত নিয়োজিত হৈ দেশৰ উন্নতিসাধন কৰিব পাৰে, দেশ ৰক্ষা কৰিব পাৰে, শিক্ষকসকলৰ পৰা পোৱা জ্ঞানৰ বতৰা নতুন প্ৰজন্মক দিব পাৰে।

শিক্ষকসকল ছবি আঁকা শিল্পীও। শিক্ষকসকলে যি ছবি আঁকিব সেই ছবিত আবেলিৰ মৃত্যুমুখী বেলিৰ প্ৰকাশ হ'ব নালাগিব, তাত প্ৰকাশ হ'ব লাগিব পুৰাৰ উদিত সূৰ্যৰ ৰাঙলি আভা। এইফালৰ পৰা চালেও সমাজ আৰু দেশৰ সংস্কাৰ আৰু উন্নতিসাধনৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকসকলৰ গুৰু দায়িত্ব আছে। এখন দেশৰ সভ্যতা-সংস্কৃতি আৰু উন্নতি সেই দেশৰ নাগৰিকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু সূনাগৰিকৰ জন্ম শিক্ষকসকলেহে দিয়ে। গতিকে শিক্ষকসকলে সমাজ সংস্কৃতিৰ সংস্কাৰ সাধন আৰু দেশৰ উন্নতিৰ বাবে নতুন প্ৰজন্মক জ্ঞান দিয়াৰ আৱশ্যকতা আছে। কিয়নো শিক্ষকসকলেই সমাজ, জাতি আৰু দেশ গঢ়োতা শিল্পী। অৱশ্যে সৎ মানুহ বা সু-নাগৰিক গঢ়িবলৈ যাওঁতে শিক্ষকসকল নিৰ্ভৰশীল হৈ পৰে ছাত্ৰ, অভিভাৱক আৰু চৰকাৰ বা ৰাইজৰ ওপৰত। গতিকে তেওঁলোকৰ কথাও এৰিব নোৱাৰি।

সমাজত সু-নাগৰিক গঢ়িবলৈ ছাত্ৰ, শিক্ষক, অভিভাৱকৰ সম্পৰ্ক এটা ত্ৰিভূজৰ তিনিডাল বাহুৰ এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্কৰ দৰে—

এই ত্ৰিভূজটোক চৰকাৰ ৰাইজ, কৰ্তৃপক্ষ নামৰ আন এটা বাহুৱে ধৰি ৰাখিব লাগিব তেতিয়াহে সমাজত সু-নাগৰিকৰ সৃষ্টি হ'ব।

আজি দেশত বিভিন্ন সমস্যাই গা কৰি উঠিছে। তাৰ ভিতৰত অৰ্থনৈতিক সমস্যা, জনসংখ্যা সমস্যা, নিবনুৱা সমস্যা ইত্যাদি। আকৌ দেশে দেশে বিবাদ হৈছে—, যুদ্ধ-বিগ্ৰহ হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। মানৱ সভ্যতাক ধ্বংস কৰিবলৈ ওলোৱা প্ৰদূষণ সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে। এই আটাইবোৰ সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে ছাত্ৰ সমাজক জ্ঞান দিয়াৰ আৱশ্যকতা আছে—, নহ'লে হয়তো মানৱ ইতিহাসৰ অন্ত পৰি যাব। এই দায়িত্বও শিক্ষকসকলৰ ওপৰতেই পৰে—, কিয়নো শিক্ষকেই পাঠ্যৰ তালিকা (Syllabus) প্ৰস্তুত কৰে। পাঠৰ মাজেৰে আজিৰ ছাত্ৰক নৈতিক শিক্ষা প্ৰদানৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে। আজিৰ ছাত্ৰ কালিলৈ পিতৃ-মাতৃ আৰু দেশ চলাওতা ব্যক্তি হ'ব। নৈতিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত ছাত্ৰই দেশৰ সমস্যা সমাধানত বাককৈয়ে হাত দিব পাৰিব।

পুৰণিকালত অতি সন্মান আৰু ভক্তিৰ পাত্ৰ স্বৰূপ শিক্ষকসকলক গুৰুৰূপে সম্বোধন কৰিছিল। গু মানে আন্ধাৰ আৰু ৰু মানে আন্ধাৰ দূৰ কৰোতা। অৰ্থাৎ গুৰু হ'ল অজ্ঞান আন্ধাৰ দূৰ কৰোতা। পুৰণি তামিল প্ৰবচন এটাত কোৱা হৈছে—

গুৰু ব্ৰহ্মা গুৰু বিষ্ণু
গুৰু দেৱ মহেশ্বৰ
গুৰু সাক্ষাত পৰম ব্ৰহ্ম
তস্মৈ শ্ৰীগুৰুৱে নমঃ

আন্ধাৰৰ পৰা পোহৰ দেখাওতা গুৰুজন স্বৰূপ, ব্ৰহ্মাক সৃষ্টিকৰ্তা বুলি কোৱা হয়। তেনেকৈ গুৰুও সৃষ্টিকৰ্তা, গুৰুয়ে নৈতিক নিষ্ঠাৱান, সৎ আৰু চৰিত্ৰৱান ছাত্ৰৰ সৃষ্টি কৰে।

গুৰু বিষ্ণুস্বৰূপ। বিষ্ণুয়ে যেনেকৈ পালন কৰে তেনেকৈ গুৰুয়েও কৰ্মমুখী জ্ঞান বা শিক্ষা দি ছাত্ৰসকলক দুবেলা-দুমুঠি খাব পৰা কৰে আৰু সমাজত ছাত্ৰৰ দ্বাৰাই শান্তি বিস্তাৰ কৰায়।

গুৰু মহেশ্বৰ স্বৰূপ কাৰণ সমাজৰ হিংসা-দেষ দূৰ কৰি আৰু জনজীৱন তথা দেশ ৰক্ষা কৰিবলৈ মহেশ্বৰৰ দৰে ত্ৰিশূলধাৰী হ'ব লাগে। ইয়াতেই শিক্ষক মহেশ্বৰ।

যেতিয়া গুৰুকুল পদ্ধতিত শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছিল তেতিয়া আজিকালিৰ দৰে শিক্ষা নাছিল। সেই শিক্ষাত পাঠ অধ্যয়নৰ লগতে বিভিন্ন দিশৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছিল। তাত কৰ্মমুখী শিক্ষাৰ প্ৰচলন আছিল। শিক্ষা শেষ কৰি গুৰুৱে প্ৰদান কৰা শিক্ষাৰ দ্বাৰা ছাত্ৰজনে গাৰ্হস্থ্য জীৱন-যাপন কৰিব পাৰিছিল। বৰ্তমানৰ শিক্ষাই মানুহক কৰ্মমুখী নকৰে। আজিৰ শিক্ষা ভাষিক, আক্ষৰিক আৰু জ্ঞানগত, এই শিক্ষাই মানুহক জ্ঞানী কৰে আৰু

চতুৰ কৰে। কিছুমান ধাৰা (Stream)ৰ শিক্ষাৰ বাহিৰে বাকীবিলাক ধাৰা (Stream)ৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ পিচত নিজে কৰ্ম সংস্থান লোৱাৰ বাবে ছাত্ৰজন অপাৰগ হৈ পৰে। গতিকে কৰ্মমুখী শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰাৰ বাবে শিক্ষকসকলে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰো দায়িত্ব আহি পৰিছে বুলি মই ভাবো। এনেকুৱা শিক্ষা প্ৰচলনৰ বাবে নতুন পদ্ধতিৰ পাঠ্য তালিকা (syllabus) প্ৰস্তুতৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে।

শিক্ষকসকলে আইনগত কৰ্তব্য পালন কৰাটো সহজ। তেখেতসকল সময়ত আহিব শ্ৰেণী কোঠাত সোমাব আৰু পাঠ দান কৰিব, সেইটো কৰা সহজ। কিন্তু শিক্ষকসকলৰ কিছুমান নীতিগত দায়িত্বও আছে। তেখেতসকল সমাজৰ আদৰ্শৱান ব্যক্তি হ'ব লাগে। তাৰ কাৰণে তেখেতসকলৰ কিছুমান বিশেষ বিশেষ গুণৰ প্ৰয়োজন আছে। শিক্ষকসকল সৎ চৰিত্ৰৱান, নিষ্ঠাৱান আৰু দয়া, ক্ষমা আদি মানৱতাৰ গুণ, সামাজিক কৰ্মী হোৱা মানসিকতা আদিৰ প্ৰয়োজন। এই গুণেৰে গুণী হোৱাটো শিক্ষকৰ পক্ষে অতি দৰকাৰ। কাৰণ শিক্ষকসকলক সমাজ তথা ছাত্ৰই অনুকৰণ কৰে। সেই কাৰণে শিক্ষকসকলে ছাত্ৰৰ পৰা এটা দূৰত্ব বজাই ৰখা দৰকাৰ। তেওঁ ছাত্ৰৰ লগত বহি তামোল বা নিচা জাতীয় বস্তু সেৱন কৰাৰ পৰা আঁতৰত থাকিব লাগে। সেয়ে হ'লেও শিক্ষকৰ ছাত্ৰৰ লগত সম্পৰ্ক মধুৰ হ'ব লাগে।

শিক্ষক এজন সদায়ে মধুৰভাষী হ'ব লাগে সমাজৰ লগত, তেওঁৰ লগৰীয়াৰ লগত আৰু ছাত্ৰৰ লগত। তেওঁৰ কথোপকথনত তেওঁৰ লগৰীয়া বা অন্য ব্যক্তিৰ সমালোচনা কেতিয়াও কৰিব নালাগে। কিয়নো তেনেকুৱা আলোচনাই তেওঁৰ চৰিত্ৰক অধঃপতিত কৰিব। শিক্ষক এজন সদায়েই সু-নিয়মৰ অধিকাৰী আৰু কিছু ক্ষেত্ৰত তেওঁ চাফ-চিকুণো হোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে।

এজন আদৰ্শৱান শিক্ষক হ'বলৈ হ'লে তেওঁ আৰু বহুত গুণৰ অধিকাৰী হ'ব লাগে। তেওঁ ছাত্ৰক পৰিচালনা কৰিব পৰা গুণৰ অধিকাৰী হ'ব লাগিব। তেওঁৰ সবলতা বা সাধুতা গুণ থাকিব লাগিব যাতে তেওঁক সমাজে একে মুখে সবল গুণৰ অধিকাৰী লোক বুলি কয়। তেওঁ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰা গুণৰ অধিকাৰী হ'ব লাগে। তেওঁ তেওঁৰ লগৰীয়া শিক্ষকৰ বিৰুদ্ধাচাৰণ কৰিবলৈ ছাত্ৰক কেতিয়াও ব্যৱহাৰ কৰিব নালাগে।

শিক্ষক হিচাপে তেওঁৰ বিষয়ৰ গভীৰ জ্ঞান থাকিব লাগিব। তেওঁ সলসলীয়াকৈ কথা ক'ব পৰা লোক হ'ব লাগে। কিছুমান শিক্ষকৰ বিভিন্ন বিষয়ত বহুত জ্ঞান থাকে, অথচ তেওঁ ভালকৈ সেইবোৰ জ্ঞান প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰে, ফলত তেওঁৰ জ্ঞান প্ৰতিভাৰ দ্বাৰা সমাজ উপকৃত হোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হয়। ময়ূৰ

চবাইৰ নাচোন ধুনীয়া, মানুহে তাক উপভোগ কৰি ভাল পায়, কিন্তু ময়ূৰে বনৰ মাজত নাচি থাকিলে তাৰ মধুৰতাৰ বিষয়ে মানুহে গমকে নাপায়। তেনেকৈ শিক্ষকজনে নিজৰ মাজতে জ্ঞান প্ৰতিভাক আৱদ্ধ কৰি ৰাখিলে নহ'ব। তেওঁ সেই জ্ঞান চাকিৰ পোহৰ সমাজত দিব লাগিব নিজ কৰ্মশক্তি আৰু লিখনিৰ দ্বাৰা। শিক্ষক এজন এখন সমাজৰ প্ৰতিনিধিস্বৰূপ। তেওঁৰ সেই সমাজৰ কৃষ্টি-সংস্কৃতিক উন্নত কৰি সমাজখনলৈ নতুনত্ব অনাৰ দায়িত্ব আছে। কিয়নো সমাজৰ উন্নতিয়েই দেশৰ উন্নতি। দেশৰ উন্নতিৰ কাৰণে শিক্ষকসকলে কলম হাতত তুলি ল'ব লাগিব। আজিৰ সমাজ আৰু দেশক অন্যায় অবিচাৰে আঙুৰি ধৰিছে। সেয়ে শিক্ষকৰ লিখনিত সমাজৰ অন্যায়, অবিচাৰৰ বিৰুদ্ধে তিক্টি-বিক্টি খং নিগৰি ওলাব লাগিব। সেই সময়ত তেওঁ নিৰ্ভীক হ'ব লাগিব। নিৰ্দিষ্ট দলৰ পক্ষপাতিত্ব কৰি লিখনি আগবঢ়াব নালাগিব। তেওঁ মানৱ সমাজৰ হৈ লিখিব লাগিব। সমাজে তেতিয়া সেই লেখকক বিচাৰি উলিয়াব। তেওঁৰ বাণী দেশৰ বাণী

হ'ব। তেতিয়া অন্যায়, অবিচাৰকাৰীয়েও অন্যায়, অবিচাৰৰ কাষ চাপিবলৈ ভয় খাব।

আমি শিক্ষকসকলে নিৰ্ধাৰিত পাঠদানৰ উপৰি কিছুমান বিশেষ কাম হাতত ল'ব লাগিব। শিক্ষাৰ জগতখন সংশোধন কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখিহে কাম হাতত ল'ব লাগে।

সেইবোৰ হ'ল—

- ১। বৰ্তমান প্ৰচলিত শিক্ষাৰ নীতি সলনি কৰি কৰ্মমুখী শিক্ষাৰ প্ৰচলনত গুৰুত্ব দিব লাগে, যিবোৰে নেকি ৰাষ্ট্ৰৰ সকলো সমস্যা সমাধান কৰি দেশৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰি যাব পাৰিব।
- ৩। আমি শিক্ষাৰ জগতত পশ্চিমীয়া দেশসমূহৰ দৰে বাতাবৰণ গঢ়ি তোলাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী হ'ব লাগে।
- ৪। সময়মতে পৰীক্ষা পতা আৰু সময়মতে পৰীক্ষাৰ ফল ঘোষণা কৰাত গুৰুত্ব দিব লাগে। □

মানুহৰ হাতত অহিংসা শক্তিয়েই সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ শক্তি।

—মহাত্মা গান্ধী

গোটেই পৃথিৱীৰ বিৰুদ্ধে যুঁজি হ'লেও অসমে নিজত্ব ৰক্ষা কৰিব লাগিব। নহ'লে মই কম, অসমত মানুহ নাই, মানুহৰ প্ৰতিকৃতি কিছুমানহে আছে।

—মহাত্মা গান্ধী

মানুহৰ আত্মসন্মান বজাই ৰাখিব পাৰি (ৰক্ষা কৰিব পাৰি) মাথো এক উপায়ে; সেইটো হৈছে যি কাম এবাৰত নোৱাৰি তাক দ্বিতীয়বাৰত সমাধা কৰাটো।

—জে চি স্কোৱাৰ

আমি যি জানো সি অতি সামান্য। আমি যি নাজানো তাৰ সীমা নাই। এতেকে নিজকে জ্ঞানী বুলি ভৱা অনুচিত।

—গাপলেচ

আমাক এনে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজন যাৰ দ্বাৰা সৎ চৰিত্ৰ গঠন হয়, যাৰ দ্বাৰা মানসিক বল বৃদ্ধি হয়, যাৰ দ্বাৰা বুদ্ধিমত্তা প্ৰসাৰিত হ'ব আৰু যাৰ সহায়ত আমি নিজৰ ভৰিত থিয় দি আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'ব পাৰো।

—স্বামী বিবেকানন্দ

চৰিত্ৰ পূৰ্বৰ পৰাই সজাই ৰখা বস্তু নহয়, ইয়াক অলপ অলপকৈ আৰু দিনে দিনে গঠন কৰিব লাগে।

—এডেনালায়েল

অসমীয়া কবিতাত হাস্যৰস

স্বপ্নাস্মৃতি মহন্ত

প্রবন্ধ, অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া পুৰণি কাব্য-সাহিত্যসমূহৰ মাজত হাস্যৰসৰ অনেক উদাহৰণ পোৱা যায়। শঙ্কৰ-মাধৱৰ কাব্যগন্ধী অঙ্কীয়া নাটসমূহৰ মাজতো হাস্যৰসৰ আভাস আছে। শ্ৰীধৰ কন্দলিৰ 'কাণখোৱা' পুথিত যশোদাই কৃষ্ণক কাণখোৱাৰ ভয় দেখুৱাই নিচুকোৱা আৰু চতুৰ কৃষ্ণই মাকৰ সৈতে কথা কটাকটি কৰা বৰ্ণনাৰ মাজত বিমল হাস্যৰস প্ৰকাশ পাইছে। ৰাম সৰস্বতীৰ 'ভীম চৰিত'ত প্ৰকাশ পোৱা হাস্যৰসে সাধাৰণ পাঠক তথা শ্ৰোতাক অনাবিল আনন্দ যোগায়। ভীমে গো-বধ কৰি সেই অপবাদ ঋষি বিশ্বমিত্ৰৰ ওপৰত এনেদৰে জাপি দিছে :

ভীমে বোলে ঋষি তোৰ কাকে খাইলে আখি
মই গৰু মাৰিলোহো কহ হুৱা সাখী,
তোৰ শহমাঝে গৰু আছয় মৰিয়া,
শহ খাইলে বুজি তই মাৰিলি কোবায়।

প্ৰাক্-বৈষ্ণৱ, বৈষ্ণৱ যুগৰে পৰা প্ৰৱাহিত হৈ অহা হাস্যৰসৰ ধাৰাটি আধুনিক যুগত সজীৱ হৈ পৰে।

প্ৰাচীন কাব্যৰ হাস্যৰস বহু পৰিমাণে আনন্দ বিনোদনৰ আহিলা। আধুনিক সাহিত্যৰ হাস্যৰস উদ্দেশ্যধৰ্মী বুলি ক'লে ভুল কোৱা নহয়। ইয়াৰ মাজেদি প্ৰকাশ পাইছে ব্যক্তি তথা সমাজ জীৱনৰ অন্ধ গোড়ামি, আভিজাত্যৰ প্ৰতি ব্যঙ্গোক্তি আৰু কটু সমালোচনা। ইয়াৰ আঁৰত লুকাই আছে সমাজ সংশোধনৰ উদ্দেশ্য।

অৰুণোদই যুগৰ লেখক হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ সময়ৰ পৰাই আধুনিক অসমীয়া কবিতাত হাস্যৰসৰ নিদৰ্শন পোৱা যায়। হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ 'বাহিৰে ৰং চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী'ত কোৰখনীয়া গৌৰধ্বনি আঁতৈ চৰিত্ৰৰ মাজেদি চলিত সমাজ-ব্যৱস্থাৰ ব্যঙ্গ চিত্ৰ এখনি উদঙাই দিয়াৰ প্ৰচেষ্টা পৰিলক্ষিত হয়। 'বাহিৰে ৰংচং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী'ৰ গদাৰ মাজত যি দুফাঁকি কবিতা সন্নিবিষ্ট হৈছে তাৰ মাজতে ফুটি উঠিছে হাস্যৰসৰ ৰেঙণি :

কেৱলীয়া মহাজন ধৰমীৰ বেশ,
শিষ্যক তৰায় দি ধৰম উপদেশ।
মুখত ধৰম কথা অন্তৰত আন,
ধিক তাৰ পৰমাৰ্থ, ধিক তাৰ জ্ঞান।
বাহিৰত তাৰ ৰংচং, নাই কোনো মলি।
ভিতৰৰ ফাল কিন্তু হাইলিপা ফলি।

—কবিতাৰ ক্ষেত্ৰত সত্যনাথ বৰাই হাস্যৰসৰ লগতে ব্যঙ্গোক্তিও প্ৰকাশ কৰিছে 'কেন্দ্ৰসভা'ত সন্নিবিষ্ট ভকতীয়া ব্যাকৰণৰ কবিতাৰে :

শুনা শুনা শিশু শুনা পুতি মন।
থিৰ মনে শুনা কাক বোলে ব্যাকৰণ।।
ব্যা শব্দৰ অৰ্থ বিয়া কৰাই কৰণ।
বিয়া কৰালেই শিক্ষা হয় ব্যাকৰণ।।
পণ্ডিতে উচ্চাৰে ব্যা, অপণ্ডিতে বিয়া।
আচলতে ভেদা-ভেদ একো নাইকিয়া।।
ব্যাকৰণ আদিতো বৰ্ণ বগা নে কলীয়া।
ওৰণি গুচালে দেখি নিকা নে মলীয়া।।

প্ৰাচীন কাব্যৰ হাস্যৰস বহু পৰিমাণে আনন্দ বিনোদনৰ আহিলা। আধুনিক সাহিত্যৰ হাস্যৰস উদ্দেশ্যধৰ্মী বুলি ক'লে ভুল কোৱা নহয়। ইয়াৰ মাজেদি প্ৰকাশ পাইছে ব্যক্তি তথা সমাজ জীৱনৰ অন্ধ গোড়ামি, আভিজাত্যৰ প্ৰতি ব্যঙ্গোক্তি আৰু কটু সমালোচনা। ইয়াৰ আঁৰত লুকাই আছে সমাজ সংশোধনৰ উদ্দেশ্য।

হাস্যৰসৰ এই সুতি লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ কবিতাৰাজিত প্ৰবলতৰ হৈ উঠে। বেজবৰুৱাৰ হাতত সৃষ্টি হোৱা কৃপাবৰী হাস্যৰসে অসমীয়া সাহিত্যত এখন সুকীয়া আসন লাভ কৰিছে। হাস্যৰসৰ মাজেৰে তেওঁৰ কবিতাত প্ৰকাশিত হৈছে সুস্থ আশাবাদ। ইয়াৰ উদাহৰণ হিচাপে 'কদমকলি'ৰ কবিতাৰাজিলৈ আঙুলিয়াব পাৰি। বেজবৰুৱাই হাস্যৰসক চিৰ আপোন লগৰীয়া ৰূপত গ্ৰহণ কৰিছিল, য'ত বয়সো হেঙাৰ হ'ব নোৱাৰে :

বাহিৰত মোৰ পকা চুলি
ভিতৰত বাজে মৌ সতুলি
ল'ৰাৰ কিৰিলি খলকত
মোৰ ৰঙৰ ওৰ নাই।

বাঁহীক লৈ তেওঁ হাস্যৰসৰ সৃষ্টি কৰিছে এনেদৰে :

ধপাত ভৰাব পাৰি

পিঠা পুৰি খাব পাৰি

বুকুৰ মৰা মাৰি সেইডাল ঠিক হ'ব পাৰে।

* * * * *

কৃষ্ণই কৈলে আৱিষ্কাৰ

গোপীক দিলে সমাচাৰ

(দেখোন) টেলিফোনে সেই কাম সহজতে কৰে।

'টোপনি ভাঙনী', 'ধোঁৱাখোৱা', 'অসমীয়া ডেকাৰ প্ৰতি উপদেশ' আদি কবিতাত অসমীয়া সমাজৰ উৰণীয়া মন, পৰশ্ৰীকাতৰ আৰু কমবিমুখ চৰিত্ৰ, এলেছৱা স্বভাৱ আদিৰ প্ৰতি কটুক্তি প্ৰকাশ পাইছে।

চন্দ্ৰধৰ বৰুৱাৰ হাস্যৰসযুক্ত কবিতাসমূহৰ মাজেদি প্ৰকাশ পাইছে উচ্চ মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ সমাজৰ বিভিন্ন সমস্যা। ইংৰাজী শিক্ষাৰ নামত শিক্ষিত অসমীয়া ডেকাৰ মাজত প্ৰতিফলিত হোৱা মানসিক চিত্ৰসমূহ তেওঁৰ কবিতাত সুন্দৰভাৱে ফুটি উঠিছে। বি.এ পাছ পদুমৰ মনৰ কথা হ'ল এনে :

শঙ্কৰ মাধৱ

ৰাম সবস্বতী

যদুমণি দামোদৰ

ইংৰাজী নেজানে যেতিয়া কিৰূপে

যোৰ মাৰে পদুমৰ।

আকৌ অৰ্ধ শিক্ষিতৰ প্ৰতি তেওঁ ব্যঙ্গোক্তি প্ৰকাশ কৰিছে এনেদৰে :

Dame অসমীয়া নাৱাৰি লিখিব

Go to devil হক

নাই Word ৰ Stock

Quarter hour brain খটালো

মিছাতে কৰিলো Try

কটাকটি কৰি এপিঠি কাগজ

Spoil কৰিলো হয়।

দণ্ডিনাথ কলিতাই 'ৰগৰ', 'বহুঘৰা' আৰু 'বহুৰূপী' এই তিনিখন কবিতাপুথিৰ কবিতাসমূহৰ মাজেৰে তেওঁৰ হাস্যৰসবোধৰ পৰিচয় দিছে। তেওঁৰ এই কবিতাসমূহে সমাজৰ অৱনতিৰ বিভিন্ন স্তৰলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব পাৰিছে। ধৰ্ম, আচাৰ আদিৰ নামত সমাজত দেখা পোৱা কুসংস্কাৰৰ প্ৰতি তেওঁ ব্যঙ্গোক্তি কৰিছে এনেদৰে :

বামুণৰ ল'ৰাই ডাক্তৰী পঢ়ে

মৎস কৃষিৰো ব্যৱসায় কৰে

আৰ্য বংশ একেবাৰেই

বসাতললৈ গ'ল,

হে হৰি কি কৰিলা দেশ তললৈ গ'ল।

বেজবৰুৱাৰ দৰে আকৰ্ষণ চন্দ্ৰধৰ বৰুৱা নাইবা দণ্ডিনাথ কলিতাৰ ৰচনাৰ মাজত অৱশ্যে অনুভৱ কৰিব নোৱাৰি।

অৱশ্যে হাস্যৰস সৃষ্টি কৰোঁতে তিনিওজনকেই কিছু পৰিমাণে হ'লেও পক্ষপাতিত্বৰ দোষে চুইছে বুলি ক'ব পাৰি।

অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ হাস্যৰস প্ৰধান কবিতাৰাজি উদ্দেশ্যধৰ্মী নহয়। তেওঁৰ হাস্যৰসৰ আঁৰত সমাজ তথা ব্যক্তি জীৱনৰ অৱনতিৰ প্ৰতি দৃষ্টি নাই। কথাবস্ত্তৰ ওপৰত প্ৰাধান্য দি তেওঁ কেতিয়াবা ইংৰাজী শব্দৰ প্ৰয়োগেৰেও হাস্যৰস সৃষ্টি কৰিছে :

চিষ্টাৰ শূৰ্পনখা

লক্ষাৰ মেইড

দন্দুৰী ঘৰে পৰে

ঘৰৰ পৰা

খেদা খাই তাই

অনাই বনাই ফুৰে।

প্ৰচলিত ধেমেলীয়া কাহিনীসমূহেও তেওঁৰ লিখনিত নতুন ৰূপ লাভ কৰিছে।

দেৱকান্ত বৰুৱাৰ 'আমৈৰ নাতি'ৰ মাজত প্ৰকাশ পাইছে অফুৰন্ত হাস্যৰস :

এনেতে আহক

মেমেৰা মেধী

কাণেৰে শুনে কম

ভুলতো কলা

বোলা যদিহে

দিব তোমাক গম।

নৱকান্ত বৰুৱায়ো কোনো উদ্দেশ্য আগত নাৰাখি সৰল ভঙ্গীৰে হাস্যৰসৰ সোৱাদ পাঠকক দিছে :

ইউ পিত গৈ

ঘিউ নি নাখালে

চাৰে বাৰ টকা ফাইন,

হাওৰাত বোলে

ওৰে ৰাতি খপি

নেওঁতা পঢ়াটো আইন। (ভূগোলৰ ভুল)

তেওঁৰ 'পেহা আৰু পেহী, কবিতাটিয়ে 'টাইপ' চৰিত্ৰৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব বিচাৰিছে এনেদৰে :

পেহা আমাৰ উজনিৰ

মূৰ খালে দুজনীৰ

চাৰিজনীৰ আগৰজনী সেয়ে আমাৰ পেহী

পেহীৰ নাম ফুলমতী পেহাৰ নাম দেহী।

অতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকা, দেৱকান্ত বৰুৱা আৰু নৱকান্ত বৰুৱাৰ কবিতাৰ হাস্যৰস কেৱল আনন্দ দানৰ বাবে। তেওঁলোকৰ কবিতাই মাথোন হাঁহিৰ খোৰাক যোগায়। পূৰ্বৰ কবিসকলৰ দৰে তেওঁলোকৰ কবিতা জাতীয় ব্যক্তি চৰিত্ৰ গঠনৰ সহায়ক হৈ উঠা নাই। আনহাতে তেওঁলোকৰ পাছৰ সকলৰ হাস্যৰস উচ্চস্তৰলৈ যাব পৰা নাই বুলিব পাৰি।

বৰ্তমানৰ যান্ত্ৰিক কলা-কৌশলৰ মাজত মানুহৰ অন্তৰৰ হাস্যৰসৰ সুঁতি ৰুদ্ধ হোৱাৰ দৰে। সেয়ে হয়তো বৰ্তমানৰ কবিতাতো হাস্যৰসৰ অভাৱ। দুই এজনে ইয়াৰ মাজত ভূমুকি মাৰিলেও আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ অভাৱৰ ফলতে আজিৰ কবিতাত হাস্যৰসৰ সমল চকুত নপৰা বিধৰ হৈছে। □

বেচৰকাৰী কৰ্মসংস্থান সৃষ্টি, আত্মসংস্থাপন অথবা স্বনিয়োজনত (Self Employment) এন. জি. অ'ৰ ভূমিকা

কুকিল বৰা
প্ৰবক্তা, পৰিচালনা বিভাগ

অপৰ্যাপ্ত প্ৰাকৃতিক সম্পদ থকা সত্ত্বেও অসম আৰ্থিকভাৱে এখন পিছপৰা ৰাজ্য। জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে সৃষ্টি কৰা ভয়াবহ সমস্যাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অসমৰ নিবনুৱা সমস্যা ক্ৰমান্বয়ে জটিল হৈ আহিছে। অৰ্থনৈতিক বৈষম্য, আঞ্চলিক অসমতা, সমান সুযোগ-সুবিধাৰ অভাৱ, সকলো স্তৰতে দুৰ্নীতি ইত্যাদিয়ে অসমৰ যুৱ সমাজক

অনাগত ভৱিষ্যত সম্বন্ধে হতাশ কৰি তুলিছে। অসমৰ প্ৰচলিত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মাধ্যমেৰে কেৱল চৰকাৰী চাকৰি কৰিব পৰাকৈ যুৱক-যুৱতীসকলক গঢ় দিয়া হৈছে। কম বয়সতে সকলোকে কোৱা হয় “ভালকৈ পঢ়, ডাঙৰ মানুহ হ’ব লাগিব, ডাক্তৰ হ’ব লাগিব, ইঞ্জিনিয়াৰ হ’ব লাগিব।” হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাৰ দেওনা পাৰ হোৱাৰ সময়তহে কিছু সংখ্যকে বুজি উঠে যে সৰুতেই আশাকৰা “ডাঙৰ মানুহ” তেওঁলোক হ’ব নোৱাৰে। দেওনা পাৰ হোৱা সকলৰ কিছুসংখ্যকে ক্ৰমাগতভাৱে স্নাতক, স্নাতকোত্তৰ, ডক্টৰেট পৰ্যন্ত হয়গৈ। তাৰ পিছতহে গম পায় যে চৰকাৰী চাকৰিৰ মাধ্যমেৰে ডাঙৰ মানুহ হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই। কাৰণ সীমিত চৰকাৰী চাকৰিৰ বিপৰীতে লাখ লাখ শিক্ষিত নিবনুৱা। স্নাতক বা স্নাতকোত্তৰ হোৱা সকলেও ৩৬ বছৰ বয়সলৈকে চাকৰি বিচাৰি নোপোৱাৰ পিছতহে বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহে আৰু বিকল্প কিবা এটাৰ সন্ধানত ব্যস্ত হয়। কিন্তু তেতিয়ালৈ সময় বহুত পলম হয়। সাধাৰণভাৱে, মেট্ৰিকৰ দেওনা পাৰ হোৱা সকলেও ১৬ বছৰ ব পৰা ৩৬ বছৰলৈকে অবাৰত পিয়নৰ চাকৰি বিচাৰি হাবাথুৰি খাই জীৱনৰ কৰ্মশক্তি থকা ২০ বছৰ কাল অপচয় কৰে। এই পৰিস্থিতিৰ অৱসান ঘটাবলৈ এক

বিকল্প ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন। আওপূৰণি শিক্ষা ব্যৱস্থাটো স্বাধীনোত্তৰ কালৰ ৩০ বছৰৰ বাবে হয়তো শুদ্ধ আছিল কিন্তু বৰ্তমানে ই অবাস্তৱ বুলি পৰিগণিত হৈছে।

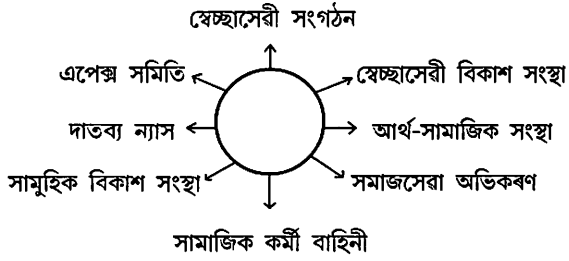
যুৱক-যুৱতীসকলক অবাস্তৱ কল্পনা দিয়াতকৈ সময় থাকোতেই বাস্তৱ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ’বলৈ শিকাৰ লাগিব। বৰ্তমান তথ্য হিচাপে শিক্ষিত নিবনুৱাৰ ১০

হাজাৰ জনৰ ভিতৰত এজনেহে চৰকাৰী চাকৰি পোৱাৰ সম্ভাৱনা। গতিকে বাকী ৯৯৯৯ জনৰ কৰ্মসংস্থাপনৰ বাবে এক বিকল্প চিন্তাধাৰাৰ প্ৰয়োজন হ’ব। কিন্তু বৰ্তমানৰ পৰিস্থিতিৰ আংশিকভাৱে মোকাবিলা কৰিবলৈ বেচৰকাৰী সংগঠন, অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান আদিয়ে বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে। বৰ্তমান চৰকাৰী চাকৰি বিচৰা অবাস্তৱ ধ্যান-ধাৰণাৰ পৰা আঁতৰাই আনি এক বাস্তৱ কৰ্মমুখী পৰিৱেশলৈ যুৱক-যুৱতীসকলক আনিব পাৰিলেহে জাতীয় অস্তিত্ব ৰক্ষা পৰিব। তাৰে এক পদক্ষেপ হিচাপে এক সময়োচিত বাস্তৱমুখী কৰ্মসূচী ‘N.G.O. আন্দোলন’ গঢ়ি তুলিব পাৰি। ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন ৰাজ্যত N.G.O. ৰ যোগে শ শ কোটি টকা কেন্দ্ৰৰ পৰা আৰু বিদেশৰ পৰা আনি উন্নয়নৰ কামত লগাইছে আৰু বেচৰকাৰী পৰ্যায়ত হাজাৰ হাজাৰ কৰ্মসংস্থানৰ সৃষ্টি কৰিছে। দুৰ্ভাগ্যবশতঃ কেৱল চাকৰীমুখী প্ৰৱণতাৰ হেতু এই আন্দোলন অসমত এতিয়ালৈকে জনপ্ৰিয় হোৱা নাই। অৱশ্যে N.G.O. ৰ যোগে কৰ্মসংস্থাপন বা জীৱিকা মোকলাবলৈ ন্যূনতম তিনি বছৰীয়া ধৈৰ্য, উপযুক্ত জ্ঞান আৰু উৎসাহ লাগিব। তথাপিও ২০ বছৰীয়া অনিশ্চয়তা আৰু অপচয়তকৈ ই নিশ্চিত ফলদায়ক আৰু মূল্যবান।

N.G.O. কাক কোৱা হয় :

সাধাৰণতে কোনো একনিষ্ঠ ব্যক্তি সমষ্টিৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণৰ সৰ্বাসীন উন্নতিকল্পে কাম কৰাৰ উদ্দেশ্যে গঠিত আৰু বিধিসন্মত স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত সংগঠনসমূহক অনা-চৰকাৰী অনুষ্ঠান অথবা বেচৰকাৰী সংগঠন, সংক্ষেপে N.G.O. (Non-Government Organisation) বুলি কোৱা হয়।

বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত বেচৰকাৰী অনুষ্ঠানসমূহ বিভিন্ন প্ৰকাৰে নামকৰণ কৰা হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে—

ইয়াৰ উপৰি আত্মসহায়ক গোট (Self Help Group) সংঘ, গ্ৰাম্য নিকায়, মহিলা সংস্থা, সমবায় সমিতি শিক্ষান্যাস, ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান, বৃত্তিগত সংস্থা আদিকো বৃহত্তৰ অৰ্থত N.G.O. পৰিসীমালৈ আনিব পাৰি। এই N.G.O. স্থানীয়, ৰাষ্ট্ৰীয়, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত গঠন কৰিব পাৰি।

N.G.O.ৰ গঠন প্ৰণালী :

সাধাৰণ অৰ্থত N.G.O. আৰু অন্যান্য সংস্থাৰ গঠন প্ৰণালীৰ বিশেষ একো আইনগত পাৰ্থক্য নাই। ভাৰতীয় সমিতিসমূহৰ পঞ্জীয়ন আইনৰ (Society Registration Act 1860) বা (Indian Trust Act. 1882) অধীনত পঞ্জীভুক্ত একোটা সংস্থাই এখন লিখিত সংবিধানৰ অধীনত নিৰবচ্ছিন্নভাৱে সুপৰিচালিত আৰু কৃতকাৰ্য্যভাৱে কৰ্ম আঁচনি ৰূপায়ণ কৰি আহিলে, এনে একোটা সংস্থাক পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত N.G.O. হিচাপে পৰিচয় দিব পৰা যায়। ভাৰতীয় সমিতিসমূহৰ পঞ্জীয়ন আইন ১৮৬০ অনুসৰি ৭(সাত) বা ততোধিক ব্যক্তিয়ে কোনো নিৰ্দিষ্ট লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যে এক লিখিত স্মাৰক লিপি আৰু বিধি প্ৰস্তুত কৰি এখন সাধাৰণ সভাৰ জৰিয়তে এটা সংস্থা গঠন কৰিব পাৰে। পঞ্জীয়নৰ বাবে

সাম্প্ৰতিক অসমৰ এই জটিল প্ৰেক্ষাপটত পাৰম্পৰিক শিক্ষা ব্যৱস্থাবে শিক্ষিত হৈ চৰকাৰী চাকৰীৰ বাবে অপেক্ষা কৰি জীৱনৰ অমূল্য সময়বোৰ নষ্ট কৰাতকৈ N.G.O.ৰ পাতনি মেলি নিজৰ লগতে আন শিক্ষিত নিবনুৱাকো আত্মসংস্থাপনৰ সুযোগ দিব পাৰে। N.G.O.ত যিদৰে আৰ্থিক স্বাৱলম্বিতাৰ সুবিধা আছে, তেনেদৰেই আছে নিজৰ মেধা আৰু প্ৰতিভাক বিকশিত কৰাৰ সুযোগ যি আপোনাক লৈ যাব পাৰে উজ্বল ভৱিষ্যত অভিমুখে। N.G.O. য়ে হাজাৰ হাজাৰ হীনমন্যতাত ভোগা যুৱক-যুৱতীক আত্ম প্ৰত্যয়ী কৰি তুলিব পাৰে—ই বৰ্তমান সময়ৰ এক অনিবাৰ্য আহ্বান।

সমিতিসমূহৰ পঞ্জীয়কৰ কাৰ্যালয়ত প্ৰাপ্ত পঞ্জীয়ন প্ৰ-পত্ৰ পুৰণ কৰি আৰু যাৱতীয় নথি-পত্ৰ শুদ্ধভাৱে দাখিল কৰি সংস্থাটি পঞ্জীয়ন কৰি এটি পঞ্জীয়ন নম্বৰ লাভ কৰিব।

N.G.O. আৰু কৰ্মসংস্থানৰ ক্ষেত্ৰসমূহ :

মুঠ তিনিটা মাধ্যমেৰে N.G.O.ৰ যোগে কৰ্মসংস্থান যোগাৰ কৰিব পাৰি।

(১) বিশেষ অৰ্হতা আহৰণ (Skill Development Training) : প্ৰশিক্ষণৰ যোগে বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানত চাকৰিৰ ব্যৱস্থা অথবা ব্যক্তিগতভাৱে কৰ্মসংস্থান যোগাৰ। এনে প্ৰশিক্ষণৰ বাবে চৰকাৰী সাহায্য আঁচনি আছে। আনহাতে ইচ্ছুক যুৱক-যুৱতীৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় মাচুল লৈ এই কাম N.G.O. যোগে কৰিব পাৰি।

(২) ব্যৱসায় বা উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰশিক্ষণৰ (Entrepreneurship Development) মাধ্যমেৰে যুৱক-যুৱতীসকলক লাভজনক ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা বা ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰিবলৈ উদগণি দি তাৰ মাধ্যমেৰে কৰ্মসংস্থান সৃষ্টি কৰা। Entrepreneurship Development ৰ বাবে চৰকাৰী প্ৰায়বোৰ বিভাগতে আঁচনি আছে আৰু তাৰ অৰ্থসামৰ্থে এনে প্ৰশিক্ষণ N.G.O. সমূহে আৰম্ভ কৰিব পাৰে।

(৩) পোনপটীয়াভাৱে বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত চৰকাৰী সাহায্য (Grant-in-aid) গ্ৰহণ কৰি তাৰ ৰূপায়ণৰ বাবে যুৱক-যুৱতীসকলক নিয়োগ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ দ্বাৰাই নিয়োজিত হোৱা ব্যক্তিসকলে নিৰ্দিষ্ট কামৰ বাবে পাৰিশ্ৰমিক পোৱাৰ স্থায়ী ব্যৱস্থা আছে আৰু লভ্যাংশ সমৰ্থিতৰণতৰ জৰিয়তে উপকৃত হোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কৃষি, মৎস্য, পশুখন পালন, উদ্যোগীকৰণ, হস্তশিল্পৰ প্ৰসাৰণ আদি কাৰ্যত জড়িত চৰকাৰী বিভাগসমূহত N.G.O.

ৰ দ্বাৰা কৰিব পৰা বিভিন্ন আঁচনিৰ ব্যৱস্থা আছে। এই আঁচনিসমূহে অসমৰ কিছু সংখ্যক নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীক প্ৰত্যক্ষ কৰ্মসংস্থাপন দিব পাৰে।

অসমৰ ব্যাপক নিবনুৱা সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে আজিৰ আনুষ্ঠানিক চাকৰিমুখী শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পৰিপূৰক এক সহযোগী অনানুষ্ঠানিক কাৰিকৰী শিক্ষাৰ অতি প্ৰয়োজন। বৃত্তিমূলক

উদ্দেশ্যৰে বাণিজ্যমুখী শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰে যুৱ-ছাত্ৰসকলক স্বনিৰ্ভৰশীল আৰু আত্মনিয়োজনৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিবৰ বাবে N.G.O. সমূহে বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে।

অসমত প্ৰয়োজনীয় প্ৰতিভা আৰু সম্পদৰ অভাৱ নাই। কেৱল বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত সু-পৰিকল্পিত প্ৰয়োগ আৰু প্ৰয়োজনীয় বিকাশৰ দিশ নিৰ্দেশনা সত্ত্বে নোহোৱাৰ বাবেহে বৰ্তমানৰ হতাশজনক ছবিখনৰ সৃষ্টি হৈছে। অসমৰ কৰ্মক্ষম আৰু উদ্যোগী যুৱশক্তিক চৰকাৰী চাকৰিমুখী অবাস্তৱ ধ্যান ধাৰণাৰ পৰা বিৰত কৰি উদ্যোগ আৰু বাণিজ্যমুখী কৰিব পাৰিলে ব্যাপক নিবনুৱা সমস্যাৰ সহজে সমাধান কৰিব পৰা হ'ব।

বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ বাবে অসমৰ যুৱ শক্তিক উদ্বুদ্ধ কৰা, ন উদ্যোগীৰ বাবে বিত্তীয় বিষয়সমূহৰ সু-ব্যৱস্থাপনা কৰা, প্ৰয়োজনীয় কাৰিকৰী প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা, উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ বিপণন, বিজ্ঞাপন আদি বিষয়ত প্ৰশিক্ষণৰ সু-ব্যৱস্থা, মানৱ সম্পদকে ধৰি সকলো প্ৰকাৰৰ সম্পদৰ অপচয় ৰোধ কৰাৰ বাবে অসমৰ প্ৰতিখন গাঁও, নগৰ, চহৰকো গঢ়ি তুলিবলৈ N.G.O. সমূহে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ সুবিধা আছে।

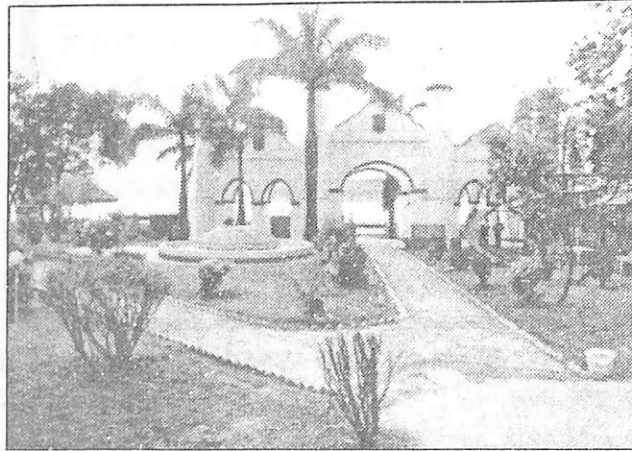
পৰিকল্পনা আৰু গৱেষণাৰে অসমৰ যুৱক-যুৱতীসকলক স্বনিয়োগৰ নতুন নতুন ক্ষেত্ৰসমূহ সম্পৰ্কত বিভিন্ন তথ্য অৱগতকৰণ আৰু স্বনিয়োজনৰ বাবে আঁচনি প্ৰস্তুতকৰণ, স্থায়ীভাৱে উপলব্ধ সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰি সহজ বিপণন সত্ত্বে হ'ব পৰা সামগ্ৰী উৎপাদনৰ প্ৰকল্প আঁচনি প্ৰস্তুতৰ দিশত N.G.O. সমূহে সহযোগিতা আগবঢ়াব পাৰে।

এনেবোৰ দিশত কৰ্মৰত হৈ থকা ৰাজ্যিক, ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ বিভিন্ন চৰকাৰী বিভাগ, সংস্থা, বে-চৰকাৰী অনুষ্ঠান আদিৰ পৰা পাব পৰা সুবিধাসমূহ সম্পৰ্কত প্ৰয়োজনীয় প্ৰচাৰ কাৰ্যত স্থানীয়

N.G.O. সমূহে জড়িত হৈ যুৱক-যুৱতীসকলক উপকৃত কৰিব পাৰে।

বৰ্তমান N.G.O.ৰ দ্বাৰা ৰূপায়ন কৰিবলৈ বিভিন্ন আঁচনি তথা প্ৰকল্প সমূহত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত অনুদান আগবঢ়োৱা হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিভিন্ন মন্ত্ৰালয় আৰু ইয়াৰ বিভিন্ন বিভাগসমূহৰ জৰিয়তে N.G.O. য়ে প্ৰকল্পসমূহ ৰূপায়ণ কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত মানৱ সম্পদ মন্ত্ৰালয়ৰ শিক্ষা সংস্কৃতিক যুৱকল্যাণ বিভাগ, বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যা মন্ত্ৰালয়, পথ পৰিবহণ মন্ত্ৰালয়, কৃষি মন্ত্ৰালয়, টেক্সটাইল চ'চিয়েল জাষ্টিচ মাতৃ আৰু শিশু কল্যাণ আদি বিভাগ সমূহে পোনপটীয়াভাৱে বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত চৰকাৰী সাহায্য আগবঢ়ায়। ইয়াৰ উপৰি ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগ, বিভিন্ন আঞ্চলিক ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানসমূহে বিভিন্ন আঁচনিসমূহ N.G.O.ৰ দ্বাৰা ৰূপায়ণ কৰে।

সাম্প্ৰতিক অসমৰ এই জটিল প্ৰেক্ষাপটত পাৰস্পৰিক শিক্ষা ব্যৱস্থাবে শিক্ষিত হৈ চৰকাৰী চাকৰীৰ বাবে অপেক্ষা কৰি জীৱনৰ অমূল্য সময়বোৰ নষ্ট কৰাতকৈ N.G.O. ৰ পাতনি মেলি নিজৰ লগতে আন শিক্ষিত নিবনুৱাকো আত্মসংস্থাপনৰ সুযোগ দিব পাৰে। N.G.O. ত যিদৰে আৰ্থিক স্বাৱলম্বিতাৰ সুবিধা আছে, তেনেদৰেই আছে নিজৰ মেধা আৰু প্ৰতিভাক বিকশিত কৰাৰ সুযোগ যি আপোনাক লৈ যাব পাৰে উজ্বল ভৱিষ্যত অভিমুখে। N.G.O. য়ে হাজাৰ হাজাৰ হীনমন্ত্যতাত ভোগা যুৱক-যুৱতীক আত্ম প্ৰত্যয়ী কৰি তুলিব পাৰে—ই বৰ্তমান সময়ৰ এক অনিবাৰ্য আহ্বান। □

ভূস্মাচল বা ডাকিনি পাহাৰত অৱস্থিত শিৱ মন্দিৰ (শুক্ৰেশ্বৰ মন্দিৰ) অতি প্ৰাচীন। ভাৰতৰ যষ্ঠ জ্যোতিৰ্লিংগৰ বাবে ই বিখ্যাত। বহু দৰ্শনাৰ্থীয়ে প্ৰত্যেক দিনাই এই পবিত্ৰ স্থান ভ্ৰমণ কৰে। ইয়াৰ গাতে লাগি থকা পাৰ্কখনত দৰ্শকক আদৰিবৰ বাবে বৃষ্টিছ শাসন কালত নিৰ্মাণ হোৱা নৰ্থ ব্ৰক গেট।

বিজ্ঞান আৰু কলা : এক পৰিপূৰকতা

অভিজিৎ ডেকা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

বিজ্ঞান আৰু কলা—মানুহৰ প্ৰকৃত অধ্যয়নৰ দুটা স্বয়ংসম্পূৰ্ণ ধাৰা। মানৱ সভ্যতাৰ ইতিহাসৰ প্ৰায় সমস্ত সময়জুৰি এই দুই ধাৰা মানুহৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ মূল আহিলাৰূপে স্বীকৃত হৈ আহিছে। মানৱ সভ্যতাই আজি অগ্ৰগতিৰ যি শীৰ্ষ বিন্দু স্পৰ্শ কৰিছে সেয়া কলা আৰু বিজ্ঞানৰ সু-সমন্বয়ৰ ফল। কাৰণ সভ্যতা বুলিলে বহুতে ভবাৰ দৰে চমকপ্ৰদ যন্ত্ৰ তথা প্ৰযুক্তিৰ উন্নয়নেই নহয়, সভ্যতাৰ বিকাশৰ লগত জড়িত হৈ আছে মানুহৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ দিশটোও যিটো মানুহৰ কলাসুলভ মানসিকতাৰ ওপৰতো যথেষ্ট নিৰ্ভৰশীল। যিদৰে অকল নাটক কবিতা অথবা গল্প উপন্যাসৰ স্থপীকৃত পাণ্ডুলিপিৰেই আমি সভ্যতাৰ আকাশলংঘী সৌধ নিৰ্মাণ কৰা নাই সেইদৰে আবেগ অনুভূতিহীন হৃদয়ৰে বাস্তৱিক (মেটেৰিয়েলিষ্টিক) পৃথিৱী এখনে প্ৰকৃত অৰ্থত আমাক সভ্য কৰিব পাৰিবনে? গতিকে যদিও মূলতঃ কলা আৰু বিজ্ঞান বাস্তৱ জীৱনৰ সত্যানুসন্ধানৰ দুটা পৃথক আৰু স্বয়ংসম্পূৰ্ণ ধাৰা, তথাপি সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিত এই দুই ধাৰাই পৰিপূৰক হিচাপে কাম কৰি নিজস্ব অৱদান যোগাইছে।

ইতিহাসৰ সমাজ বিৱৰ্তনৰ জলঙাইদি চালে দেখা যায় যে সমাজ সভ্যতাৰ সোপানত আগবঢ়াৰ লগে লগেই গীত-মাত, নৃত্য আদি কলা-সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহে গা কৰি উঠিছিল। প্ৰাগ্-ঐতিহাসিক কালত মানুহে গুহা বা প্ৰকাণ্ড গছৰ খোৰোঙত আশ্ৰয় লৈছিল, বন্য জীৱ-জন্তু চিকাৰ কৰি খাইছিল। ফলত সেইকালত মানুহৰ আজৰি সময় নাছিল আৰু কোনো কথা গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিব পৰা নাছিল। কিন্তু মানুহৰ স্বভাৱেই চিন্তা কৰা। এদিন মানুহে আৱিষ্কাৰ কৰিলে যে যদি তেওঁলোকে বন্য জন্তু চিকাৰ কৰা বাদ দি জন্তুবোৰ পোহা কৰে অৰ্থাৎ পশুপালন কৰে তেন্তে তেওঁলোকৰ জীৱন সংগ্ৰাম বহু পৰিমাণে সহজ হৈ পৰিব। লগে লগে ধাৰণা আহিল কৃষি কৰ্মৰ। এয়াই মানৱ সভ্যতাৰ অভ্যুদয়ৰ টাৰ্ণিং পইণ্ট। মানুহে চিন্তা কৰিবলৈ সময় পোৱা হ'ল। মানুহৰ দৈনন্দিন প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীবোৰ নিজে বুদ্ধি খটুৱাই তৈয়াৰ কৰি ল'ব ধৰিলে। আনহাতে আজৰি সময় বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে মানুহৰ অৱসৰ-বিনোদনৰ মাধ্যম হিচাপে নৃত্য-গীত তথা গান-বাজনাৰ আৱিষ্কাৰ হয়। নৃত্য-গীতৰ

আৱিষ্কাৰৰ আঁৰত হয়তো আন এক কথাও থাকিব পাৰে যে খেতি-বাতিত উৎপাদিত শস্য সংগ্ৰহ কৰাৰ পাছত তেওঁলোকে কিছু আনন্দ-স্বফুৰ্তি কৰিব বিচাৰিছিল আৰু গীত-নৃত্য, বাদ্য আদিৰ মাধ্যমেৰে মনৰ আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছিল। ঠিক তেনেদৰে বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা যায় যে আজৰি সময় বঢ়াৰ লগে লগে স্বাধীনভাৱে চিন্তা-চৰ্চা কৰিবৰ সময় সুবিধা পোৱাৰ লগে লগে মানুহে নতুন নতুন বস্তু আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। কোৱা হয় যে অভাৱে আৱিষ্কাৰৰ মূল। বিজ্ঞানৰ জৰিয়তে মানুহে জীৱন যাত্ৰাত অনুভূত হোৱা অভাৱবোৰ পূৰ্ণ কৰিবলৈ শিকিলে। খেতি-বাতি, বন্ধা-বঢ়া, পিন্ধা-উৰা আদি জীৱন যাত্ৰাৰ সকলোতে বিজ্ঞানৰ সু-প্ৰয়োগে মানুহৰ জীৱন আৰামদায়ক আৰু সহজসাধ্য কৰি তুলিলে। আধুনিক মানুহৰ প্ৰয়োজনীয় নিত্যনতুন সামগ্ৰী আৱিষ্কাৰৰ তাড়নাতে স্থাপন হোৱা উদ্যোগ, কল-কাৰখানা, যান-বাহন, যন্ত্ৰপাতি, সা-সঁজুলিৰে বৰ্তমানৰ যুগটো এক কথাত বিজ্ঞানৰ যুগ।

যদিও বিজ্ঞান আৰু কলাই সমাজ বিৱৰ্তনৰ বিভিন্ন ধাৰাত পৰিপূৰক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে তথাপিও দুটা স্বয়ংসম্পূৰ্ণ ধাৰা হিচাপে ইহঁতৰ মাজত কিছু পাৰ্থক্যও দেখা যায়। প্ৰথমতে বিজ্ঞান হ'ল কোনো এটা প্ৰাকৃতিক পৰিঘটনাৰ বস্তুনিষ্ঠ পৰ্যবেক্ষণ। ইয়াত কোনো ধৰণৰ অসত্য বা ব্যক্তিৰ নিজা মনৰ কল্পনাৰ স্থান নাই। কিন্তু কলা ইয়াৰ ঠিক বিপৰীত প্ৰক্ৰিয়া। শিল্পীয়ে মন তুলিকাত আবেগ অনুভূতিৰ ৰং সানি সৃষ্টি কৰে একোখন ৱাৰ এণ্ড পিচ। নিউটনৰ গতি সম্পৰ্কীয় সূত্ৰকেইটা বা মেক্সৱেলৰ বিদ্যুৎ চুম্বকীয় সমীকৰণ কেইটা বা আইনষ্টাইনৰ আলোড়নকাৰী পদাৰ্থ-ভৰ সম্পৰ্কীয় সূত্ৰটোৰ ($E=mc^2$) অৰ্থ সকলোৰে বাবে একে। এইবোৰ প্ৰকৃতিৰ চিৰন্তন সত্য। কোনোৱে কোনোকালে এইবোৰৰ তিলমানো পৰিবৰ্তনসাধন কৰিব নোৱাৰে। সকলো প্ৰয়োগক্ষেত্ৰতে এইবোৰৰ প্ৰয়োগে একে ফলাফল দিব। এক কিল'গ্ৰাম পদাৰ্থ বিনাশ কৰিলে (0.৮×10^8)^১ জুল পৰিমাণৰ শক্তি পোৱা যায়। গতিকে জাৰ্মানীৰ এটা পৰীক্ষাগাৰত এক কেজি পদাৰ্থ বিনাশ কৰিলে যিমান শক্তি উৎপন্ন হ'ব, আইনষ্টাইনৰ সূত্ৰানুসৰি ভাৰততো সিমান পদাৰ্থ

বিনাশৰ জৰিয়তে একে পৰিমাণৰ (৩.৮x১০৮)^২ শক্তিয়েই পোৱা যাব। অৰ্থাৎ বিজ্ঞানৰ সূত্রবোৰ সার্বজনীন (Universal) কিন্তু ইয়াৰ ঠিক বিপৰীতধৰ্মী কথা এটাহে প্ৰযোজ্য হয় কলাৰ ক্ষেত্ৰত। কলাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰকৃতিৰ কোনো পৰিঘটনাই ব্যক্তিভেদে ভিন্ন অনুভূতিৰ সৃষ্টি কৰে। একোটা 'প্লট'লৈও বিভিন্ন গল্পকাৰে বেলেগ বেলেগ গল্প সৃষ্টি কৰে। একোটা সামাজিক চিত্ৰপট লৈ লিখা কোনোখন উপন্যাসে হয়তো কাৰোবাৰ হাতৰ পৰশত কালজয়ী হৈ পৰিছে; আন এখন হয়তো অনাদৃত হৈ পৰি বৈছে পাঠকৰ ওচৰত। কলাৰ ক্ষেত্ৰত অন্য এটা অতিকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা হ'ল—ইয়াৰ অনুকৰণীয়তা।

কলাৰ সমস্ত কালজয়ী সৃষ্টিও অদ্বিতীয়। ফলত এইবোৰৰ আবেদন চিৰন্তন হৈ ৰয়। পাবলো পিকাচোৰ "দ্যা কান্ট্ৰি অমেন"ৰ হুবহু নকল কৰি কোনোও কৃতিত্বৰ দাবী কৰিব নোৱাৰে। নোৱাৰে গেব্ৰিয়েল মাৰ্কুই'জৰ ষ্টাইলেৰে উপন্যাস লিখিব।

বিজ্ঞান আৰু কলাৰ মাজত থকা আনটো পাৰ্থক্য গভীৰ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। এই পাৰ্থক্য হ'ল—বিজ্ঞান আৰু কলাৰ সাধকসকলৰ সৃষ্টি আৰু বয়সৰ সম্পৰ্ক। কলাৰ সাধকসকলৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায়

যে তেওঁলোকৰ আগবয়সৰ সৃষ্টিসমূহ অপৰিপক্ক। শিল এটা ঘাঁহি থকাৰ ফলত কৰ্ষণ হৈ যিদৰে মিহি, নিমজ হৈ পৰে ঠিক সেইদৰে তেওঁলোকৰ সৃষ্টি সমূহো বয়সৰ লগে লগে ক্ৰমাগতভাবে পৰিপক্ক হৈ উঠে। প্ৰায়বোৰ প্ৰতিভাধৰ কবি-সাহিত্যিকৰ ক্ষেত্ৰতে দেখা যায় যে তেওঁলোকৰ সৃষ্টি কৰ্মবোৰ বিশ্বক উপহাৰ দিবলৈ সক্ষম হৈছে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ মধ্য তথা শেষ ভাগতহে। উদাহৰণ স্বৰূপে জাৰ্মান দেশৰ অসামান্য প্ৰতিভাশালী কবি হেইনাৰিখ হেইনৰ নাম ল'ব পাৰি। হেইনেই তেওঁৰ জীৱনৰ শ্ৰেষ্ঠতম কবিতাবোৰ লিখিছিল। ঠিক লিখিছিল নহয় শ্ৰুতলিপিহে দিছিল জীৱনৰ শেষ দিনকেইটাত। শ্ৰুতলিপি দিব লগা হোৱাৰ কাৰণ আছিল সৰ্বশৰীৰ পক্ষাঘাতগ্ৰস্ত হৈ বিছনাত অসাৰ হৈ পৰি আছিল তেওঁ জীৱনৰ শেষৰ দিন কেইটাতো। উত্তৰ আধুনিক কালৰ আন এগৰাকী অসাধাৰণ প্ৰতিভাশালী সাহিত্যিক জৰ্জ লুই বৰ্জেছৰ ক্ষেত্ৰতো একে কথাই প্ৰযোজ্য। বৰ্তমানো জীৱিত এই গৰাকী আৰ্জেণ্টিনাৰ সাহিত্যিকে গোটেই জীৱনটো কিতাপ

পঢ়িয়েই কটালে। জীৱনৰ মধ্যবয়স পাৰ হোৱাৰ পাছত মাত্ৰ কিছুসংখ্যক গল্প লিখিয়েই তেওঁ বিশ্বৰ বৌদ্ধিক মহলত যি আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিছে ইয়ে নিশ্চিতভাবে এইগৰাকী সাহিত্যিকক চিৰকাল অমৰ কৰি ৰাখিব। এইক্ষেত্ৰত জৰ্জ বাৰ্ণাৰ্ড শ্বই কোৱা এষাৰ কথা প্ৰণিধানযোগ্য। একাশী বছৰত তেওঁ কৈছিল যে বিশ্বখন যিখন এখন বিশাল শিক্ষাক্ষেত্ৰ তাত তেওঁ এতিয়াও এজন ন-শিকাক ঠিক হাইস্কুলৰ ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰজনৰ দৰে। উল্লেখ্য যে বিথোভেনৰ জীৱনৰ শেষ বয়সতে ৰচিত হৈছিল বিখ্যাত ছিম্ফনীকেইটা।

প্ৰায়বোৰ প্ৰতিভাধৰ কবি-সাহিত্যিকৰ ক্ষেত্ৰতে দেখা যায় যে তেওঁলোকৰ সৃষ্টি কৰ্মবোৰ বিশ্বক উপহাৰ দিবলৈ সক্ষম হৈছে তেওঁলোকৰ জীৱনৰ মধ্য তথা শেষ ভাগতহে। উদাহৰণ স্বৰূপে জাৰ্মান দেশৰ অসামান্য প্ৰতিভাশালী কবি হেইনাৰিখ হেইনৰ নাম ল'ব পাৰি। হেইনেই তেওঁৰ জীৱনৰ শ্ৰেষ্ঠতম কবিতাবোৰ লিখিছিল। ঠিক লিখিছিল নহয় শ্ৰুতলিপিহে দিছিল জীৱনৰ শেষ দিনকেইটাত। শ্ৰুতলিপি দিব লগা হোৱাৰ কাৰণ আছিল সৰ্বশৰীৰ পক্ষাঘাতগ্ৰস্ত হৈ বিছনাত অসাৰ হৈ পৰি আছিল তেওঁ জীৱনৰ শেষৰ দিন কেইটাত।

কলাৰ ক্ষেত্ৰত কলাৰ সাধকসকলৰ বয়স আৰু তেওঁলোকৰ সৃষ্টি কৰ্মৰ সম্পৰ্কটো আপাততঃ স্বাভাৱিক। কিন্তু বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ ঠিক বিপৰীত। যিটো পৰিঘটনা দেখিবলৈ পোৱা যায় সি আমাক হয়তো আচৰিত কৰি তুলিব। কাৰণ আমোদজনকভাবে এজন বিজ্ঞানৰ সাধকৰ বাবে সৃষ্টিকৰ্ম ৰচাৰ উত্তম সময় জীৱনৰ আগবয়স। যিকোনো বিজ্ঞানী গণিতজ্ঞৰ ক্ষেত্ৰতে এই কথা প্ৰযোজ্য। সৰ্বকালৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ বিজ্ঞানী, গণিতজ্ঞ নিউটনৰ কথাই ধৰা যাওক। তেইছ বছৰৰ ভিতৰতে

তেওঁ আগবঢ়ায় মধ্যাকৰ্ষণ তত্ত্ব অবকলন গণিত আৰু পোহৰৰ বিচ্ছুৰণ তত্ত্ব। ইয়াৰ পাছতো তেওঁ পদাৰ্থ বিজ্ঞান আৰু গণিতলৈ বহু অৰিহণা আগবঢ়াইছে কিন্তু সেইবোৰৰ কোনোটোৱে উপৰোক্ত অৱদান কেইটাৰ সমপৰ্যায়ৰ নাছিল। অন্য এজন মহান পদাৰ্থবিদ মেঞ্জৰেলে বিদ্যুৎ চুম্বকত্ব সম্পৰ্কীয় সমীকৰণকেইটা, বৈদ্যুতিক ক্ষেত্ৰতত্ত্ব তথা গেছৰ গণিততত্ত্ব আদি তেওঁৰ শ্ৰেষ্ঠ আৱিষ্কাৰ সমূহ কৰিছিল পৰ্যট্ৰিছ বছৰৰ ভিতৰতে। অথচ বাকী জীৱনকালত তেওঁ তেনে কোনো মহত্ব আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাছিল। আইনষ্টাইনৰ ক্ষেত্ৰতো একে কথাই প্ৰযোজ্য—মাত্ৰ ছাবিছ বছৰৰ ভিতৰতে তেওঁ ব্ৰাউনিয়ান গতি, আলোক বৈদ্যুতিক পৰিঘটনা আৰু আপেক্ষিকতাবাদ আৱিষ্কাৰ কৰে। জীৱনৰ বাকীছোৱা বিশেষ অৱদান বিহীন।

গণিতৰ ক্ষেত্ৰত আগবয়স আৰু সৃষ্টি একেটা মুদ্ৰাৰে ইপিচি-সিপিচি হিচাপে প্ৰতিভাত হৈছে। ইতিহাসৰ শ্ৰেষ্ঠতম গণিতজ্ঞবোৰ যেনে—গেলোৰা, এবেল, ৰামানুজন, ৰাইসেন

সকলোৰে মৃত্যু জীৱনৰ আগবয়সতে। প্ৰথম দুজনৰ ত্ৰিছৰ ভিতৰত, পাছৰ দুজনৰ ছল্লিছৰ ভিতৰত। কিন্তু জীৱনৰ আগবয়সতে তেওঁলোকে গণিত আৰু বিজ্ঞান জগতলৈ যি অৰিহণা আগবঢ়াইছে সি সকলোকে আজিও অৰাক কৰি ৰাখিছে। এনে কথা লক্ষ্য ৰাখিয়েই হয়তো বিখ্যাত গণিতজ্ঞ হাৰ্চিয়ে কৈছে—“গণিত হ’ল বিজ্ঞানৰ আনবোৰ শাখাতকৈ কম বয়সৰ সৃষ্টিকৰ্ম। পঞ্চাছ বছৰতকৈ বেছি বয়সত গণিতলৈ মহত্বম অৰিহণা আগবঢ়োৱা কোনো গণিতজ্ঞৰ কথা মই নাজানো।”

যা হওক মহৎ সৃষ্টিৰ বাবে বিজ্ঞান আৰু কলাই পৰিপূৰক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিবই লাগিব। সেয়া এজন কলাৰ সাধকৰ

বাবেই হওক বা বিজ্ঞানৰ সাধকৰ বাবেই হওক। বাটোণ্ড ৰাছেল, লেইনবিনটছ তথা ডেকাৰ্টে আছিল প্ৰধানকৈ দাৰ্শনিক। পিছত তেওঁলোকে দৰ্শনত বিজ্ঞানৰ সু-প্ৰয়োগ কৰিলে। কোৱাণ্টাম পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ জনক শ্ৰেণীজাৰ আছিল কবি আৰু দাৰ্শনিক। সেইদৰে ‘মেটাৰ ৰেভ’ৰ আৱিষ্কাৰক বৈজ্ঞানিক দ্যা ব্ৰয়াল আছিল ইতিহাসৰ ছাত্ৰ।

মুঠতে কলাৰ পৰশ পালে বিজ্ঞান, বিজ্ঞানৰ পৰশ পালে কলাই উৎকৰ্ষতাৰ চূড়ান্ত শিখৰত অৱস্থান কৰে—এই কথাত হয়তো কাৰো দ্বিমত নাথাকিব। □

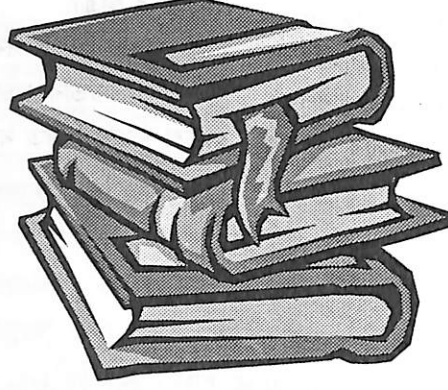

অসমৰ বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ এটা অদ্বিতীয় বৈশিষ্ট্য হ’ল সত্ৰ। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰসাৰৰ বাবে ধৰ্মীয় গুৰুসকলে প্ৰতিষ্ঠা কৰা সত্ৰসমূহ এসময়ত সামাজিক অনুষ্ঠান হিচাপে স্বীকৃত হৈ পৰে। কলা-ভাস্কৰ্য, শাস্ত্ৰীয় সংগীত আদিৰ প্ৰসাৰতো সত্ৰৰ প্ৰভূত ভূমিকা আছিল।

গ্ৰন্থপ্ৰীতি আৰু আজিৰ শিক্ষাৰ্থী সমাজ

বিমল দত্ত
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

“তোমালোকক বাহিৰা কিতাপৰ কথা সোধাটোৱেই মোৰ ডাঙৰ ভুল। আচলতে মই চিনেমাৰ কাহিনীৰ লগত সঙ্গতি ৰাখিহে পাঠ্যক্ৰমৰ বিষয়বস্তু উপস্থাপন কৰাটো বেছি ভাল হ’ব বুলি ভাবো।” —এয়া শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষাগুৰু এজনে নিয়মিতভাৱে কোৱা কথা। অসমৰ বৰ্তমান এখন সৰ্বজন সমাদৃত সাপ্তাহিকীৰ সম্পাদক আৰু তেখেতৰ দ্বাৰা ৰচিত দুখন উপন্যাসৰ কথা নাম সুধিলত কলেজৰ সমপৰ্যায়ৰ এটা শ্ৰেণীৰ ১২০ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী চুপ চাপ বহি আছিল। তেনে পৰিস্থিতিত শিক্ষকজনে এই মন্তব্য নিদিয়াটোহে অস্বাভাৱিক হ’লহেঁতেন। সেইদিনা বহু মেধাবী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে পৰিপূৰ্ণ (পৰীক্ষাৰ ফলাফলত বহুতে ৬০ শতাংশৰ ওপৰত পাইছে) শ্ৰেণী কোঠাত ময়ো আছিলো। সেই শ্ৰেণীকোঠাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওপৰত আস্থাহীনভাৱে কোৱা ছাৰৰ সেই কথাশাৰীয়ে মোৰ মনত ইমান দকৈ আঘাত হানিছিল যে ঘৰলৈ গৈ কোনো বিষয়ত মন বহুৱাব পৰা নাছিলো। মনলৈ আহিছিল আমি শিক্ষাৰ্থী সমাজ নিজৰ ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ প্ৰতি কিমান সচেতন! অশেষ আশোঁৱাহেৰে পৰিপূৰ্ণ আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত শিক্ষাৰ্থীৰ অধ্যয়ন পৰিমাপ কৰাৰ প্ৰধান উপায় “পৰীক্ষা ব্যৱস্থা”ত প্ৰাইভেট টিউশ্ব্যনৰ লগতে বজাৰত ওলোৱা ৰং-বিৰঙৰ নোটছৰ সহায় লৈ বিষয়বস্তু হৃদয়ঙ্গম নকৰাকৈ কেৱল মুখস্থ বিদ্যাৰে পৰীক্ষাত ৬৫ শতাংশৰ ওপৰত নম্বৰ পাই আমি হৈ পৰিছো সমাজৰ মধ্যমণি স্বৰূপ।

সেইদিনা কমন কামত আমাৰ আঙাৰ মূল বিষয় আছিল ইতিমধ্যে বন্ধ অফিচত চুপাৰ হিট ছবি ৰূপে পৰিগণিত হোৱা ‘লগান’ আৰু ‘গড্ডাৰ’। মাত্ৰ এজন সহপাঠী বন্ধুৱে ক’লে, ‘সেই

যে মামণি নে কি তেওঁ এটা ডাঙৰ পুৰস্কাৰ পালে। এইকেইদিন বাতৰি কাগজত কেৱল এইবোৰ কথাই।’ আমাৰ মানসিকতাৰ পৰিচয় বিচাৰি বেছি দূৰলৈ যোৱাৰ প্ৰয়োজনেই নাই। এয়াই আমাৰ মানসিকতা।

যিকোনো অৰ্থহীন কথাৰে প্ৰত্যুত্তৰ দিব বিচৰা ‘আমি’বোৰে হয়তো ক’ব পাৰো ‘বাহিৰা কিতাপ পঢ়িবলৈ সময় নাই। পাঠ্যপুথি কেইখনেই শেষ নহয়।’ কিন্তু সেই একেকেইজন সময়ৰ মোল বুজা ল’ৰায়েই যেতিয়া ঘণ্টাজুৰি অৰ্থহীন বিষয়ৰ আড্ডা দিব পাৰো, সস্তীয়া চিনেমাৰ কাহিনী এটাক লৈ তিনিঘণ্টা সময় ব্যস্ত হৈ থাকিব পাৰো, তেতিয়াই জানো গম পোৱা নাযায় আমিনো কিমান সময় সচেতন!

সেইদিনা মই অকলশৰে ঘৰত আমাৰ লগৰবোৰৰ আৰু নিজৰো বাহিৰা কিতাপৰ প্ৰতি অনীহাৰ বিষয়ে ভাবি কিছুমান সৰু সৰু কাৰণ বিচাৰি পাইছিলো। কাৰণবোৰ যুক্তিসঙ্গত নহ’বও পাৰে। কিন্তু মোৰ মগজুৱে ইয়াক ঢুকি পাইছিল—

(ক) ঘৰৰ সৰু সন্তানৰ জন্মদিন। মাক-দেউতাকৰ বাবে কিমান হেঁপাহৰ দিন। সন্তানৰ লগৰ ল’ৰা-ছোৱালী, ওচৰ চুবুৰীয়া, আত্মীয়-কুটুম্ব সকলোকে নিমন্ত্ৰণ জনাই বিৰাট ডাঙৰ পাৰ্টিৰ আয়োজন। সকলোৱে দিয়া উপহাৰসমূহৰ ভিতৰত দেখিলো উপহাৰ বন্ধা ৰং-বিৰঙৰ প্ৰেজেন্‌টেশ্ব্যন পেপাৰখনৰ বাদে তাত ভুলক্ৰমেও লিখাৰ উপযোগী এখিলা কাগজো নাই। কিতাপৰ কথা নকলোৱেই আৰু। বেছিভাগ উপহাৰেই নতুন ডিজাইনৰ জোতা, কাপোৰ, সৰু-ডাঙৰ পুতলা, ফুলৰ থোপা, কাৰ্ড আদি। কোনোৱেই যদি ল’ৰাটোৰ বা ছোৱালীজনীৰ বয়সৰ

উপযোগী এখন কিতাপ বা লিখাৰ সঁজুলি দিলোহেঁতেন! এই ক্ষেত্ৰত প্ৰধান কৰণীয় মাক-দেউতাকক প্ৰমুখ্য কৰি ঘৰৰ বাকীবোৰ মানুহৰ। কিন্তু মাক-দেউতাকে দিয়া উপহাৰটোৰ কিতাপৰ লগত কোনো সম্পৰ্কই নাই। তেনেহঁলে সৰুৰে পৰা সেই সন্তানৰ মানসিকতা কোন দিশে ধাৰমান?

(খ) ৫ চেপ্তেম্বৰ। শিক্ষক দিৱস। যাৰ হাতত ধৰি এই বিশাল বিশ্বৰ জ্ঞান ভাণ্ডাৰৰ পৰা অকণ অকণ জ্ঞান আহৰণ কৰি নতুনৰ দিশত অগ্ৰসৰ হৈছো, তেনে এক পৱিত্ৰ ক্ষণত আমাৰ অতি শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলক উপহাৰ দিবলৈ পাহৰা নাই। ইংৰাজী ভাষাত অতি ষ্টেণ্ডাৰ্ডকৈ (নিজৰ বোধগম্য নহ'বও পাৰে) ৰং-বিৰঙৰ কাৰ্ডত To Sir, From.... লিখা কাৰ্ড শিক্ষকসকলে অসংখ্য পাইছে। কিন্তু কোনোৱে দিয়া নাই উকা কাগজ এখিলাও। হৃদয়ৰ গভীৰ কোণৰ পৰা নীলা চিয়াঁহীৰে অতি শ্ৰদ্ধা আৰু ভালপোৱাৰে লিখা দুটামান বাক্য। এনে এক পৱিত্ৰ ক্ষণত কিতাপ উপহাৰ দিয়াৰ কথা কাৰো মনলৈ ভুলক্ৰমেও অহা নাই।

(গ) নিজৰ অন্তৰঙ্গ বান্ধৱীৰ জন্মদিন। বহুত সময় ভাবিলো কি উপহাৰ দিম। ভাবি পালো এটা নেইল পলিচ, এডাল ৰিবন, কিছুমান প্ৰসাধন সামগ্ৰী আৰু লগতে এখন বাৰ্থদে কাৰ্ড। মূল্য সৰ্বমুঠ ২৪০ টকা। তাৰ সলনি মই যদি দিলোহেঁতেন হোমেন বৰগোহাঞিৰ ৪৫ টকা মূল্যৰ 'আত্মদীপো ভৰ্' কিতাপখন বা ড° প্ৰফুল্ল কটকী অনুদিত ছেমুৱেল স্মাইলজৰ 'চৰিত্ৰবোধ' কিতাপখন। কিতাপ পঢ়াৰ সংস্কৃতি এনেদৰেই জানো স্থবিৰ হোৱা নাই?

(ঘ) নতুন শতিকাৰ নৱবৰ্ষ। বন্ধু-বান্ধৱী, প্ৰিয়জন সকলোৰে পৰা উপহাৰ পালো আৰু দিলোও। কিন্তু দুয়োপক্ষৰ আদান-প্ৰদানত কিতাপৰ কোনো স্থান নাছিল। কেৱল মাত্ৰ নতুন কোম্পানীৰ আটক ধুনীয়া কাৰ্ড কিছুমান যিবিলাক অনিচ্ছাকৃত ভাৱেই কিছুদিন আপদালেৰে ৰখাৰ পাছত পেলাই দিয়া হয়। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে এখন কিতাপো যদি দিলোহেঁতেন তেনেহঁলে কোনোবা এজনৰ চিন্তাশক্তিৰ উন্নতি নহ'লহেঁতেন নে?

(ঙ) অলপ দিনৰ আগতে মোৰ এজন বন্ধুৱে নিজে ভাল পাই অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'হৃদয় এক বিজ্ঞাপন' নামৰ কিতাপখন মোক পঢ়িবলৈ দিলে। কিন্তু মই ক'লো 'কলেজৰ নোট লিখিবলৈয়ে সময় নাই, এইবোৰ পঢ়িবলৈ মোৰ সময় ক'ত।'

কিন্তু কলেজৰ পৰা ঘৰলৈ আহিয়েই টি.ভিত উপভোগ কৰিলো তিনি ঘণ্টাৰ সস্তীয়া কাহিনী, নৃত্য-গীতে, উদ্ভেজনাৰে পৰিপূৰ্ণ এখন হিন্দী ছবি। মই বাৰু এই মানসিকতাৰে কিতাপ পঢ়াৰ সংস্কৃতি সমাজত প্ৰবাহিত কৰিব পাৰিমনে?

(চ) আমাৰ সৰু নগৰখনত হোৱা গ্ৰন্থমেলালৈ যাবৰ বাবে সেইদিনা সকলো শিক্ষানুষ্ঠান এক বজাত চুটি দিলে। আমাৰ গ্ৰুপটোৱে আলোচনা কৰিলো এই ছেগতে দেখোন হলত চিনেমা

এখন চাই আহিব পাৰো। কেনে আমাৰ মানসিকতা?

এয়া আমাৰ মানসিকতাৰ কেইটিমান সৰু নিদৰ্শনহে। আমি বাৰু হেম বৰুৱাৰ সেই কথাশাৰীৰ অৰ্থ উপলব্ধি কৰিছোনে—“সৰস্বতী পূজা কৰি জ্ঞানী হ'বলৈ যত্ন কৰাতকৈ দুখন ভাল কিতাপ পঢ়াটো ভাল। সৰস্বতী পূজাত টকা-পইচা খৰচ কৰাতকৈ সেই টকাৰে গাঁৱে-ভূঞা পুথিভঁৰাল সজা ভাল।”

আগতে বহুত ভুল কৰিলো। নতুন সংকল্প হিচাপে

আগতে বহুত ভুল কৰিলো। নতুন সংকল্প হিচাপে আমি জানো কিতাপ পঢ়াৰ সংস্কৃতি গঢ়ি তুলিম বুলি ভাবিব নোৱাৰো। যাৰ পৰা আমি সময়ে সময়ে বিভিন্ন উপহাৰ পাওঁ, তেওঁক দেখোন আমি মৰমেৰে কিতাপ উপহাৰ দিবলৈ (নিজৰ ভালপোৱা কিতাপৰ নাম লিখি) আন্ধাৰ কৰিব পাৰো যাৰ দ্বাৰা আমি এক সুস্থ-সবল মনৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিম। সকলো পিতৃ-মাতৃয়ে নিজ সন্তানৰ জন্মদিনত বন্ধুক, খেলৰ সামগ্ৰী উপহাৰ দিয়াতকৈ কেতিয়াবা তাৰ বয়সৰ উপযোগী এখন কিতাপ উপহাৰ দি উন্নত চিন্তাধাৰাৰ অধিকাৰী হ'বলৈ প্ৰেৰণা যোগাব পাৰে।

আমি জানো কিতাপ পঢ়াৰ সংস্কৃতি গঢ়ি তুলিম বুলি ভাবিব নোৱাৰো। যাৰ পৰা আমি সময়ে সময়ে বিভিন্ন উপহাৰ পাওঁ, তেওঁক দেখোন আমি মৰমেৰে কিতাপ উপহাৰ দিবলৈ (নিজৰ ভালপোৱা কিতাপৰ নাম লিখি) আন্ধাৰ কৰিব পাৰো যাৰ দ্বাৰা আমি এক সুস্থ-সবল মনৰ অধিকাৰী হ'ব পাৰিম। সকলো পিতৃ-মাতৃয়ে নিজ সন্তানৰ জন্মদিনত বন্ধুক, খেলৰ সামগ্ৰী উপহাৰ দিয়াতকৈ কেতিয়াবা তাৰ বয়সৰ উপযোগী এখন কিতাপ উপহাৰ দি উন্নত চিন্তাধাৰাৰ অধিকাৰী হ'বলৈ প্ৰেৰণা যোগাব পাৰে। প্ৰত্যেক চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে পূজাৰ বোনাচ পাওঁতে ঘৰলৈ ল'ৰা-ছোৱালীৰ আদেশ মানি চি. ডি. অনাৰ লগতে অলপ কিতাপ ক্ৰয় কৰি ব্যক্তিগত পুথিভঁৰাল এটা গঢ়ি তুলি ঘৰটোত এটা নতুনত্ব আনিব নোৱাৰে জানো। সদ্য সমাপ্ত গুৱাহাটীৰ গ্ৰন্থমেলাত তেজপুৰৰ ড° লক্ষী গোস্বামীয়ে ৪০ হেজাৰ টকাৰ কিতাপ ক্ৰয় কৰাৰ কথাৰ দ্বাৰাই আমি উৎসাহিত হ'ব পাৰো।

এই মুহূৰ্ততে মোৰ মনলৈ আহিছে বিশ্ববিখ্যাত সাহিত্যিক এলবাৰ্ট হাৰ্ডে কোৱা এষাৰ কথা—“আমি যেতিয়ালৈকে কিতাপতকৈ চুইংগামত বেছি ধন খৰচ কৰি থাকো, তেতিয়ালৈকে আমি নিজকে সভ্য জাতি বুলি দাবী কৰিব নোৱাৰো।” □

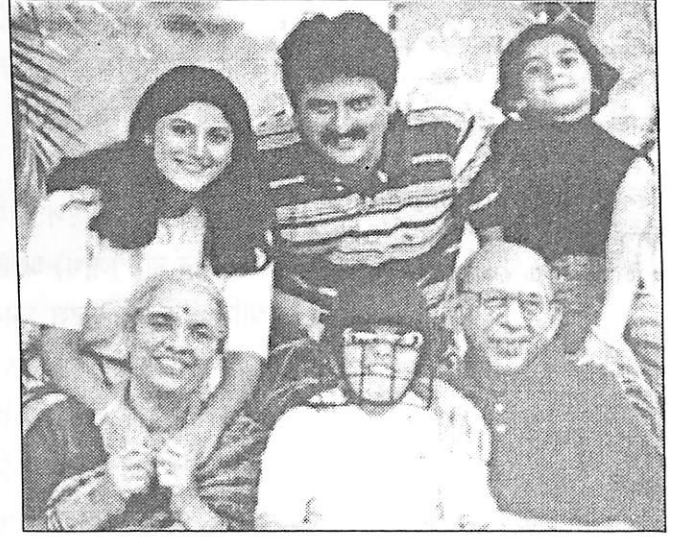
চৰিত্ৰ গঠনত ঘৰ এখনৰ প্ৰভাৱ

মিথুন শৰ্মা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

চৰিত্ৰ গঠনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ঠাই হ'ল ঘৰখন। ইয়াতেই প্ৰত্যেকজন লোকেই ভালেই হওক বা বেয়াই হওক নৈতিক শিক্ষা লাভ কৰে। আদৰ্শবোৰ ইয়াতেই তেওঁ পায় আৰু সেইবোৰ তেওঁৰ মৰণকাললৈকে গোটেই জীৱন জুৰি থাকে।

ঘৰ এখনেই মানুহক গঢ়ে। ঘৰখনত পোৱা শিক্ষাই মানুহ এজনৰ আচৰণ আৰু মনটোকে গঢ় নিদিয়ে, তেওঁৰ চৰিত্ৰও গঢ়ে। ঘৰখনেহে ঘাইকৈ ভাবানুভূতিৰ বিকাশ ঘটায়, অভ্যাসবোৰ গঢ় লোৱাত সহায় কৰে। বুদ্ধি-বৃত্তিৰ উন্মেষ ঘটে আৰু ভাল বা বেয়া চৰিত্ৰই গঢ় লয়। সমাজখন যিবোৰ নীতি-নিয়মৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয় সেইবোৰৰ মূল উৎস হ'ল ঘৰখন। বিধি বা নিয়ম হ'ল ঘৰখনৰ প্ৰতিফলন। ঘৰুৱা জীৱনত সৰুতে ল'ৰা-ছোৱালীক তেওঁলোকৰ মনত সিঁচি দিয়া ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ কথা কিছুমানেই পিছত বৃহত্তৰ জগতখনত ব্যপ্ত হয় আৰু ৰাজহুৱা মতামতৰ স্থান লয়গৈ। শিশুকালৰ পৰাই জাতি এটাই গঢ় লৈ উঠে। শিশুকালক শিক্ষা-দীক্ষা দিয়াৰ দায়িত্ব যিবিলাকৰ তেওঁলোকৰ শক্তি আৰু ক্ষমতা শাসনৰ বাঘজৰী হাতত থকাসকলতকৈ অধিক। এইটো একেবাৰে স্বাভাৱিক কথা যে ঘৰুৱা জীৱনটোৱেই সামাজিক জীৱনৰ প্ৰস্তুতি দৰে হয় আৰু ব্যক্তিৰ মন আৰু চৰিত্ৰই ঘৰতেই গঢ় লয়। ব্যক্তিকেপে পিছলৈ সমাজ গঠন কৰাসকলৰ চৰিত্ৰই ঘৰখনতেই প্ৰথমে বিভিন্ন পিনৰ পৰা গঢ় লয়। পৰিয়ালৰ পৰাই ব্যক্তিয়ে সমাজত প্ৰৱেশ কৰে, আৰু ল'ৰালিকালৰ পৰা নাগৰিকত্বলৈ উত্তৰণ কৰে। এইবাবে ঘৰখনক সভ্যতাৰ আটাইতকৈ অধিক প্ৰভাৱশালী পাঠশালা বুলি অভিহিত কৰিব পাৰি।

আগবয়সৰ নৈতিক পৰিৱেশে ব্যক্তিৰ বিকাশত প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ নাথাকে। আটাইতকৈ জ্ঞানী-গুণী ব্যক্তিজনৰ ক্ষেত্ৰতো এই কথা খাটে। সংসাৰলৈ আহোঁতে ব্যক্তি নিঃসহায় আৰু পৰনিৰ্ভৰ হৈ আছে। ভৰণ-পোষণ আৰু শিক্ষা-দীক্ষাৰ বাবে ব্যক্তি তেতিয়া আনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। জন্মৰ পিছত প্ৰথমটো উশাহ লোৱাৰ পৰাই ব্যক্তিৰ শিক্ষা আৰম্ভ হয়। অৰ্থাৎ শিশুকালৰ পৰাই ব্যক্তি এজনৰ শিক্ষা আৰম্ভ হয়। শিশু এটাৰ চৰিত্ৰ গঠনত অৱদান আগবঢ়োৱা বিভিন্ন উপাদানসমূহ যিমানেই সামান্য নহওক কিয়, সেইবোৰৰ প্ৰভাৱ জীৱনজোৰা হৈ ৰয়। শিশুৰ

চৰিত্ৰতে ভৱিষ্যতৰ পুৰুষজন লুকাই থাকে। পিছত পোৱা সমস্ত শিক্ষা মাথোন উপবিপন্ন। স্ফটিকৰ ৰূপটো একেই ৰৈ যায়। লোকৰ মুখে মুখে চলি অহা প্ৰবচনৰ ভাষাত ক'ব পাৰি যে “এজন মানুহ যৌৱনকালত কেনে হ'ব তাক ল'ৰালিকালতেই ক'ব পাৰি।” আমাৰ সুদীৰ্ঘকাল ব্যাপী থকা আচৰণবোৰো আমি ওপজোঁতেই লগত লৈ অহাৰ দৰে। সেইবোৰৰ শিপাও বৰ দ'লৈ যোৱা। এইবোৰৰ মূল জন্মতেই। ক'বলৈ গ'লে শিশুটিক এখন নতুন জগতৰ দুৱাৰমুখত এৰি দিয়াৰ দৰে কথা। একেবাৰে নতুন আৰু আচৰিত অসংখ্য বস্তুত তাৰ চকু পৰে। প্ৰথমতে সি বস্তুবোৰ দেখে মাত্ৰ আৰু সেয়ে তাৰ বাবে যথেষ্ট। কিন্তু লাহে লাহে সি বস্তুবোৰ চাবলৈ, পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ, ইটোৰ লগত সিটোক তুলনা কৰিবলৈ, জানিবলৈ আৰু সেইবোৰৰ বিষয়ে ভাববোৰ মনত সাঁচি ৰাখিবলৈ আৰম্ভ কৰে। উপযুক্তভাৱে পৰিচালিত হ'লে শিশুটিয়ে বিস্ময়কৰ অগ্ৰগতি লাভ কৰে।

শেষত ক'ব পাৰি যে ঘৰখনেই শিশুশালা। ইয়াৰ পৰাই ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ বয়সত নাৰী-পুৰুষ হয়গৈ। ঘৰখনৰ পৰিৱেশ অনুযায়ী তেওঁলোকৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰ গঠন হয়। গতিকে ঘৰখনৰ মূল ব্যক্তিকেইজনে এইক্ষেত্ৰত আগভাগ লৈ তেওঁলোকক ভৱিষ্যতে একোজন সুনাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তুলিব লাগে। □

কবিতা

ভজা কলিজাত কোনে বিনায় :
কবিতা মোব দুখব ঋতুব এপাহ খবিকাজাঁই

.....

কবিতা মূলতঃ স্বাধীন, স্মৃতি তাব সুগন্ধি পখিণো!

(হীকদা)

ঋতুৰ ক'লাজ

অৰ্চনা বৰা
প্ৰবন্ধ, ইংৰাজী বিভাগ

বসন্ত

পখিলাৰ বঙীন পাখিৰে বতাহ নচুৱাই
গছৰ ডালবোৰলৈ ঋতুৰাজ আহে,
পখীৰ মাতত টো তুলি
ফুলৰ পাহে পাহে কোনে হাঁহে!

বৰ্ষা

শাওনৰ বাতি ঝিলিৰ ঝি ঝি, ভেকুলীৰ টোৰ টোৰ
আৰু বৰষুণৰ ঝিমঝিম মূৰ্ছনাৰে
বৰ্ষাই বোৱাই দিয়ে অমৃতৰ মুখল ধাৰ,
নিশাৰ আন্ধাৰ আৰু নিঃসঙ্গতাৰ
সমুদ্ৰত লীন হয় উচ্চলতা তাৰ!

শৰৎ

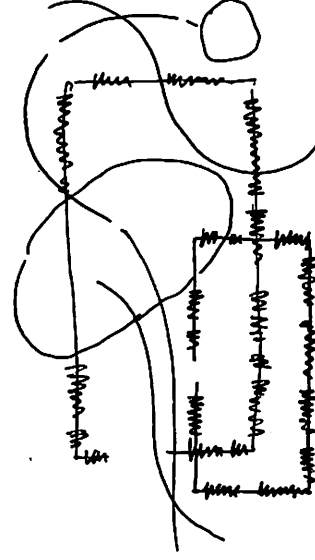
নিৰ্মল স্নিগ্ধ জোনাকৰ বাতি
তৰাবোৰে আকাশত পাতে
পোহৰৰ দেৱালী,
পুৱাৰ দূবৰিৰ সেউজীয়া বুকুত
শৰতে সজাই থৈ যায় শুভ্ৰ শেৱালি!

হেমন্ত

নিশ্বাসত নিগৰাই
শীতল শিশিৰ কণা,
নিয়ৰৰ মুকুতাত কোনে থৈ যায়
আপোন ঠিকনা!

শীত

বগা কুঁৱলীৰ নিহালি টানি
নিশাটো শুই পৰে
গছবোৰৰ উদং শৰীৰ সাৰটি লৈ,
ঠেটুৱৈ বতাহত গছবোৰে উচুপে
চকুপানী সৰে নিয়ৰ হৈ।

অস্তবাল

প্ৰাণকৃষ্ণ দাস
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

শিৱ মন্দিৰটোৰ ভাঁজটোতেই
চিনাকিৰ সোপান
মৌনতাৰ মুখৰতাত বাজি উঠিল
এটি মিঠা গান।

উমানন্দলৈ চকু তুলি চাওঁতেই
ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গভীৰতাই লৈ গ'ল
আৰু গভীৰতালৈ।

শীতৰ উমলগা স্বপ্নময় বাতি
নিদ্ৰাৰ কোমল স্পৰ্শ
এনেকৈয়ে শেষ হয় দিন।
নিঃসঙ্গতাৰ বন্ধুত্বৰ হাত
সেউজীয়াৰ মৃদু আহ্বান।

অস্ত হয় অহা যোৱাৰ খেল
আত্মীয়তা গঢ়ো নিজৰ স'তে
নৈশব্দ্যৰ নীলা নৈখনত
আওডালো মোৰ মনৰ ভাগৰ।

পাঁচোটি প্ৰেমৰ গল্প

মৃগাল চহৰীয়া
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

(১)

মই কৈছিলোনে তোমাক
এতিয়া বৰষুণ দিয়ক
বতৰ ওন্দোলাই আহক
মানুহবোৰ তিতক হৃদয়ৰ বৰষুণত
তুমিও তিতিবা, ময়ো তিতিম;
ঠাণ্ডা লাগিব নেকি?
ঠাণ্ডা লাগিলে শুম দিয়া
প্ৰেমৰ উমাল বিছনাখনত।
*****

(২)

সপোন দেখোতে তোমাৰ
বসন্ত গৈ শীত নামিল
অকলশৰে অকলশৰে
থৰথৰকৈ কঁপি
মই আৰু জুইকুৰা
মুখামুখিকৈ বহি
আলোচনাৰত.....
মই কৈছো জুইকুৰাক
বসন্ত আহক
মই আকৌ প্ৰেমত পৰিম।
*****

(৩)

হৃদয়খন মোৰ কেতিয়াবাই জ্বলিল
তাত আছে মাত্ৰ ছাঁই
এতিয়া তুমি ক'লাহি
সৰি পৰা বসন্তক
দিবানে হৃদয়?
এসাগৰ ভালপোৱা দিম
আচলতে.....
মোৰ যে হৃদয়েই নাই।
*****

(৪)

আপোনালৈ বওঁতে
সুখৰ দৰে দুখবোৰেও
বৰষুণ হৈ তিতালেহি মোক,
তিতিছে হ'বলা হৃদয়খনো,
এতিয়া.....
দুখৰ বৰষুণ আৰু চকুপানী
চিগাৰেট আৰু মদৰ বাগী
বাতিবোৰ উজাগৰী
অপেক্ষাৰত মই সুখৰ পুৱালৈ।
*****

(৫)

আপোনাৰ হেনো চকুৰ অসুখ
শুনিছো আনৰ মুখৰ পৰা
ডক্টৰক দেখুৱাব সোনকালে
মোৰ বৰকৈ চিন্তা হয়।
কম পোহৰত কৰে নেকি পঢ়াশুনা?
সৰু মাছ খাবছোন-পুঠি, ডৰিকণা
অৱশ্যে বেয়া নালাগিব
আপোনাৰ দুচকুত সোণালী ফ্ৰেমৰ চচমা
আপুনি বা কিভাৰে প্ৰেমৰ বিষয়ে!
ভাৰে ছাগে.....প্ৰেম.....
এটি মাত্ৰ গধূলিৰ আড্ডা।
*****

□□□

বিখ্যাত উৰ্দু কবি 'আলি চৰ্কাৰ জাফৰী'ৰ কবিতা

অনুবাদ : উৎপল শৰ্মা

স্নাতক ২য় বৰ্ষ

অ' মোৰ
গছৰ সেউজীয়া প্ৰচ্ছায়াত
আশ্ৰিত মানুহ

হে মোৰ
সময় কাঠমিলৰ আলহী
কোন দেশৰ পৰা আহিছা
কোন দেশলৈ যাবা

এইখন
শুকান খৰি যেন
মানুহৰ পথাৰ নে
নে দুখৰ বাগিচা
ৰ'দৰ অৰণ্য নে
নে তৃষ্ণাৰ সাগৰ
নদীৰ অতলৰ শিল
শিল নে চহুমা
গীত নে নলা
নিয়ৰ নে জুই

ই নাৰিক
নহয়, নহয়
ই ডুব্বিব খৰা
বাটচ'বাত
পহৰাদাবী পৰীয়া

খেল আৰম্ভ হ'ল
উত্তৰ প্ৰতি উত্তৰত মা
গজলৰ সুৰা সন্ধিয়া

এতিয়া
হালধীয়া নিচাৰ ভৰত
আটাইৰে পীড়িত হৃদয়
আটাইৰে বুকুত
ভৰিপৰি আছে
সপোনৰ 'গুলদস্তা'

অ' মোৰ প্ৰিয়
প্ৰেমৰ নাৰিক বন্ধুসকল
এই পথ, তোমাৰ পথ
যি পথত ডুবিছে সূৰুজ
উঠিছে সূৰুজ

শুনিছানে
বালি ঘৰত
পৰি ৰোৱা 'লাইলাৰ'
বিষাদ বেদনা

মন কৰিছানে
মুজ্ৰা ঘৰৰ বাঁহ-বাহী
নূপুৰৰ তালত ছন্দময় 'চালমা'
যি বালি ঘৰৰ ক্ষণিকৰ কামনা
অহা.... যোৱা....
জীৱন্ত গতি
শাস্বত গতি
ক্ষণিকৰ নিশ্বাস এটি

তথাপিও দেৱতাৰ
বাণীৰ দোহাই
আদেশ চলিছে
বিচাৰ চলিছে
শোষণ চলিছে
ধৰ্ম আৰু ভাগ্যৰ পাঠ চলিছে

কিন্তু! দুৰ্গৰ নিজানত
নিঃশেষ হ'ল চিঞৰবোৰ

এতিয়া ফুলৰ পাত্ৰত
গোলাপী নিয়ৰ কণা ফুটিছে
পুৰাৰ কুঁৱলি সনা পথাৰ
দুখৰ নিয়ৰত তিতিছে

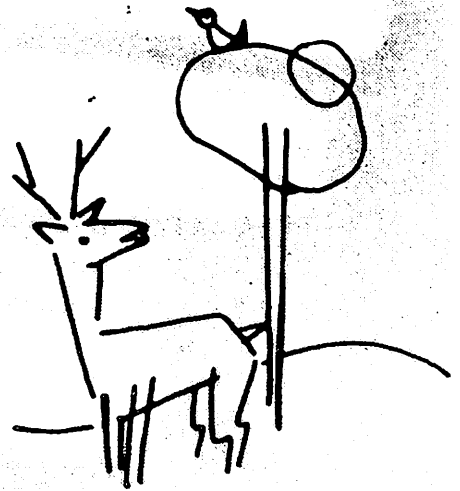
অহংকাৰী
নিচাখোৰ

কালি পুৱাৰ নিয়ৰ তিতা পথাৰত
নাথাকিবা তুমি, নাথাকিম মই
আমি দুৰ্ভিত তিতা নিয়ৰ
বালিৰ বুকুৰ পদচিহ্ন

বাট হেৰুৱাই
গছৰ ছাঁত
তেওঁলোকে জিৰাব
কেনি যাব... কেনি বাট
কোন দেশৰ পৰা আহিছে
কোন দেশলৈ যাব?

তোমালোক
ৰাতিৰ আকাংক্ষাৰ শিখাত
পুৰি মৰিবলৈ অহা
নিৰীহ 'পৰোৱানা'।

□□□

শৈশৱ

দূৰণিৰ চৰাই যুৰিৰ খৰ-বাগৰ দেখিও
আনন্দত খৰ লগা মোৰ দুচকু।
সন্ধিয়াৰ আকাশৰ সৰু তৰাটিৰ লগত
পাতিছিলো মনৰ কথা,
কিন্তু কেতিয়াবা ডাৰৰে ঢাকিলে তাক
লাগিছিল হৃদয়ত বেথা।
পাহাৰৰ জুৰিটিৰ শুনি কুলু গান,
ময়ো ৰচিছিলো গীত ওপচাই প্ৰাণ
মনৰ এচুকত আছে এতিয়াও
শৈশৱৰ মধুৰ স্মৃতি।
যিয়ে আনি দিয়ে দুখৰ সময়ত
নিচুকণি ভাৱ এটি।

□□□

গীতাৰ্থ ডেকা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

সুনাম

হাবিদূৰ ৰহমান
উচ্চতৰ ২য় বৰ্ষ

এই ময়াৰ বজাৰত
দেখো কেতিয়াবা,
সোণোৱালী শৈশৱৰ সপোন।
যেতিয়াই ভাঁহি উঠে মনত শৈশৱ স্মৃতি,
উঠে উলাহতে হিয়া মোৰ নাচি।
নাছিল সুখৰ সীমা; বেজাৰৰ ক্ষণ,
বতাহত মিলি যোৱা জীৱনৰ ৰং।
প্ৰকৃতিৰ শ্যামল কোলাত উঠি ভাঁহি ফুৰিছিলো
যেন মিলি যাম তাৰেই লগত,
সন্মুখৰ ফুলনিত দেও দি ফুৰিছিলো
মো চুহি ফুৰা পখিলাৰ লগত।
এচেৰেঙা ব'দতে জাপ মাৰি উঠিছিলো
এৰিছিলো শীতৰ শেতলি,
ৰাতিপুৱাই উঠি গৈ আগফালে চোতালত
বোটলোগৈ ফুল শেৱালীৰ।
কেতিয়াবা বেজাৰত মুখ ওফোন্দাই
চাইছিলো চকু যোপা কৰি
খস্তেক পিছতে চমকাই চকু
মাৰিছিলো, মিচিকিয়া হাঁহি।
মনত পৰিলে নিচুকণি মাৰ বুকুৰ
খস্তেকতে পৰে শীত মোৰ বুকু,

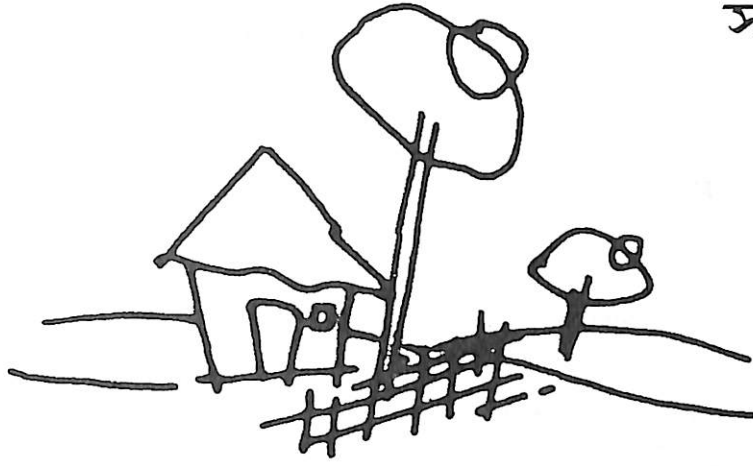
নহ'বা নহ'বা বন্ধু
স্বাৰ্থপৰ নহ'বা,
নকৰিবা বন্ধু
স্বাৰ্থৰ বাবে নকৰিবা।

নিজ ভূমিক কৰো আহা
প্ৰণাম কৰো,
বিশ্ব ভূমিত গঢ়ো আহা,
সুনাম গঢ়ো।

পিছগ্ৰহী নহওঁ আমি পিছফাললৈ
আগবাটি আহো আহা সুপথলৈ
বিশ্বশান্তিৰ হকে যুঁজি আহা
চিৰস্মৰণীয়া ৰূপে আহা

কু-কাম কৰিলে কুবান হ'বা
কু-কাম হ'লে কুনাম পাবা
সুকাম কৰিলে সুবান হ'বা
সুবান হ'লে সুনাম পাবা।

□□□

সকলোতে নাই যেন প্ৰাণ

বিশ্বজিৎ মণ্ডল
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

নাট্য মঞ্চৰ আঁৰ কাপোৰ
দেখিলো গুচাই
তাতে যেন একেটি অভাৱ,
শিল্পীৰ মাজতো
নাই শিল্পী প্ৰাণ।
সাহিত্যৰ পাত
চালো নুটিয়াই
তাতে হয় একেটি অভাৱ,
লিখনিত নুফুটিল
সাহিত্যিক প্ৰাণ।
দেশৰ শাসক দল,
চালো (জুমি-মাফি) গণিপিত্তি
নাপালোঁ এজনো তাত
দেশৰ কল্যাণ হেতু
দিব পৰা প্ৰাণ।
মন্দিৰৰ পূজাৰীৰ
শুনি বেদ বাণী
বুজিলোঁ তাতে নাই
আস্থা সমূলি,
পেটৰ তাড়নাত কৰে
ভুৱা মন্ত্ৰ ধ্যান।
প্ৰেমিক যুগল
জিঞ্জাসি দেখিলোঁ
সিহঁতৰ প্ৰেমত নাই
দুই আত্মা এক হোৱা
ঐকান্তিক টান।
যুদ্ধৰ সৈনিক নতু
পঢ়াশালিৰ ছাত্ৰ,
আছে সকলো
কিন্তু আস্থা যেন
নাম মাত্ৰ!

তুমি যেনেকৈ ভাল পোৱা

নিতুমণি ডেকা
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

[“William Shakespeare” মূল কবিতা “As you Like
It”ৰ অসমীয়া অনুবাদ]

তথাপি মই তোমাক ভাল পাওঁ
ধৰা মই যেনিবা তোমাৰ পোহনীয়া কুকুৰৰ পোৱালি
তুমি যিমনেই আঘাত কৰিবা
মই সিমনেই তোমাক ভাল পাবলৈ ল'ম।
ঠিক আছে মোক তোমাৰ পোহনীয়া কুকুৰৰ দৰে বাখা।
মোক ঘিন কৰা, আঘাত কৰা, অৱজ্ঞা কৰা
মই নাই বুলি ভাবা, তথাপিও মোক অনুমতি দিয়া
তোমাৰ পাছে পাছে যাবলৈ
মোক নিজৰ সন্মানৰ খাতিৰত আৰু তোমাৰ
প্ৰতি থকা ঘোৰ আন্তৰিক ভালপোৱাৰ খাতিৰত
মোক তুমি কুকুৰৰ দৰেই ব্যৱহাৰ কৰা
ইয়াতকৈ বেয়ানো আৰু তোমাৰ পৰা
মই কি বিচাৰিব পাৰো,
কোৱা.....।

এটি সন্ধিয়াৰ বাট

পৰিচয়

অভিজিৎ ডেকা
মাতক ১ম বৰ্ষ

ৰবুল চন্দ্ৰ কলিতা
মাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

জীৱনৰ দুপৰীয়াত মানুহবোৰৰ সমদল
ঠাহু খাই পৰিছিল নদীৰ বুকু।
টো আঁতৰাই আঁতৰাই আঙুৰাই গৈছিলো
সুদূৰৰ সৌ দেশলৈ।।

বহুদিন হ'ল কাৰোৰেই মাত শুনা নাই
আৰু নো কিমান দিন
নিয়তিৰ অপেক্ষাত
বতাহৰ স'তে কবিতা আওৰাম
ঠিক তেনেতে
সমুদ্ৰৰ গভীৰলৈ সোমাই যাওঁতে
চকু পৰিল তোমাৰ হৃদয়ত
এটি এটিকে মেৰ খাইছিল
স্মৃতিৰ অচিন গোন্ধ।।
কত দূৰ আহিছো উমান দিলে
সন্ধিয়াৰ কোমল জোনাক
দলিচাৰ আঁৰে আঁৰে
কৃষ্ণচূড়াৰ শিখৰত
সিহঁতৰ স'তে মোৰ প্ৰেম
সপোন দেখাৰ সময় এয়া
কিন্তু বাস্তৱৰ সঁকীয়নি
যাব লাগে বহু যোজন দূৰ,
এটি সন্ধিয়াৰ বাট।

□□□

দেখিছানে কেতিয়াবা

ফুলে চকুলো টোকা

নিয়ৰত নেসেমেকা বালি,

গছকত পিচল খোৱা

নৈৰ বুকুৰ শিলগুটিবোৰে

মুকুতাৰ সাজ পিন্ধা,

পুখুৰীৰ কজলা শেলুৱৈয়ে

ৰ'দত গা ধোৱা।

শুনিছানে কেতিয়াবা

পথিকৰ কলনাৰ সপোন

নিমিষতে ভঙা,

নাহৰৰ চিনাকী গোন্ধে

নাচনীৰ যতৰ ভঙা,

পদূলিত তগৰৰ সুবডিয়ে

চকুলো সৰা;

গুলচৰ ফুৰ-ফুৰ সহঁৰিয়ে

বাটত হেঙাৰ দিয়া।

দেখিছানে বাক

বগা বগা বগলীয়ে

আকাশত সাঁকোঁ পতা,

কেতেকীৰ উগ্ৰ গোন্ধে

মনত মিঠাকৈ আমেজ সনা;

বাঁহ গছৰ পাতে-পাতে

ৰ'দালিয়ে দোলা দিয়া;

ধুৱলী-কুঁৱলী হৈ

আকাশে বৰণ লোৱা।

এই সৰু পৃথিৱীৰ এয়া যে বহল পৰিচয়

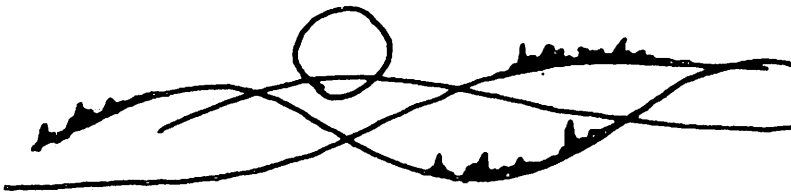
নহ'লো যে চিনাকী

নিদিলে যে সহঁৰি

উজ্বলি উঠে প্ৰকৃতি

ন-ন সাজত।

□□□

স্বাধীনতাৰ উপহাৰ

গীতিকা শৰ্মা

বি. কম. ১ম বৰ্ষ

সিহঁত আহিছিল
আশাৰ বতৰা লৈ
বুকুত এবুকু মৰম
চকুত বস্ত্ৰীণ সপোন
জীৱনক গঢ়াৰ প্ৰতিজ্ঞাৰে।
আহিছিল সিহঁত
ধেমাজিৰ বুকুলৈ।
কিন্তু বাস্তৱ জানো হ'ল
সিহঁতৰ আশাৰ সপোন
দুষ্কৃতিকাৰীৰ নশংসতাত
ভাঙি ছুৰমাৰ হৈ গ'ল
কাঁচেৰে সজোৱা
আলফুলীয়া কিছুমান
সুন্দৰ ভৱিষ্যৎ
সিহঁতৰো জানো বাসনা নাছিল
জীয়াই থকাৰ?
পৃথিৱীৰ বুকুত সিঁচৰিত হৈ থকা
সোণবৰণীয়া দিনবোৰ
জানো উপভোগ কৰাৰ
স্বপ্ন নাছিল সিহঁতৰ?
তেনেহ'লে আধা ফুলা ফুল কুমলীয়া
কলিবোৰ, কোন দুৰ্দান্ত ভোমোৰাৰ
তীক্ষ্ণ আঁচোৰে চিৰাচিৰ কৰিলে
সিহঁতৰ হৃদয়বোৰ।
নিশ্চিন্ত কৰি পেলালে
সিহঁতৰ অস্তিত্ব
এই ধৰাৰ বুকুৰ পৰা।
এক ভীষণ গৰ্জনত
সিহঁতৰ মাংসপিণ্ডবোৰ ছিটিকি পৰিছিল,
গছৰ ডালে-পাতে
ছিটিকি পৰিছিল
ফুলেৰে সজাই থোৱা
ভাৰত মাতাৰ প্ৰতীক চিহ্ন

ত্ৰিৰঙ্গ পতাকাৰ ওপৰলৈ
বক্তাক্ত মাংসপিণ্ডবোৰ
দুহাতেৰে সাৱটি
অব্যক্ত ভাষাৰে
চিঞৰি উঠিছিল সিহঁতৰ
জন্মদাতৃ মাতৃসকলে
এয়া জানো স্বাধীনতাৰ উপহাৰ?

□□□

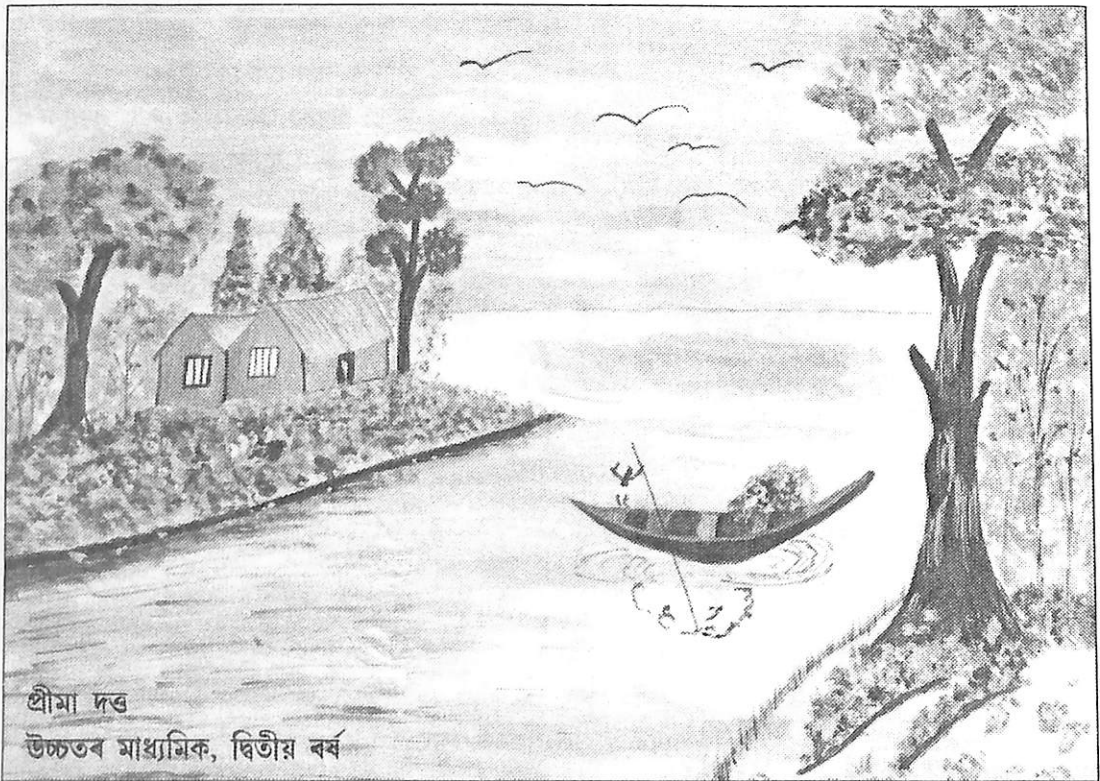
এইখন মোৰ দেশ

হৃদয়ানন্দ হাজৰিকা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

এইখন মোৰ দেশ
মাটিৰে গঢ়া সোণৰ সঁফুৰা
গাঁৱৰ গধূলি জোনাকত সাধু কথা
কেঁচা মাটিৰ গোক্ক
নাঙলৰ ঘাম আৰু বুকুৰ তেজ,
পিছে কিমান সহিবা
শোষণ, সুবিধাবাদী দস্যুহঁত
অট্টালিকাৰ সপোন দেখি
আজি মানৱতা শূন্য,
জীয়াই থাকিব বিচাৰো
নালাগে আমাক আবিৰ্জনা
তাত কেঁচা তেজৰ গোক্ক
এতিয়া সময়
প্ৰতিবাদ কৰাৰ
এইখন মোৰ দেশ
ৰচনা কৰো মানৱ প্ৰেমৰ।

□□□

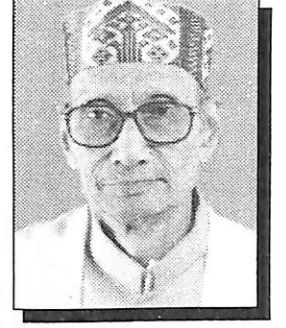
কলা বিথীকা

অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি কনকসেন ডেকাৰ সৈতে এক সাক্ষাৎকাৰ

অসমৰ এগৰাকী প্ৰখ্যাত সাংবাদিক, সু-সাহিত্যিক, তথা নিবন্ধকাৰ কনকসেন ডেকা অসম সাহিত্য সভাৰ ৬৮তম অধিবেশনৰ সভাপতি নিৰ্বাচিত হৈছে। ১৯৩৩ চনৰ ১৬ জুলাইত বেলশৰৰ এটি আঢ়াৰান্ত পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰা প্ৰয়াত গৌৰীসেন ডেকা আৰু তবাসেন ডেকাৰ সুযোগ্য পুত্ৰ কনকসেন ডেকাই বেলশৰৰ ১নং প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত প্ৰাথমিক শিক্ষা, ১৯৫৩ চনত বেলশৰ হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ লগতে পৰৱৰ্তী কালত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞানত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি শিক্ষকতাৰে কৰ্ম-জীৱন আৰম্ভ কৰে। ১৯৭১ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীত পষেকীয়া অগ্ৰদূত কাকত উন্মোচন কৰি সাংবাদিকতাৰ জগতত পদাৰ্পণ কৰে। ১৯৭৩ চনত সাপ্তাহিক অগ্ৰদূত, ১৯৭৫ চনত অগ্ৰদূত তিনিদিনীয়া ৰূপত প্ৰকাশ আৰু ১৯৯৫ চনত দৈনিক অগ্ৰদূতৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে। কেবাখনো উপন্যাস, গল্প, ভ্ৰমণ-কাহিনী, জীৱনী আৰু প্ৰৱন্ধ সংকলনেৰে অসমীয়া সাহিত্যলৈ প্ৰভূত বৰঙণী আগবঢ়োৱা ডেকাই এগৰাকী নাট্যকাৰ, অভিনেতা, সমালোচক তথা সুবক্তা হিচাপেও সমানেই কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিছে। সাহিত্য সভাৰ দৰে জাতীয় অনুষ্ঠান এটিৰ সভাপতিৰ আসন অলংকৃত কৰা এই ব্যক্তিগৰাকীৰ এটি সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ কৰিলে আলোচনীৰ তত্ত্বাৱধায়ক প্ৰবন্ধ কুকিল বৰাই।

সাম্প্ৰতিক
পৰিস্থিতি
লেখক-সাংবাদিকৰ
ভূমিকা
হোৱা উচিত
গঠনমূলক
আৰু
গণমুখী।

- ☞ অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হ'ম বুলি আপুনি কেতিয়াবা ভাবিছিলনে?
☞ ভবা নাছিলো।
- ☞ আপুনি এখন দৈনিক কাকতৰ সম্পাদকৰ আসনত থাকি গুৰু দায়িত্ব বহন কৰি আছে। এতিয়া অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিৰ দায়িত্বও আপুনি পালন কৰিব লগা হৈছে। সংবাদপত্ৰ আৰু সাহিত্য সভাৰ কামবোৰ একে সময়তে চলাই যাবলৈ অসুবিধা নহ'বনে?
☞ নহয়।
- ☞ শিক্ষানুষ্ঠানৰ এখন আলোচনীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভাৰ উত্তৰণ ঘটোৱা বুলি আপুনি ভাবেনে?
☞ ভাবো।
- ☞ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী এখন আপোনাৰ দৃষ্টিত প্ৰকৃত অৰ্থত কেনে হোৱা উচিত?
☞ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখাৰ উপৰি আৰ্হি হিচাপে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লেখাও থাকিব লাগে।
- ☞ আপুনি লিখিছে—'নতুন পুৰুষে যুক্তিৰ আধাৰত নতুন সমাজ গঢ়ক।' আজিৰ প্ৰজন্মৰ কিমানে এনে আদৰ্শক আগস্থান দিয়ে?
☞ নিদিয়ালৈকে অসমৰ সমস্যা সমাধান নহয়।
- ☞ সাম্প্ৰতিক অসমৰ পৰিস্থিতিয়ে অসমক কোনফালে লৈ যাব বুলি আপুনি ভাবে?
☞ সংকটৰ পাছত সংকট মোচন কৰি ভালৰ ফালে।
- ☞ প্ৰতিবছৰে নিবনুৱাৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈ আছে। চাকৰীমুখী আজিৰ যুৱক-যুৱতীসকলৰ প্ৰতি কিবা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব নেকি?
☞ চাকৰি অবিহনে আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'বলৈ আগবাঢ়িব লাগে।

সাহিত্য সভাৰ সভাপতি কনকসেন ডেকাৰ সৈতে সাক্ষাৎগ্ৰহণকাৰী আলোচনীৰ তত্ত্বাৱধায়ক কুকিল বৰা

কনকসেন ডেকাই লাভ কৰা বঁটা আৰু সন্মান :

ৰাষ্ট্ৰীয় নাগৰিক বঁটা, ১৯৯৩ চন

ড° ৰাম মনোহৰ লোহিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা, ১৯৯৬ চন

‘সংবাদ সূৰ্য’, ‘সংবাদ ৰত্ন’ আৰু ‘সংবাদ জ্যোতি’ আদি উপাধি।

- ☞ আপুনি সংবাদজগতখনলৈ কেতিয়া, কিয় প্ৰৱেশ কৰিলে?
  - ☞ শিক্ষকতা কৰি আমনি লগা বাবে, ১৯৭১ত সাংবাদিকতাত প্ৰৱেশ কৰিলোঁ।
- ☞ অসম সাহিত্য সভা মেলামুখী হোৱাতো আপোনাৰ দৃষ্টিত ইতিবাচক দিশ নে নেতিবাচক দিশ?
  - ☞ পৰিচালকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। ইতিবাচক দিশত যিদৰে পৰিচালনা কৰিব পাৰি, তেনেদৰেই নেতিবাচক দিশো খোলা আছে।
- ☞ অসমীয়া সাহিত্যই ৰাষ্ট্ৰীয় সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনত বিশেষ স্বীকৃতি লাভ কৰা নাই। ইয়াৰ এটা অন্যতম কাৰণ হ’ল অসমীয়া সাহিত্যৰ অন্যান্য ভাষালৈ হোৱা অনুবাদৰ সংখ্যা নিচেই কম। অসমীয়া গ্ৰন্থ ইংৰাজী, হিন্দী আৰু অন্যান্য ভাৰতীয় ভাষালৈ অনুবাদ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আপুনি অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হিচাপে বিশেষ ভূমিকা লোৱাৰ কথা ভাবিছে নেকি?
  - ☞ ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ষেত্ৰত অসমীয়া সাহিত্যই যথোচিত স্বীকৃতি লাভ কৰিছে। অনুবাদৰ কথা ভবা নাই।
- ☞ সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিত লেখক-সাংবাদিকৰ ভূমিকা কেনে হোৱা উচিত বুলি ভাবে?
  - ☞ গঠনমূলক আৰু গণমুখী।
- ☞ সাহিত্য আৰু সাংবাদিকতা—আপোনাৰ প্ৰথম পচন্দ কোনটো?
  - ☞ সাহিত্য।
- ☞ ছাত্ৰাৱস্থাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অধ্যয়ন কৰা উচিত বুলি ভবা গ্ৰন্থ কেইখনমানৰ নাম উল্লেখ কৰিবনে?
  - ☞ জীৱনী আৰু চৰিত্ৰ গঠনৰ বাবে উপযোগী কিতাপবোৰেই পঢ়া উচিত।

গল্প

..... বিশিষ্ট কথা শিল্পী শীলভদ্রই এবাৰ
কৈছিল, 'ছিটি বাছত এপাক ধুবিলেই একোটা
চুটিগল্প হৈ যায়।' কথাটো মিছা নহয়। বাস্তৱ
জীৱন তথা সমাজৰ পৰা আহৰণ কৰা
ঘটনাবাজি চুটিগল্পৰ জৰিয়তে প্ৰতিফলিত হয়।
সেইবাবে চুটিগল্পক সমসাময়িক ভিন্ন ঘটনাৰ
এক দলিল বুলি ক'ব পাৰি। .....

‘পত্ৰলেখা’ৰ এটি গল্প

মূল লেখক : অনিৰ্বান
অনুবাদক : কল্পনা ধৰ
প্ৰবন্ধ, বেংগলী বিভাগ

[অনিৰ্বান দীৰ্ঘদিন অসমত আছিল। তেওঁৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ ‘বেদমিমাংসা’ (তিনিটা খণ্ড)। শ্ৰীঅৰবিন্দৰ ‘The life divine’- অৰ বাংলা অনুবাদ তেওঁ কৰিছিল। তেওঁৰ ‘পত্ৰলেখা’ৰ পৰা এই গল্পটো অনুবাদ কৰা হ’ল।]

বহুদিনৰ কথা—কিমান দিন আগৰ তাক কোনেও ক’ব নোৱাৰে। এই পাহাৰৰ কোলাতেই—

এজন বজা আছিল। বজাৰ পুত্ৰ সন্তান নাছিল। আছিল মাত্ৰ এক কন্যা। চম্পাৰ দেহ আছিল সোণবৰণীয়া। তাইৰ নাম দিয়া হৈছিল চম্পাৰতী।

বজাই ৰাজ্যত নতুনকৈ দেৱীৰ মন্দিৰ স্থাপন কৰিছে। প্ৰতিমা নিৰ্মাণৰ দায়িত্ব অৰ্পিত হৈছে এজন বিদেশী তৰুণ শিল্পীৰ হাতত।

শিল্পীজন অলপমান বেলেগ ধৰণৰ। কাৰো লগত কথা নকয় আৰু সি মূৰ তুলি নাচায়, গোটেই দিন তন্ময় হৈ মনৰ প্ৰতিমাক পাৰাণত প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে। কেতিয়াবা ৰাতি তেওঁ ক’ত যে নিৰুদ্ধেশ হৈ যায়। কোনেও গম নাপায়।

কিশোৰী চম্পাৰতী সদায় ৰাতিপুৱা নিজৰাত গা ধুবলৈ যায়। যোৱাৰ বাটতেই প্ৰতিমা নিৰ্মাণৰ কাম চলি আছে। চম্পাই তাতে থিয় হৈ কেতিয়াবা ৰ’ লাগি চায়। শিল্পীয়ে কিন্তু সেই ফালে মন কৰে। চম্পা লাহে লাহে তাৰ পৰা আঁতৰি যায়।

অৱশেষত এদিন প্ৰতিমা নিৰ্মাণ সম্পূৰ্ণ হ’ল আৰু ইয়াৰ স্থাপন অনুষ্ঠানৰ আয়োজনৰ লগে লগে আৰম্ভ হ’ল ৰাজ কন্যাৰ সন্মত অনুষ্ঠান।

ৰাজ সভালৈ শিল্পী গৰাকীকো নিমন্ত্ৰণ কৰা হ’ল। শিল্পীৰ অনুপম সৃষ্টি প্ৰতিমা। সেইকাৰণে বজাই নিজৰ হাতেৰে শিল্পীক পুৰস্কাৰ দিব বুলিও স্থিৰ কৰিছে। চম্পাৰতীও সন্মতৰ বাবে সাজু হৈছে হাতত তাইৰ বৰমালা।

বজাই শিল্পীক ক’লে, ‘সাৰ্থক ৰূপান্তৰ তুমি। কি পুৰস্কাৰ দিম তোমাক?’

শিল্পীয়ে ক’লে, ‘একো নালাগে মহাৰাজ। মনৰ আনন্দত সৃষ্টি কৰিছো, পুৰস্কাৰৰ প্ৰত্যাশাত নহয়।’

অলপ উত্তপ্ত স্বৰত বজাই ক’লে, ‘সেয়া নহ’ব, তুমি পুৰস্কাৰ ল’বই লাগিব।’

শিল্পীয়ে দৃঢ়কণ্ঠত ক’লে, ‘নাই, মহাৰাজ।’

চম্পাই ইমান সময়ে অপলক দৃষ্টিৰে চাই আছিল শিল্পীৰ ফালে। ধীৰে ধীৰে তেওঁৰ ওচৰলৈ আহি ক’লে, ‘তুমি বিচৰা বা নিবিচৰা আজিৰ এই বৰমালা মই তোমাকেই দিলো।’

সভাত যেন বিনামেঘ বজ্ৰপাত পৰিল। সকলো স্তব্ধ হৈ গ’ল।

শিল্পীৰ উশাহ বন্ধ হোৱাৰ অৱস্থা, একেথৰে চম্পাৰ ফালে চাই আছে। চম্পা লাজুক ভঙ্গীমাৰে প্ৰতিমাৰ দৰে থিয় হৈ আছে। বজাৰ বাক্যবান আৰু বজ্জচকৃত যেন জুইৰ তেজ নিৰ্গত হৈছে।

অলপ সময়ৰ পাছত আত্মসংযম কৰি বজাই ক'লে, 'আজিৰ এই দিনত এয়া তুমি কি কৰিলা চম্পা?'

চম্পাই লাহেকৈ ক'লে, 'আজি নহয় বহুত দিনৰ আগতেই তেওঁৰ ওচৰত মই সকলো সমৰ্পণ কৰি পেলাইছো। এতিয়াতো আৰু ওভতাই আনিব নোৱাৰি। সয়ম্বৰৰ পূৰ্ণ অধিকাৰ তুমি জানো মোক দিয়া নাই, পিতা?'

অলপ সময় নিৰৱে থাকি বজাই ক'লে, 'দিছিলো। কিন্তু তাৰ অপব্যৱহাৰ কৰি তুমি মোৰ মৰ্যাদাহানি কৰিলা। কিন্তু মই বজা। মই ন্যায় বিচাৰ কৰিবই লাগিব। এটা শিল্পীৰ নিপুণতাৰ যি পুৰস্কাৰ, তাক মই দিলো—দিলো অপুত্ৰক পিতাৰ একমাত্ৰ কন্যাক। কিন্তু তেওঁ যে মোৰ কন্যাৰ মন চুৰি কৰিছে। তাৰ দণ্ডও তেওঁ পাব লাগিব। দণ্ডবিধি অনুসৰি চোৰৰ শাস্তি, হাতকাটি নিৰ্বাসন দিয়া। শিল্পী, তোমাক তিনিদিন সময় দিলো। ইয়াৰ ভিতৰত তুমি মোৰ ৰাজ্য এৰি যাব লাগিব। কিন্তু তোমাৰ সোঁ-হাতখন ইয়াত থৈ যাব লাগিব। আৰু এই তিনিদিনত মোৰ ৰাজ্যৰ পৰা অকণমানো আশ্ৰয় আৰু সহানুভূতিৰ আশা কৰিব নোৱাৰিবা।

এটা মৌন আৰ্তনাদৰ অন্তত সভা ভাঙি গ'ল।

তিনিদিন পাছত শিল্পীক লৈ চম্পা পিতাকৰ ৰাজ্যৰ সীমান্তত উপস্থিত হ'ল। শিল্পী ক্লান্ত, কিন্তু মুখত আছে তাৰ এক স্তব্ধ প্ৰশান্তি। চম্পা জ্বলি আছে ধোঁৱাবিহীন জুইৰ দৰে।

দুই ৰাজ্যৰ সীমান্ত কাৰো অধিকাৰৰ ভিতৰত নহয়। দুয়োফালৰ মানুহৰ ৰুদ্ধ আবেগে যেন শিল্পী আৰু চম্পাক আগুৰি ধৰিলে।

তেওঁলোকে ক'লে, 'ইয়াতে তোমালোক ঘৰ বান্ধি থাকা।' শিল্পীয়ে ক'লে, 'মই অজান আহ্বানত ঘৰ এৰি আহিছো। গতিকে ক'তো ৰ'ব নোৱাৰিম।'

'তথাপি কিবা এটা চিন ৰাখি যোৱা সদায় তোমালোকক মনত ৰাখিবৰ কাৰণে।'

'কি চিন লাগে কোৱা?'

'এই নিজৰাৰ ওপৰত এটা নওলা নিৰ্মাণ কৰি দিয়া। য'ত আমাৰ ছোৱালীহঁতে পানী নিব পাৰে।'

'নওলা' হ'ল টো চৌবাচ্চা। তাত নিজৰাৰ পানী আহি জমা হ'ব। তাৰ ওপৰত কাৰুকাৰ্য কৰা পাথৰৰ এটা ঘৰ থাকিব মন্দিৰৰ দৰে।

শিল্পীয়ে ক'লে, 'কিন্তু মোৰ যে হাত নাই। মই কেনেকৈ নিৰ্মাণ কৰিম?'

চম্পাই দৃঢ় কণ্ঠে কলে, 'কিয় মোৰ যে হাত আছে। তুমি বাওঁহাতেৰে ছেপি ধৰিবা, মই কাষত থাকি সোঁহাতত হাতুৰি ধৰিম। হ'বনে?'

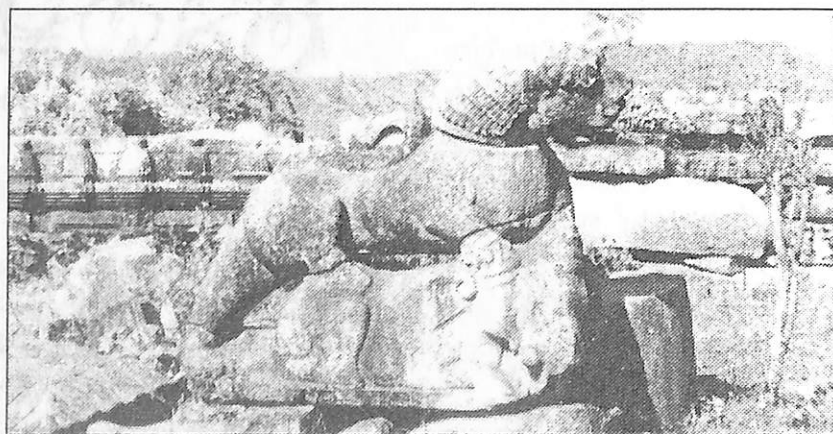
শিল্পীৰ সেই প্ৰশান্ত নীলা চাবনি যেন গভীৰ হৈ আহি চম্পাৰ ৰক্তিম মুখৰ ওপৰত পৰিল। ইমান দিনৰ পাছত যেন শিল্পীৰ গোটেই জীৱনৰ সাধনাই পূৰ্ণাঙ্গ ৰূপ লাভ কৰিলে।

চৌবাচ্চাৰ কাম শেষ হ'ল। মানুহে তাৰ নাম দিলে 'এহতীয়া নওলা।'

এতিয়াও সেই 'নওলা' আছে। তাৰ ছোৱালীহঁতে কয় 'সকলো দেৱতাৰ মায়া। তেওঁলোক মানুহ নাছিল সাক্ষাৎ অৰ্ধনাৰীশ্বৰ।'

দেতদাৰ-মেখলৰ চম্পাৰতীৰ ফালে চাই বাৰে বাৰে মোৰ মনত পৰিছে সয়ম্বৰ সভাৰ আৰু এক সতীৰ কথা। পিতৃৰ শাসন নামানি তেওঁ সিদিনা মালা পিন্ধাইছিল এক অচিনাকি যাযাবৰৰ ডিঙিত।

বৈবাগ্য আৰু প্ৰেম এই দুয়োৰে অকৃত্ৰিম মিলনত সৃষ্টি হয় জীৱনৰ মহানতম শিল্প। □

মদন কামদেৱ : মদন কামদেৱৰ অনুপম ভাস্কৰ্যসমূহে পৰ্যটকক অতীজৰেপৰা আকৰ্ষণ কৰি আহিছে।

মানুহে মানুহৰ বাবে

পৰশমণি দাস
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

ভৰ

দুপৰীয়া, হঠাৎ কলিংবেলটো বাজি উঠিল। সেই সময়ত ঘৰত মোৰ বাহিৰে কোনো দ্বিতীয় ব্যক্তি নাছিল। সেয়েহে এনেদৰে এই সময়ত কোননো আহিল বুলি উৎসুক হৈ খিৰিকীৰ গ্লাছেৰে জুমি চালো। দেখিলো আগন্তুকজন আন কোনো নহয়, মুখত সদাপৰিচিত হাঁহি এটা লৈ থিয় হৈ আছেহি আমাক নিয়মীয়াকৈ মাছৰ যোগান ধৰা মাছ বেপাৰীজনহে।

মাছ বেপাৰীজন আমাৰ ঘৰৰ বাবে অপৰিচিত নহয়। কিয়নো যোৱা তিনিবছৰ ধৰি তেওঁ নিয়মীয়াকৈ দেওবাৰ আৰু বুধবাৰে আমাৰ ঘৰলৈ আহি মাছ বিক্ৰী কৰি থৈ যায়। মোৰ নিজৰ ঘৰ বৰপেটাত যদিও পঢ়াৰ সূত্ৰে গুৱাহাটীলৈ আহি যোৱা দুবছৰ ধৰি খুড়া ডাঃ বিৰাজ দাসৰ ঘৰতেই আছেহি। সেয়েহে মই ইয়াত থকা কালৰে পৰা মাছ বেপাৰীজনক দেখা পোৱাৰ বাবে এটা কথাৰ ভালদৰেই উমান পাইছিলো যে ইতিমধ্যে মানুহজনৰ আমাৰ খুড়াৰ ঘৰখনৰ লগত এক আত্মিক সম্বন্ধ গঢ় লৈ উঠিছিল।

দুৱাৰ মই খোলাৰ লগে লগেই মাছ বেপাৰী হামিদ কাকাই অতি দুখেৰে ফোঁপাই ফোঁপাই ক'বলৈ ধৰিলে, 'বোপা নক'বা আৰু, আজি তোমালোকলৈ বুলি মাছ লৈ আহি থাকোতে বাটতে বিলাসী গাড়ীত অহা এজন চাহাবে মোক বখালে আৰু মাছখিনিলৈ চাই অতিকৈ প্ৰসন্ন হৈ মাছখিনি কিনিব বিচাৰিলে। মই তেওঁক ক'লো যে এই মাছখিনি মোৰ এজন নিয়মীয়া গ্ৰাহকৰ বাবেহে। তথাপি তেওঁ আকোৰগোজ মনোভাৱেৰে সেই মাছখিনিৰ বাবে মোক অতি উচ্চ দাম দিলে। তথাপি মই বিক্ৰী কৰিবলৈ অমান্তি হোৱাত মানুহজনে একপ্ৰকাৰ জোৰ কৰিয়েই মাছখিনি ক্ৰয় কৰে। তুমিতো জানাই আজি ইমান বছৰ ধৰি নিয়মীয়াকৈ তোমালোকক জীয়া-সজীৰ মাছ যোগান ধৰি আহিছো। আৰু তাৰ বিনিময়ত ডাঃ ছাৰৰ পৰা লাভ কৰা আশীৰ্বাদৰ ফলতেই মই মোৰ ব্যৱসায় বৰ্তমানলৈ সফলভাৱে চলাই নিবলৈ সক্ষম হৈছো। তোমালোকলৈ বুলি পুনৰবাৰ ভাল সজীৰ মাছ বিচাৰি বিচাৰি কোনোমতে পাই বেগাই ইয়ালৈ ৰাওনা হ'লো আৰু তাৰ বাবে অকণমান দেৰিও হ'ল, সেয়েহে তোমালোকে মোক বেয়া নাপাবা।'

এই কথাখিনি শুনাৰ পাছত মই মাছ বেপাৰী হামিদ কাকাক উদাৰ মনোভাৱেৰে আবৃত হৃদয়খন আমাৰ ঘৰখনৰ প্ৰতি থকা অপত্য স্নেহ আৰু শ্ৰদ্ধাৰ উন্মুক্ত প্ৰকাশ প্ৰতিফলিত হোৱা স্পষ্ট ৰূপত দেখিবলৈ পাইছিলো। তথাপি কিন্তু তেওঁৰ দৰে এজন বৃদ্ধ আৰু পৌঢ়ৰ সন্ধিক্ষণত থকা লোকজন এই সাধাৰণ দেৰি হোৱাৰ কাৰণে মোক বেয়া নাপাবলৈ কোৱা কথাখাৰিয়েহে বহুদিন মোৰ বিবেকত আঘাট কৰি আছিল।

আন এদিনাখনৰ কথা, তেতিয়া ঠিক পুৱা ছটামান বাজিছিল। খুড়াই আগফালৰ বাৰাণ্ডাতে পেপাৰখন পঢ়ি আছিল। মই সেইখিনি সময়ত মুখত ব্ৰাছডাল লৈ সমুখৰ চোতালখনতে থিয় হৈ আছিলো। এনেতে দেখিবলৈ পালো যে হামিদ কাকাই অতি চিন্তাক্ৰিপ্ত মনেৰে খুব বেগেৰে আমাৰ ঘৰলৈ আহিবলৈ ধৰিছে। খুড়া আৰু মোৰ দুয়োৰে দৃষ্টিগোচৰ হোৱাত আমি দুয়ো দুয়োৰো মুখলৈ চাই একো বুজিব নোৱাৰি হামিদ কাকাই এই পুৱাতেই অহা বাবে অতিশয় বিস্মিত হ'লো। আনহাতে, হামিদ কাকাক লগত নাছিল চিৰপৰিচিত সাজটো। তেওঁ জপনামুখৰ কাষ পোৱাৰ লগে লগেই মই মোৰ মনৰ উৎকণ্ঠা ঢাকি ৰাখি

তেওঁৰ মুখলৈ চাই এটি মৃদু হাঁহি মাৰিলো। কিন্তু তেওঁ বাৰাণ্ডাত বহি থকা খুড়াৰ ফালে অগ্ৰসৰ হ'ল। মই হামিদ কাকাৰ দৰে স্বভাৱজাত ধেমেলীয়া হাস্যময় ব্যক্তিজনক এনেকুৱা এক প্ৰতিকূল ৰূপত দেখি খুবেই আচৰিত হ'লো।

হামিদ কাকাই তেওঁৰ অতিকৈ শ্ৰদ্ধাৰ ডাঃ ছাৰক অৰ্থাৎ মোৰ খুড়াৰ ওচৰ পায়ৈ পোনপ্ৰথমে খুড়াৰ আপাদমস্তক নিৰীক্ষণ কৰিলে আৰু সম্পূৰ্ণভাৱে সকলোবোৰ ঠিকে দেখি আল্লাৰ নাম লৈ দীঘলীয়াকৈ স্বস্তিৰ নিশ্বাস এৰিলে। সেপ এটা ঢুকি হামিদ কাকাই ইমান পুৱাই অহাৰ কাৰণ খুড়াৰ আগত ব্যক্ত কৰিবলৈ ধৰিলে।

মই ইতিমধ্যে উদগ্ৰীৰ হৈ হামিদ কাকাই কিনো কৈ আছে শুনিবলৈ তেওঁলোকৰ কাষ পালো। হামিদ কাকাই খুড়াক কোৱা কথাবোৰ মই খুব মনোযোগেৰে শুনিবলৈ ধৰিলো।

মই শুনিবলৈ পাইছিলো যে আগদিনাখন যেতিয়া তেওঁ দিনটোত কৰা হাড়ভঙা পৰিশ্ৰমৰ অন্তত ঘৰলৈ আহি নিশা সোনকালে শুই পৰিছিল, ঠিক তাৰ অলপ পিছতে সপোনত দেখিবলৈ পালে যে তেওঁৰ অতিকৈ শ্ৰদ্ধাৰ ডাঃ ছাৰ অৰ্থাৎ মোৰ খুড়াক কোনোবাই অপহৰণ কৰি লৈ গৈ পাশৰিকভাৱে অত্যাচাৰ চলাই আছে। মোৰ খুড়াই কোনোবা এজনক সহায়ৰ বাবে আকুল আহ্বান কৰিছে। কিন্তু সেই দানৱৰূপী অপহৰণকাৰীসকলে শেষত অতি মৰ্মান্তিকভাৱে হামিদ কাকাৰ চকুত দেৱতুল্য মানুহজনক তিলতিলকৈ হত্যা কৰে।

হঠাৎ দেখা এনে এক ভয়ংকৰ সপোনত আচৰিত হৈ তেওঁ এক চিৎকাৰ কৰি টোপনিৰ পৰা সাৰ পালে। যেতিয়া এই সমগ্ৰ ঘটনাৱলীয়েই এক সপোন বুলি জ্ঞাত হ'ল, তেতিয়াহে তেওঁ পুনৰবাৰ শুবৰ বাবে প্ৰয়াস কৰিলে। কিন্তু চকু বন্ধ কৰাৰ লগে লগে তেওঁৰ পুনৰ সপোনত দেখা ডাঃ ছাৰৰ আতংকগ্ৰস্ত মুখখনৰ প্ৰতিচ্ছবি ভাঁহি আহিবলৈ ধৰিলে।

এনেদৰে গোটেই ৰাতিটোৰ পিছৰ সময়খিনি তেওঁ উজাগৰে কটাই দিলে। কিন্তু দোকমোকালিৰ পৰাই নিজে অকণো স্বাভাৱিকবোধ কৰিব নোৱাৰিলে। হামিদ কাকাই নিজ বিবেকক বাৰে বাৰে 'সপোন কেতিয়াও বাস্তৱ হ'ব নোৱাৰে' মনোবৃত্তিৰে পতিয়ন নিয়াব খুজিলে। কিন্তু মনৰ অলক্ষিত হৃদয়ৰ কোনো এক কোণৰ পৰা উচ্চস্বৰত প্ৰতিধ্বনিত হ'বলৈ ধৰিলে যে

কোনোবা এক অজান শক্তিয়ে ডাঃ ছাৰক গো-গ্ৰাসে গিলিবলৈ উদ্যত হৈ আছে।

সমস্ত আদ্যোপান্ত বিৱৰি কোৱাৰ পিছত হামিদ কাকাই ক'লে, সপোনটো দেখাৰ পিছত আজি পুৱাৰ পৰা মনটো খুব বেয়া লাগি আছিল। আপুনিতো জানেই আমাৰ দৰে সৰু মানুহৰ সৰু হৃদয়ৰ বিচাৰ-বিবেচনাৰ কথা আৰু লগতে আমাৰ চিন্তা-চৰ্চাৰ পৰিসৰো অতি সীমিত। সেয়েহে ভালদৰে একো বুদ্ধি নাপালেও আপুনি কুশল-মংগলে আছেনে নাই তাকে চাবলৈ এই পুৱাতে ইয়ালৈ লৰৰি আহিলো।

সকলো কথা শুনাৰ পাছত মই লক্ষ্য কৰিলো যে খুড়াৰ নয়নযুগল আনন্দাশ্ৰুৰে চলাচলীয়া হৈ পৰিছে। মোৰ হৃদয়ৰ এক ৰিক্ত ঠাই যেন পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে হামিদ কাকাৰ প্ৰতি উদ্ভৱ হোৱা শ্ৰদ্ধাই পূৰ্ণ কৰি পেলালে।

কিন্তু চিন্তনীয় বিষয়টো হ'ল হিংসা, সন্ত্ৰাস, লুণ্ঠন আদিৰে জৰ্জৰিত সমাজ ব্যৱস্থাত এনেধৰণৰ নিঃস্বার্থ তথা উন্মুক্ত হৃদয়ৰ সহজ-সৰল মানুহৰ অৱস্থিতি বাৰু কিমান দিন? পাৰিব জানো তেওঁলোকৰ দৰে পৱিত্ৰ মনৰ, নিকা হৃদয়ৰ মানুহে বৰ্তমান সমাজৰ সকলোফালে প্ৰচলিত ঠেক গণ্ডীযুক্ত পাৰিপাৰ্শ্বিকতাত সকলো নাগৰিকৰ মনতে এক নতুন আশাৰ সঞ্চাৰ প্ৰদান কৰিব তথা প্ৰেম, ভালপোৱা, শ্ৰদ্ধা, ভক্তিৰ মাধ্যমেৰে এক নতুন দিশৰ সূচনা কৰিব?

যিখন দেশত নিজৰ ভাই-ককাই, পিতৃ আদিৰ মাজতো হত্যাকাণ্ডৰ দৰে জঘন্য তথা ঘৃণনীয় অপৰাধ হোৱা দৃষ্টান্ত পৰিলক্ষিত হয়, তেনে ঠাইত এজন সাধাৰণ সহজ-সৰল, উদাৰ মনোবৃত্তিৰ মাছ ব্যৱসায়ীৰ কোনোধৰণৰ তেজৰ সম্পৰ্ক নথকা এজন মানুহৰ বাবে সৃষ্টি হোৱা অগাধ শ্ৰদ্ধা-ভক্তি আদি আজিৰ সময়ত খুবেই বিৰল। কিন্তু চিন্তনীয় বিষয়টো হ'ল হিংসা, সন্ত্ৰাস, লুণ্ঠন আদিৰে জৰ্জৰিত সমাজ ব্যৱস্থাত এনেধৰণৰ নিঃস্বার্থ তথা উন্মুক্ত হৃদয়ৰ সহজ-সৰল মানুহৰ অৱস্থিতি বাৰু কিমান দিন?

পাৰিব জানো তেওঁলোকৰ দৰে পৱিত্ৰ মনৰ, নিকা হৃদয়ৰ মানুহে বৰ্তমান সমাজৰ সকলোফালে প্ৰচলিত ঠেক গণ্ডীযুক্ত পাৰিপাৰ্শ্বিকতাত সকলো নাগৰিকৰ মনতে এক নতুন আশাৰ সঞ্চাৰ প্ৰদান কৰিব তথা প্ৰেম, ভালপোৱা, শ্ৰদ্ধা, ভক্তিৰ মাধ্যমেৰে এক নতুন দিশৰ সূচনা কৰিব? আনহাতে, সমূহ নৱপ্ৰজন্মই হামিদ কাকাৰ দৰে এজন সাধাৰণ মাছ ব্যৱসায়ীৰ অন্তৰৰ এনে অসাধাৰণ অনুভূতিক উপলব্ধি কৰাৰ প্ৰৱণতাৰ উদ্ৰেক ঘটাব পাৰিবনে বাৰু? এই ধৰণৰ চিন্তা মনৰ অটল গহৰত সোমাই মানসিকভাৱে দোদুল্যমান অৱস্থাত বিচৰণ কৰি থকাৰ ক্ষণতে হঠাতে দুৰৈৰ পৰা ভাঁহি আহিল সেই চিনাকি গীতৰ সুৰ—

মানুহে মানুহৰ বাবে
যদিহে অকণো নাভাবে
অকণি সহানুভূতিৰে
ভাবিব কোনোনা কোৱা, সমনীয়া? □

নতুন সমাজ গঢ়িম .....

দেবজিৎ দাস

উঃ মাঃ প্রথম বর্ষ

“পাৰ হৈ গ’ল, ধুমুহা এজাক
ভাঙি থৈ মোৰ পজা.....”

ৰেডিঅ’ত পুলক বেনাৰ্জীৰ কণ্ঠৰ এই গীতটো শুনি অলকেশৰ মনটোৱে অতীতলৈ উৰা মাৰিলে। জাৰকালি ইলেক্ট্ৰিক তাঁৰবোৰত নিয়ৰৰ টোপালবোৰ ওলমি থকাৰ দৰে অলকেশৰ মনটোত অতীতৰ আটাইবোৰ ঘটনাই এটি এটিকৈ ওলমিবলৈ ধৰিলে। জিণ্টি, কি সুন্দৰ নাম। সি জিণ্টিক খুউব ভাল পাইছিল। জিণ্টিয়েও। দুয়ো ইজনে-সিজনৰ জীৱনৰ লগৰী হ’ম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হৈছিল। কিন্তু, কিন্তু পাৰিলেনে অলকেশে জিণ্টিক জীৱনৰ লগৰী কৰিব? কাৰ কাৰণে নোৱাৰিলে? ইয়াৰ বাবে একমাত্ৰ দায়ী সিহঁতৰ গাঁৱৰ জাতিভেদ প্ৰথাৰে বান্ধ খাই থকা সমাজখন। অলকেশৰ মনটো সমাজখনৰ প্ৰতি ঘৃণাৰে ভৰি পৰিল।

সেয়া আছিল ১৯৯৫ চনৰ কথা। অলকেশ তেতিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ। তাৰ ঘৰ গাঁৱত। ঘৰত তাৰ মাক, এজনী ভনীয়েক আৰু দেউতাকৰে সৈতে মুঠ চাৰিটি প্ৰাণী। বিশ্ববিদ্যালয়ত সেইদিনা এখন জৰুৰী সভা চলিছিল। অলকেশো

সেইদিনা উপস্থিত আছিল। সভা চলি আছে। অলকেশে এবাৰ পিছলৈ ঘূৰি চালে। চায়েই সি থতমত খাই গ’ল। এজনী ছোৱালীয়ে দেখোন তাৰ ফালে ট-ট কৈ চাই আছে। অলকেশৰ লগত চকুৱে চকুৱে পৰাত ছোৱালীজনীয়ে এটি মিচিকিয়া হাঁহি মাৰি তলমূৰ কৰিলে। আঃ কি সুন্দৰ আছিল সেই হাঁহি! অলকেশে ভাৱিলে। হাঁহিটোত যেন কিবা ৰহস্য লুকাই আছিল। অলকেশৰ আৰু সভাত মন নবহিল। কেতিয়ানো সেই ছোৱালীজনীৰ হাঁহিৰ ৰহস্য উলিয়াব পাৰি সি তাকেই ভাবিবলৈ ধৰিলে।

ঃ দাদা, চাহ ল’। ভনীয়েকৰ মাততহে অলকেশৰ সন্নিহ্ন ঘূৰি আহিল। সি দেখোন ৰাতিপুৱাৰ চাহ খোৱাই নাছিল। এই ৰাতিপুৱাই বাৰু সি জিণ্টিৰ কথা ভাবিব লাগে নে?

ঃ ইয়াতে থ। ভনীয়েকক সি ক’লে। ভনীয়েক মিলিয়ে চাহ কাপ তাত থৈ ওলাই গ’ল। অলকেশে চাহ কাপ খাই শেষ কৰিলে। অতীতে তাক আকৌ আৱৰি ধৰিলে।

নিৰ্দিষ্ট সময়ত সভা শেষ হ’ল। অলকেশৰ বুকুখন টিপ টিপাবলৈ ধৰিলে। কেনেকৈ বাৰু জানিব সি সেই মিচিকীয়া হাঁহিৰ

গৰাকীৰ মনৰ কথা। সুধিম বুলিও অলকেশে ছোৱালীজনীক একো সুধিব নোৱাৰিলে। ঘৰলৈ সি নিৰাশ মনেৰে উভতি আহিল। পিছদিনা অলকেশে অমৃতক ক'লে—

- : অমৃত, তই এটা কাম কৰি দিব পাৰিবি?
- : কি অ'?
- : নহয় মানে.....।
- : ঐ নকৰ কিয়?
- : নাই, মানে তই, হেৰি.....।
- : ধেং। কি হেৰি, মানে কৰি থাক? কৰ যদি ক আৰু।

অলকেশে ক'লে—

: হেৰি, তই বৃহস্পতিবাৰে যে সভাখন হৈছিল আৰু এজনী ছোৱালীয়ে যে মোৰ ফালে চাই আছিল, মই চোৱাৰ লগে লগে যে হাঁহি দিলে.....

: হৱ দে, ইমান বৰ্ণনা দিব নালাগে। মই চব দেখিছো। মই কি কৰি দিব লাগে সেইটোহে ক। অলকেশক শেষ কৰিব নিদি অমৃতে ক'লে।

: অমৃত, তই মোক সেই ছোৱালীজনীৰ লগত চিনাকি কৰি দিব পাৰিবি? তইটো এইবোৰত বহুত expert।

: হৈছে, হৈছে, তোৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধিৰ বাবে মোক প্ৰশংসা কৰিব নালাগে। মই যি কৰিব লাগে, বন্ধু হিচাপে এনেয়ে কৰিম।

কৃষ্ণচূড়াৰ তলত জিটি লগৰ ছোৱালীবোৰৰ লগত বহি মেলত মজগুল হৈ আছিল। অলকেশ আৰু অমৃত সিহঁতৰ ওচৰ চাপি গ'ল। অমৃতে প্ৰথমে সিহঁতলৈ চাই ক'লে—

: Hello everybody, খোৱা পানী আছে নেকি?

ক্ষত্ৰকপৰ, প্ৰত্যেকে প্ৰত্যেকৰ মুখৰ ফালে চালে। জিটিয়ে বেগৰ পৰা পানীৰ বটলটো উলিয়াই অলকেশৰ ফালে চালে। তাৰ পিছত অমৃতৰ হাতত বটলটো গুজি দিলে। অমৃতে ক'লে—

: আচলতে, পানী মোক নালাগে। পানী লাগে ইয়াক। এই বুলি অলকেশৰ ফালে দেখুৱাই দিলে।

: কিন্তু ই মোকহে সুধিব দিলে। গতিকে বটলটো তাৰ হাতত দিলে বেছি ভাল হ'ব। অমৃতে ক'লে।

: জিটিয়ে তলমূৰকৈ গৈ অলকেশৰ হাতত বটলটো দিলে। সি লাজত ৰঙা পৰি গ'ল। সি ক'লে—

: Many many thanks to you. তোমাৰ নাম?

: জিটি দাস। লাহেকৈ ক'লে জিটিয়ে।

অলকেশে আৰু একো নুসুধিলে। অমৃতৰ লগত সি তাৰ পৰা আঁতৰি আহিল।

: দাদা, আজি ৰবিবাৰটো তই এনেদৰেই কটাৰি নেকি বহি বহি? ক'লেকো নাযাৱ?

ভনীয়েকৰ মাতত সি বৰ্তমানলৈ উভতি আহিল। বিৰক্তিতে সি ক'লে—

: তোৰ কাৰণে কোনো এটা কথা শান্তিৰে ভাৱিব নোৱাৰি।

: এং, কি কথা নো ভাৱিছিলি মই আহিয়ে কেনাখন লগালো।

: নহয় মানে, যোৱাকালি ক্লাচত এটা ষ্টুডেন্ট.....

: হ'ব, হ'ব তোৰ সেইবোৰেই। চিন্তা কৰি থাক। Disturb আৰু নকৰো। মুখখন ওন্দোলাই ভনীয়েক মিলিয়ে ক'লে। অলকেশ পুনৰ অতীতত ডুব গ'ল।

জিটিৰ পৰা অলকেশে জানিলে যে তাইৰ ঘৰ অলকেশহঁতৰ ওচৰৰে এখন গাঁৱত। তাই বুৰঞ্জীত এম. এ পঢ়ি আছে। লাহে লাহে অলকেশৰ জিটিক ভাল লাগিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু সি তাইক কেনেকৈ কয় সি তাইক ভাল পায়? অলকেশৰ একোতে মন নবহা হ'ল। সি ভাৱিলে, এই সময়ত যদি অমৃত থাকিলহেঁতেন!

অৱশেষত অলকেশে জিটিৰ আগত তাৰ মনৰ কথা প্ৰকাশ কৰিলে। জিটিও সন্মত হ'ল। লাহে লাহে সিহঁতৰ প্ৰেম গভীৰৰ পৰা বেছি গভীৰলৈ যাব ধৰিলে। সিহঁতে ইজনে আনজনক এৰি অলপ সময়ো থাকিব নোৱাৰা হ'ল। পঢ়া-শুনা চলি থকাৰ উপৰি সিহঁতে কৃষ্ণচূড়াৰ তলতো বহিবলৈ ধৰিলে।

নিৰ্দিষ্ট সময়ত তেওঁলোকৰ পৰীক্ষা হৈ গ'ল। ৰিজাণ্টো ওলাল। অলকেশ 1st class 1st হৈছে। জিটিৰো বেয়া হোৱা নাই। অলকেশে বহুকেইখন কলেজত Apply কৰিব ধৰিলে। তাৰ এতিয়া এটাই চিন্তা, সি কিবা এটা কাম কৰি ভনীয়েকক বিয়া দি জিটিক নিজৰ কৰি ল'ব লাগিব। কাৰণ সিহঁতে ইজনে আনজনক এৰিব নোৱাৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

সময় বাগৰিল। অলকেশ ওচৰৰ কলেজ এখনৰ প্ৰফেচাৰ হ'ল। ভনীয়েকক বিয়াৰ কথা কওঁতে তাই জাঙুৰ খাই উঠিল। তাই হেনো এতিয়া বিয়া নকৰায়। মাক-দেউতাকেও তাইৰ কথাত সন্মতি দিলে। তেওঁলোকে অলকেশৰ বিয়াতহে বেছি গুৰুত্ব দিব ধৰিলে। অলকেশে এতিয়া কেনেকৈ কয় যে সি আগতে এজনী ছোৱালীক পচন্দ কৰি থৈছে? মাকক বাৰু সি ক'ব পাৰিব। কিন্তু দেউতাকক? ওহো, সি দেউতাকক ক'ব নোৱাৰে। ভয় লাগে।

এদিন জিটিয়ে অলকেশক ক'লে—

: অলকেশ, তুমি সোনকালে কিবা এটা কৰা। ঘৰত মা হঁতে মোৰ বিয়াৰ কথা আলোচনা কৰিছে। মই এতিয়া কি কৰিম?

: জিটি, অকল তোমাৰেই নহয়, মোৰো। এতিয়া মই কেনেকৈ কওঁ বাৰু ঘৰত? জিটি এটা কাম কৰো দিয়া, আজি সন্ধিয়া তুমি তোমাৰ মাক ক'বা যে মই অলকেশ নামৰ ল'ৰা

এজনক ভাল পাও। আৰু ময়ো মোৰ মাক ক'ম যে মই জিণ্টিক ভাল পাও। আমাৰ দুয়োৰে হিয়া দিয়া নিয়া হৈছে।

: কিন্তু অলকেশ, মোৰ এটা কথাত সন্দেহ হৈছে।

: কি?

: মানে, আমি হ'লো নিম্ন জাতিৰ মানুহ আৰু তোমালোক হৈছা উচ্চ জাতিৰ। তোমাৰ মা-দেউতায়ো জানো মোক আদৰি ল'ব? আৰু মোৰ মা-দেউতাইও জানো সেইটো মানিব?

: জিণ্টি, জাতিভেদ মানুহে গঢ়া, ভগৱানে গঢ়া নহয়। আমি আটোয়ে মানুহ। তাত জাতিভেদৰ প্ৰশ্নই নুঠে।

: সেইটো হয়। কিন্তু তোমাৰ মা-দেউতাইতো জানো এইবোৰ বুজিব?

: মই চেষ্টা কৰিম জিণ্টি।

সেইদিনা সন্ধিয়া অলকেশে মাকৰ আগত সকলো কথা ক'লে। মাকে ক'লে—

: অলকেশ, তই আমাৰ একমাত্ৰ ল'ৰা। চা, সিহঁত হৈছে নিম্ন জাতৰ মানুহ। সিহঁতৰ লগত জানো আমাৰ একমাত্ৰ ল'ৰাৰ বিয়া পাতিম?

: মা, জাতি-ভেদ মানুহেহে গঢ়িছে। ভগৱানে গঢ়া নাই। আৰু এই জাতি-ভেদ, ধনী-দুখীয়া এইবোৰ অতীতেহে মানিব পাৰে, ভৱিষ্যতে নামানে।

: শুন অলকেশ, কিমান আশা কৰিছিলো, মোৰ ল'ৰা-ছোৱালী ডাঙৰ হ'ব, ছোৱালীক বিয়া দিম, ল'ৰালৈ এজনী বোৱাৰী আনিম, নাতি-নাতিনীৰে ঘৰখন ভৰি উঠিব আৰু বহুত কিবা-কিবি। কিন্তু.....এতিয়া তই.....

মাকৰ শেষৰ ফালে মাতটো থোকা-থুকি হৈ আহিল। তেওঁ আকৌ ক'লে—

: অলকেশ, দেউতাকৰ সমাজত নাম আছে। তেওঁ যদি নিজৰ পুতেকৰ এনেকুৱা এজনী ছোৱালীৰ লগত বিয়া পাতি দিয়ে তেনেহ'লে তেওঁৰ জানো নাম থাকিব এই সমাজখনত? সমাজে দেখোন আমাক একাঘৰীয়া কৰি থ'ব। তই এতিয়া জনা-বুজা হৈছ। তোক মই এতিয়া কি কম তয়েই কচোন। গতিকে তই সেইবোৰ এৰ অলকেশ।

: মা, মই মোৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছো। তোমালোকে ভাৱি চোৱা।

অলকেশ মাকৰ ওচৰৰ পৰা আহিল। জিণ্টিক লগ ধৰিলে। এয়া কি? জিণ্টিৰ দেখোন আজি মুখখন একেবাৰে বৰষুণ দিবলৈ ওলোৱাৰ আগতে মেঘবোৰে যি ৰং লয় তেনেকুৱা হৈছে। কি হ'ল তাইৰ চকু দেখোন চলচলীয়া। সিতো কোনো দিনে জিণ্টিৰ এনেকুৱা ৰূপ দেখা নাই। কি হ'ল বাৰু হঠাৎ এইজনীৰ?

সি তাইক সুধি পেলালে—

: জিণ্টি, কি হ'ল?

: নাই অলকেশ, মই নোৱাৰিলো। মা-দেউতাৰ ওচৰত মই হাৰ মানিলো। মই মা হ'তক সকলো কথা ক'লো, কিন্তু নাই, মা হ'তে একো কথা নামানিলে। তেওঁলোকে হেনো এই সম্বন্ধ কেতিয়াও মানি নলয়। তদুপৰি ইয়াতকৈও ডাঙৰ কথাটো হ'ল.....

জিণ্টিয়ে হুকুকাই কান্দি দিলে। অলকেশৰ চকুৰেও দুটোপাল অশ্ৰু নিগৰি আহিল। নিজকে সম্বৰণ কৰি সি ক'লে—

: জিণ্টি?

: অলকেশ, মা-দেউতাই মই নজনাকৈ মোৰ বাবে এজন ল'ৰা ঠিক কৰিছে, যিটো মই কেতিয়াও মানি ল'ব নোৱাৰিম। মই এতিয়া কি কৰিম কোৱা অলকেশ, কোৱা।

খণ্টেক সময় দুয়ো মনে মনে থাকিল।

অলকেশে নিৰৱতা ভংগ কৰিলে—

: জিণ্টি।

: হু।

: তুমি স্ব-ইচ্ছাই মত দিয়া জিণ্টি, স্ব-ইচ্ছাই।

: ক'ত? জিণ্টিয়ে প্ৰশ্ন কৰিলে।

: ক'ত মানে যোৰহাটৰ ল'ৰাজনৰ লগত।

: অলকেশ, এয়া কেতিয়াও সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে।

জিণ্টিয়ে কান্দি দিলে।

: সম্ভৱ কৰিব লাগিব জিণ্টি। সম্ভৱ কৰিব লাগিব। জিণ্টি ইয়াৰ বাবে দায়ী তোমাৰ মা-দেউতা বা মোৰ মা-দেউতা নহয়। দায়ী অন্ধবিশ্বাসী সমাজখন। জিণ্টি, তোমাক মই আশীৰ্বাদ কৰিছো। তুমি সুখী হোৱাগৈ জিণ্টি, তুমি সুখী হোৱাগৈ। তুমি সুখী হোৱাটোৱে মই বিচাৰো জিণ্টি।

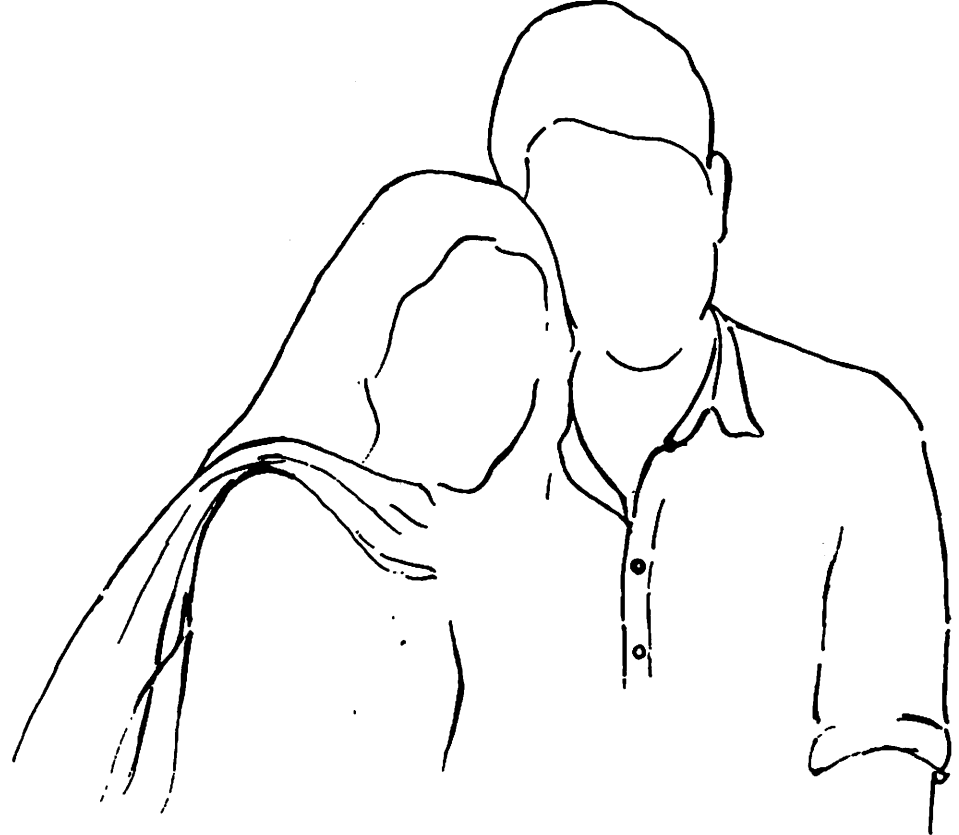
ইয়াৰ পিছত আৰু অলকেশে কেতিয়া জিণ্টিক লগ পাইছে পাহৰিছে। বিয়াৰ পিছত সি তাইক এবাৰ নে দুবাৰহে লগ পাইছিল। অলকেশৰ গোড়া সমাজখনৰ প্ৰতি মনটো ঘূৰাৰে ভৰি পৰিল। তাৰ মুখেৰে আপোনা-আপুনি ওলাই আহিল—

“আহক আমি আটোয়ে মিলি এখন নতুন, বিশুদ্ধ সমাজ গঢ়ো য'ত কোনো জাতিভেদ, ধনী-দুখীয়াৰ পাৰ্থক্য নাথাকে, জিণ্টি আৰু অলকেশৰ দৰে যাতে আৰু এনেকুৱা ঘটনা নঘটে তাৰ বাবে আহক আমি আটোয়ে যুক্তিৰ অস্ত্ৰ তুলি লওঁ।”

অলকেশৰ কথাখিনি পুলক বেনাজীৰ “পাৰ হৈ গ'ল.....” ৰ লগত মিলি গ'ল। দূৰণিত শুনা গ'ল কুলিৰ কুউ-কুউ মাত। কুলিটিয়েও চাগে অলকেশক সমৰ্থন কৰিছে। সি ভাৱিলে। □

হিয়া দিয়া নিয়া

মিথুন শর্মা
স্নাতক ২য় বর্ষ

আজি পুৱাৰে পৰা ৰেখাৰ মনটো বৰ বেয়া। কাৰণ তাইক চাবলৈ ঘৰলৈ আজি এজন ল'ৰা আহিব। তাই ঘৰত বিয়া নহওঁ বুলি কৈছিল যদিও কোনো ফল নখৰিলে। সেয়েহে মনৰ বেজাৰতে তাই ওচৰৰ বান্ধৱী কমীৰ ঘৰত গৈ বহি আছে। তাই কমীক ক'লে, 'কমী কিবা এটা কৰনা, মই দীপকদাক কথা দি থৈছো। তেওঁ মোক বেয়া পাব, প্লিজ কমী কিবা এটা কৰ।'

কমীয়ে অসহায় দৃষ্টিৰে ৰেখাৰ ফালে চাই ক'লে, 'তই ঘৰত একো নকৰি আৰু মোক যে হেল্ল কৰিব কৈছ, দীপকদাৰ লগত বিয়া হ'বি বুলি মই তোক কথা দিব দিছিলোনে? য'তে ত'তে জেংবিলাক লগাই ফুৰিবি আৰু এতিয়া মোৰ পৰা হেল্ল লাগে? মই তোক কি হেল্ল কৰি দিম? যা আজি চাবলৈ অহা ল'ৰাটোৰ লগতে বিয়া হৈ যা।' কমীৰ কথা শুনি ৰেখাৰ মনটো আৰু বেয়া লাগিল। হয়তো! তাই দীপকদাক কিয় কথা দিব লগা হৈছিল?

দুপৰীয়া দুই বজাত দুয়ো ভাত-পানী খাই অলপ জিৰণি ল'বলৈ বিছনাতে বাগৰ দিলে। ৰেখাই কমীক ক'লে, 'ঐ তিনি

বজাত ল'ৰাজন আমাৰ ঘৰলৈ আহিব। তই ঘৰত কৈ আহ মই দীপকদাক ভাল পাওঁ। গতিকে আৰু কোনো বেলেগ ল'ৰাৰ লগত মই বিয়া নহওঁ।

এনেতে দুয়ো ৰেখাৰ ঘৰৰ সন্মুখত কোনোবাই গাড়ী ৰখোৱাৰ শব্দ শুনিলে। খিৰিকীৰে চাই দেখে যে ৰেখাহঁতৰ ঘৰলৈ কোনোবা মানুহ আহিছে। কমীয়ে ৰেখাৰ ফালে চাই ক'লে, 'ঐ যা। তোৰ দৰা আহিছে। কিন্তু ৰেখাৰ কোনো সাৰ-সুৰ শব্দ নাই। কমীয়ে তাইৰ গাত হেঁচুকি দি ক'লে, 'ঐ নাযাৰ কিয়?' লগে লগে ৰেখাই জাঁপ মাৰি 'য়াহ' বুলি চিঞৰি দিলে আৰু কমীক লৈ নাচিব ধৰিলে। কমীয়ে ভেবা লগাৰ দৰে চাই ৰেখাক সুধিলে, 'কি অ' ল'ৰাজন দীপকদাতকৈ বেছি ধুনীয়া নেকি?' ৰেখাই হাঁহি হাঁহি ক'লে, 'আৰে সেই চাব অহা ল'ৰাজন অইন কোনো নহয়। দীপকদাহে। এইবুলি কৈ ৰেখাই কমীক হাতত ধৰি ঘৰলৈ বুলি বেগাই খোজ ল'লে। □

TEACHING STAFF

Sitting L to R — Dr. Ashima Sarmah Borah, Mrs. Upasana Chakravarty, Dr. Swabera Islam, Mrs. Runjun Phookan, Sri Bhababhuti Sarmah, Sri Hitesh Deka, Principal, Dr. Pabhat ch. Kakoti, Sri Dipak Barman, Dr. Radheshyam Tiwari, Sri Prasanta kr. Deka. Sri Bijoy Kalita.

Standing L to R — Mrs. Archana Bora, Mrs. Shrabani Bhadra, Mrs. Swapna Smriti Mahanta, Mrs. Prathana Barua, Mrs. Anjita Bora, Mrs. Runumoni Lahkar Das, Mrs. Purnima Singh, Mrs Malamoni Dutta, Safiqul Haque, Sri Pradeep Das, Sri Kukil Borah.

Not seen in the Photograph — Sri Naba Kr. Goswami, Sri Murali Krishna Sarma, Sri Bipul Kalita, Dr. Jayshree Dam paul Choudhury, Mrs. Jayashree Pathak, Mr. Pranab Sarma, Sri Diganta Ranjan Patgiri.

NON TEACHING STAFF

Sitting L to R — Madan Ch. Sarmah, Paresh Kalita, Harinarayan Choudhury, Prefulla Barman (UDA), Ratul Medhi, Saraju Kakati, Rina Das, Hamen Deka

Standing L to R — Ranjit Rai, Hamen Barman, Hemanta Deka, Siba Charan Das

Not seen in the Photograph — Afzal Hussain, Gautam Coudhury, Girish Deka

EDITORIAL BOARD

Hitesh Deka, Principal
Advisor

Mrinal Saharia
Editor

Kukil Borah, Lecturer
Dept of Management
Prof. in charge

Bijoy Kalita, Lecturer
Dept of Accountancy
Member

Swapna Smriti Mahanta
Lecturer, Dept of Assamese
Member

Chandan Jain
Vice President
Member

Varunjoyti Baruah
General secretary
Member

Neha Srivatava, Secretary
Girl's common Room
Member

STUDENTS UNION 2003-04

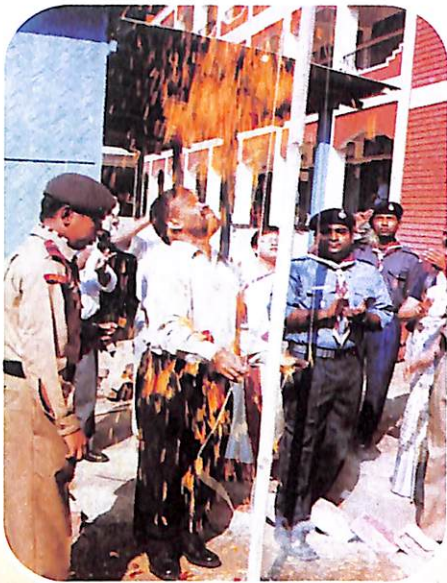
Sitting L to R — Debohash Goswami, Asstt. General Secretary, Chandan Jain, Vice President, Varunjoyti Baruah, General Secretary, Manabendra Das, Minor Games Secretary, Kuldeep Sarmah, Secretary, Debate & Symposium, Hamidur Rahman, Social Service Secretary, Debajyoti Bhadra, Major games Secretary, Rubul Chandra Kalita, Cultural Secretary, Mrinal Saharia, Editor,

Not seen in the Photograph — Neha Srivatava, Secretary Girls Common Room

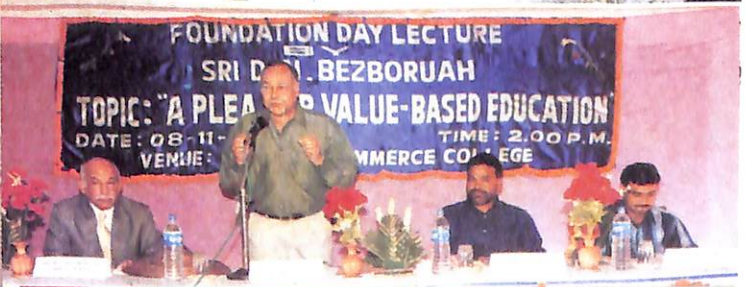

FOUNDATION DAY

2
0
0
4

Foundation day lecture by Sri D. N. Bezbaruah

ACADEMIC ACTIVITIES

জ্যোতির্গোস্বামী জন্ম শতবার্ষিকী উপলক্ষে গ্রন্থ উন্মোচনী

২৮ নভেম্বর ২০০৩
কে. চি. দাস কমার্চ কলেজ

3rd ALUMNI MEET
K.C. DAS COMMERCE COLLEGE
DATE: 15-02-04
VENUE: COLLEGE PIPES

EXTENSION EDUCATION

DEPARTMENTAL ACTIVITIES

← Dept. of Accountancy

Dept. of Management →

← Dept. of Finance

↑ Dept. of Economics

↑ Inauguration of Web Site K.C. Das Commerce College
www.kcdc_college.org.

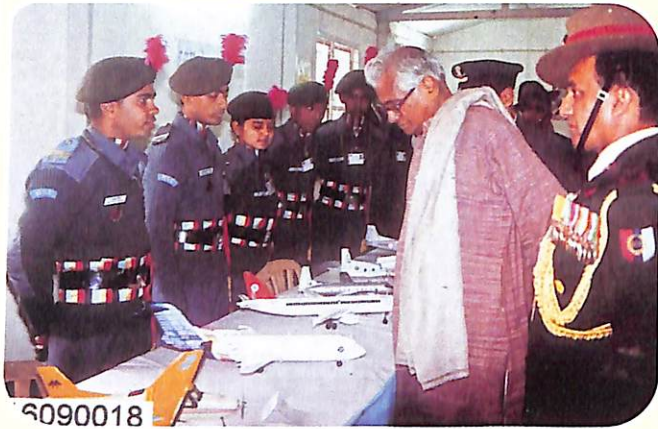

COLLEGE WEEK 2003-2004

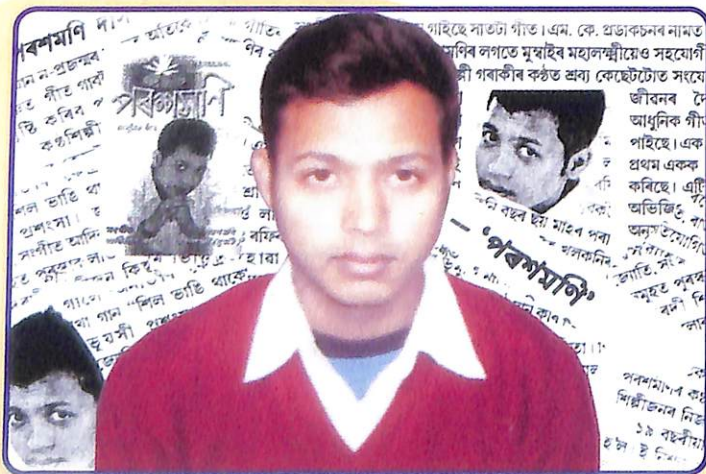
PRIDE OF OUR COLLEGE-2004

Mritunjay Mishra, T.D.C. 2nd Year, attended Republic Day 2004, Camp at Delhi to parade at Rajpath and was selected for represent "North Eastern Region in Aero modeling competition at the Prime Minister's rally on January 26th 2004.

Chorus group from our college who won first prize in Assamese, Sanskrit and Hindi group song competition-2005, in zornal level and 1st prize in Hindi and Sanskrit group song in state level competition organised by " Bharat Bikash Parishad.""

Parashmoni Das
Best singer, 2004

Satyaki Bhattacharya
Best Graduate 2004 of our college.

সমকালীন অসম

অসমৰ নিবনুৱা সমস্যা : এক বিস্ফোৰক প্ৰতিফলন

বণ্যাক্ৰান্ত অসম। তাৰ মাজতো চলি থাকে জীৱন..

স্বাধীনতা দিৱসৰ তেজে ধোঁৱা প্ৰভাত

বধোদয়! এক অন্য যাত্ৰা

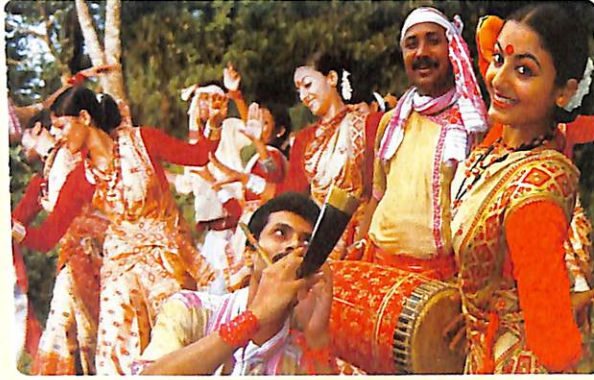
সাম্প্ৰদায়িকতাৰ অব্যৰ্থ লক্ষ্য!

নিৰৰ যাত্ৰা! অৰণ্যৰ পৰা নিলগত..

অসম দৰ্শন

অসমীয়াৰ বাপুতি সাহোন বঙালী বিহু

বাগবন্দা- বড়ো গাভৰুৰ বসন্তকালীণ নৃত্য

সেউজীয়া সোণ-অসমৰ চাহ বাগিছা

এশিঙীয়া গড়, পৰ্যটনৰ মানচিত্ৰত যাৰ বাবে অসমৰ আছে সুকীয়া স্থিতি

কামাখ্যা মন্দিৰ, দেশ-বিদেশী ভক্তৰ আকাংক্ষাৰ তীৰ্থ

আহোম স্থাপত্য কলাৰ নিদৰ্শন, শিৱসাগৰৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত বংঘৰ

শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ, যি প্ৰতিবিস্তৃত কৰিছে অসমৰ সংস্কৃতি

শুৱালকুছিৰ পাটৰ সাজ- ভাৰতীয় বস্ত্ৰ উদ্যোগত এক সুকীয়া স্থান

**K.C. DAS
COMMERCE
COLLEGE
MAGAZINE**

**E
N
G
L
I
S
H

S
E
C
T
I
O
N**

CONTENTS

GUEST WRITER'S COLUMN :

- Entrepreneurship Development in North East India : Approaches and Results Dr. D D Mali 39

ARTICLES :

- Disaster Management : How much we are Aware? Dr. Ashima Sarma Borah 44
- Higher Education in Doldrums Shrabani Bhadra 48
- Role of Computer in Auditing Safiqua Haque 50
- Investment in Shares : Control Over Future Pradeep Das 52
- The MBA Advantage Basujit Sen 55
- Event Management Firm Dwipal Das 57
- An Experience of a Life-Time Mritunjay Mishra 58
- ATM Service of Banks Seema Devi 59
- Nothing is Impossible Poonam Shah 61
- The Advantages and Disadvantages of Good Memory Suraj Saha 62
- The Forgotten Heroes : True Stories of Some Brave Soldiers Joydeb Bose 63
- Tring, Tring; Its Mobile Phone Shashanka Choudhury 65
- Titanic Mystery Sumon Roy 66
- Value of Time Ranju Sah 67
- Chaplin : The Legendary Comedian Vinoy Agarwal 68

SHORT STORIES :

- We Must Sail To Shore Ikram Ali 69
- A True Friendship Umme Habiba 71
- Why a Tiger Hates Its Aunt? Raktim Dutta 72

JARA HAT KE

73-82

POEMS :

- Cricket : A Game of Fun Raktim Dutta ● Preface Poonam Gurung 83
- A Modern Student Vikash Jain
- Only For You Shashanka Choudhury ● Value of Time Anju Dhirasaria 84
- My Good Right Hand Vinay Agarwal
- Lost in Love With You Karan Chauhan ● Moon Light Susmita Choudhury 85
- Who Thinks He Can Vikash Sharma
- A Day of Those Amidst Darkness Payal Sharma ● Fact Rakhi Halder 86
- Time Shampa Paul
- For My True and Dear One Pooja Gupta ● What is Life? Vinay Awarwal 87
- Was that a Dream? Bhaskar Dutta
- Swati Nitumoni Deka ● My Dear Friend Dipika Deb 88
- The Soldier UO. Kamakhya Mishra
- The Soliders Gift Prabin Kumar ● About Cricket Sweety Sharma 89
- Sow the Seeds Bipin Kumar
- For the Special One Pooja Gupta ● Only One Chance Menka Sharma 90
- Thank you Teachers Ranju Sah
- REPORT ON DEPARTMENTAL ACTIVITIES 91
- REPORT ON ACTIVITIES OF EXTENSION EDUCATION 96
- ANNUAL REPORT OF STUDENTS' UNION 97

ARTICLES

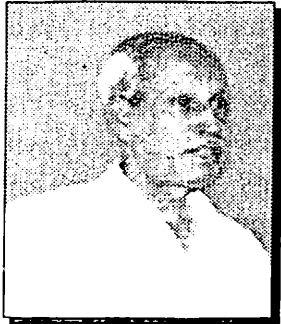
All books in the world
Will not bring you happiness,
But they will quietly lead you
Back inside yourself.
There you will find all you need,
Sun, Stars and Moon,
For the light for which you search
Dwells within you.
The wisdom you so long sought
In books,
Will then shine forth from every page
For now that wisdom has become your own.

ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT IN NORTH EAST INDIA : APPROACHES AND RESULTS

Dr. D D Mali

Dr. D. D. Mali (b. 1941) was the former Director of Indian Institute of Entrepreneurship (IIE), Guwahati. He is an economist of repute. He has more than 35 years of experience in teaching and training. He is a recognised Ph.D guide and a number of scholars have already got Ph.D under his guidance. He has authored several book on economics, small industry and entrepreneurship.

We are glad to have such a scholar as our guest writer.

Introduction

Broadly speaking, there are three different ways for individuals to enter into the field of entrepreneurship, namely, by *choice*, by force of circumstances (by *chance*), and by planned and systematic training (*created* entrepreneurs). The majority of people, however, prefer salaried employment, because of security, assured income, shorter hours of work, lesser degree of responsibility, and, to some extent, social status attached to salaried employment. Again, majority prefer a job in government, and that too, if possible, in their own place. Only a minority of people take up entrepreneurial career due to some compelling reasons. However, the situation has gradually been changing in the North East. This has happened because of a number of factors, such as declining job opportunities, downsizing of organisations, awareness of parents of the need and importance of self-employment and entrepreneurial career, greater acceptance of entrepreneurs in society now than it was a few years earlier, interest taken by educational institutions in creating awareness among students about career option in self-employment and entrepreneurial activity, setting up of Information and Career Guidance Cell in many colleges to guide and counsel students in career in entrepreneurship and self-employment, introduction of entrepreneurship as a paper either in commerce stream or in management stream or both in many

universities, etc. There are now many organisations and institutions including NGOs to train youth to take up entrepreneurial activity and also to provide them other support services. Besides, media have now been playing an important role in brining out success stories of micro and small entrepreneurs. Thus, a positive environment has been gradually emerging for entrepreneurial activities in the North East.

The Assam Initiative

Assam is one of the first few States in the country to initiate planned and systematic efforts to entrepreneurship development as a strategy for solving the problem of unemployment, particularly among the educated unemployed youth. In 1973, the Government of Assam initiated a novel experiment for effective promotion of entrepreneurship in the state by setting up a district level agency known as entrepreneurial motivation training centre (EMTC) to identify, select and train prospective entrepreneurs, and to provide them all support services to start and manage their enterprises. They did commendable work in entrepreneurship development in the State in the early years of their operation. The EMTCs have now been integrated with the district industries centres.

There are now several organisations, both government and government-sponsored and non-government organisations that are directly or indirectly involved in the promotion of entrepreneurship in the states of North East

NEC and Entrepreneurship Development

In 1985, the North Eastern Council (NEC) initiated an ambitious plan to train 5000 prospective entrepreneurs during 1985-90. In its efforts, Industrial Development Bank of India (IDBI), and its sister organisations, Industrial Finance Corporation of India (IFCI), and Industrial Credit and Investment Corporation of India (ICICI) also participated. The initiative taken by NEC in 1985 still continues with some changes in its approach. In its efforts, there are now new partners. Small Industries Development Bank of India (SIDBI) started to co-sponsor Rural and Women EDPs (entrepreneurship development programmes) with NEC. Khadi and Village Industries Commission (KVIC) also participated in rural EDPs. Now, the KVIC (renamed office of the Commissioner for Khadi and Village Industries) themselves have been sponsoring EDPs to promote rural entrepreneurs. National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD) has been supporting Rural and Women EDPs, Department of Science and Technology (DST), Government of India have been supporting Science and Technology EDP. In addition, there are several other agencies that have been providing financial support to organise entrepreneurship development programmes.

In recent years, innovative programmes have been designed and experimented to promote new entrepreneurs, and for creating awareness of entrepreneurial and self-employment opportunities among the youth. Besides, new approaches have been adopted to make the programmes more effective and successful. Earlier, the entrepreneurship development programmes were location-specific (that is, EDPs were organised in identified location and were followed up and monitored at some intervals). Now, in addition to location-specific approach, area approach has been adopted by starting Rural Industries Programme (RIP), and District Rural Industries Programme (DRIP). SIDBI and NABARD have been supporting RIP and DRIP respectively. Besides, there is the Science and Technology Entrepreneurship Development (STED) project of DST.

Results of EDPs

Evaluation study (June 1990) on the effectiveness of EDPs in the North East carried out by the North

Eastern Council (NEC) revealed that overall rate of success of EDPs organised during April 1985 to March 1990 was 20.9 per cent. This study covered 3,609 participants trained in EDPs organised during that period (1). One study (IIE, 1998) of effectiveness of EDPs co-sponsored by NEC revealed that 25.2 per cent of EDP trainees could set up enterprises. This study covered 3,713 participants trained during April 1990 to March 1996. Out of them 935 (25.2 %) set up enterprises. The success rate is highest in Manipur (37.7 %), followed by Assam (30.5 %), Meghalaya 29.5 per cent (2). The rate of success in terms of number of enterprises set up has improved over the years.

Most of the units set up by trained entrepreneurs are micro enterprises only, though there are also tiny enterprises. There are practically no small enterprises. The average size of investment of 935 units was Rs. 88,000/-. The second all India census of small scale industrial units (1992) with 1987-88 as base year also revealed that the average size of investment in North East was Rs. 88,000/- as against Rs 95,000/- in the country. The third SSI census has revealed that the average size of investment in SSI units in the North East is Rs. 1.61 lakh. Monitoring and follow-up of 105 units promoted in RIP Barpeta by Speed, an NGO revealed that average size of investment in SSI units was Rs 1.90 lakh (3). Thus, the units promoted are micro enterprises only. Some day some of these enterprises will be tiny and small enterprises. Management of micro enterprise successfully will help in developing risk-taking capability of the entrepreneurs, and those who have the growth impetus will grow and prosper. Most of these entrepreneurs are willing to raise their level of investment and need support from banks and financial institutions. Efforts should continue to be in that direction.

Emerging Trends

A few trends are observed in the emergence of entrepreneurship in North East. More women entrepreneurs are entering into entrepreneurial field in recent years. The growing interest of women to take up entrepreneurial activities is because of a number of motivating factors, such as generating some additional

---

income to contribute to the family income; to be economically independent to improve their status in family decision making process, for utilising their leisure time fruitfully by taking up entrepreneurial activity; to fulfil their creative urge; or because of force of circumstances. Many have taken up entrepreneurial activity because of economic compulsion. IIE study (2001) reveals that nearly 30 per cent of women entrepreneurs set up their enterprise because of economic compulsion. Furthermore, there are now more women entrepreneurs emerging from SC/ST and OBC community (4).

Again, more entrepreneurs are now emerging in service sector. Entrepreneurial activities in IT areas, viz., IT training, vending, IT peripheral; health and fitness sector, franchise, entertainment, photography, video photography, etc., have already been taken up by new entrepreneurs. This is primarily because of ease to start service enterprise without many formalities, and it is easy to enter and exit from such kind of enterprise.

Another trend observed is that more and more retired persons (including those who take voluntary retirement) are taking up entrepreneurial activities. Due to increase in longevity and good health, the retired persons are coming forward to take up entrepreneurial ventures. Many of them have talent, ambition, experience, and retirement money to take up entrepreneurial activities. Many retired persons are taking up entrepreneurial activities for inducing their children to take up entrepreneurial career.

Again, group entrepreneurship has been emerging in the states of the North East. It is stated that there are more than 92,000 Self Help Groups (SHGs) promoted in Assam alone during the last few years. Group entrepreneurship can help in overcoming the hurdles of finance in starting their entrepreneurial activities. The banks are willing to support SHGs, and also entrepreneurs in clusters. Hence, group approach and cluster approach may perhaps help in the growth of more entrepreneurs.

Bottlenecks

Environment

The rate of success of EDPs could have been still better, provided the hurdles that entrepreneur encounters at the project launching stage could have

been removed. These blocks broadly relate to the environment in family, society, resources, and support system.

Too often, it is observed that the parents want their children to take up salaried employment, sometimes much against their wishes. There are hardly a few youth who can go against the wishes of the parents, though there are also a few examples where the youth took up entrepreneurial activities against the wishes of the parents.

Again, in our society, the status of a person employed is much higher than the status of a person self employed or engaged in an entrepreneurial career, the only exception being big businessmen.

Apart from family and social environment, an extension – oriented support system is extremely important for the growth of entrepreneurship. The organisational climate in the support system, including banks and financial institutions, can either help or hinder the growth of entrepreneurship. There is, however, a general feeling among entrepreneurs that organisational environment in the support system leaves much to be desired. They are particularly critical of the delays involved in getting their work done in different organisations created for the promotion and development of entrepreneurship.

Availability of Capital

Besides, the availability of capital influences an individual's decision-making process to be an entrepreneur. Most often, finance becomes a major problem for first generation entrepreneurs. While the bankers say that they do not get worthwhile proposals, the entrepreneurs say that the banks are reluctant to lend to new entrepreneurs, particularly if the projects are new and innovative. IIE study on Effectiveness of EDPs (1998) in North East revealed that 89.3 per cent of the achievers reported that delay in getting bank finance delayed in implementation of their projects. In Assam, 97 per cent of the achievers stated that finance was a major problem for them.

The problem of institutional finance takes various forms from delay in sanction and disbursement of loan to outright rejection of loan proposals. The delays occur because of procedural formalities, lack of persons

capable of appraising loan proposals at bank branches, and to guide and counsel entrepreneurs, lack of clear and unambiguous communications from banks to entrepreneurs, delay in documentation formalities, lack of extension motivation of the personnel at banks/ financial institutions, etc. Most of these delays are, however, avoidable delays and can be avoided with little effort and proper mindset. If delays can be avoided or at least minimised, most of the problems of bank finance can be solved.

Lack of extension motivation is reflected in the expression of the feeling that there was heavy load of work in the bank branches; shifting of responsibility to higher authority whenever possible under whatever ground it may be feasible. The bankers are also very much cautious not to create non-performing assets.

Resource System

The resources system can help or hinder the growth of entrepreneurship. The existing industries can create a positive or negative environment depending on their performance. Availability of *raw materials* and labour, infrastructure facilities such as dependable roads and railways, transport and communication, *power, market, etc.*, can have positive impact on entrepreneurial growth. In Assam, infrastructure facilities are below the all India average. Power is a great problem even for domestic consumers. Of course, micro enterprises can develop in areas without much infrastructure facilities; cluster can grow without power.

Positive environment can create a condition for growth of entrepreneurship. But environment alone is not sufficient to induce a person to take up entrepreneurial activity unless he wants to take a decision for entrepreneurial career. The entrepreneur as an individual is influenced by his motivational orientation, knowledge and skill about launching an enterprise and managing it successfully. However, knowledge and skill itself will not be adequate to influence an individual to become entrepreneur. In order to make knowledge and skill operative he must have sufficient motivation. The motivational orientation supported by his knowledge and skill will encourage him to choose an entrepreneurial career.

Thus, there are several factors that help in the emergence of entrepreneurship in any society.

Strategies

In order to develop entrepreneurship in any society, there must be a multi-pronged approach. One should develop knowledge, skill and motivation of the individuals to take up entrepreneurial career, create positive family and social environment, create required infrastructure facilities for entrepreneurship to grow and entrepreneur-friendly environment in the support organisations, including banks and financial institutions. For this, everybody has a role to play: the government, the support organisations, training organisations, and the entrepreneurs themselves.

The government has several roles to play for the growth of entrepreneurship: develop infrastructure facilities; provide policy support, adopt promotional measures and also help in creation of entrepreneur-friendly environment.

The support organisations are generally found to be working in isolation. As a result there are overlapping of efforts in certain areas and no efforts in certain other areas. There is need for coordinated efforts among various agencies meant for promoting entrepreneurship. Besides, environment in the support organisations is to be made entrepreneur-friendly. Training of the personnel of the support organisations can do this. The support organisations will also have to go for networking so that they can spread their activities to different areas, and there is no overlapping. There will be need for collaborative efforts among different agencies to get the best of their efforts. In regard to finance, possibility of involving training agencies in financing their own trainees on experimental basis may be considered, besides identifying suitable NGOs for developing them as Micro Finance Institutions (MFIs).

The role of training agencies is not only to impart knowledge and skill, but also to develop motivation among the trainees. Unless motivation is developed the trainees will never take up entrepreneurial career. Hence, training agencies are to aim at improving the effectiveness of their training programmes through proper planning and implementation, and effective post-training follow-up, guidance and monitoring.

Area approach to entrepreneurship development has been found to be more effective in promoting entrepreneurship. There should be both location approach and area approach to training of entrepreneurs, with greater emphasis on area approach. Area approach should be expanded both horizontally and vertically to cover more areas, and also to promote high value enterprises.

The entrepreneurs have their own role. They cannot depend entirely on support from training

agencies or support organisations for taking decision to take up entrepreneurial activities. Others can guide them; but they will have to take decision themselves. The existing entrepreneurs can, however, help the new entrepreneurs by taking up the role of mentor. They can grow together better than growing individually.

Thus, all will have a role to play in the promotion of entrepreneurship. A coordinated approach of all will better result and will help in the emergence of a self-generating economy. □

References

1. NEC : Evaluation Study of EDPs, 1990 (unpublished)
2. IIE : Promoting New Entrepreneurs, 2000
3. Speed : RDC Report, June 2004 (unpublished)
4. IIE : Study of Women Entrepreneurship in North East (unpublished)
5. Speed : RDC Report , June, 2004 (unpublished)

* *Former Director, Indian Institute of Entrepreneurship*

DA-PARBATIA

The ruins of the door frame of Da-Parbatia Temple a few kilometers from Tezpur town, is perhaps the finest and oldest specimen of sculptural or iconoclastic art in Assam. Its carving has the characteristics of the style of early Gupta School of sculpture. The doorjambes having two goddesses Ganga and Yumuna standing below with garlands in hands in artistic pose and elegance, and are decorated with beautiful ornamental foliage.

‘DISASTER MANAGEMENT’ HOW MUCH WE ARE AWARE?

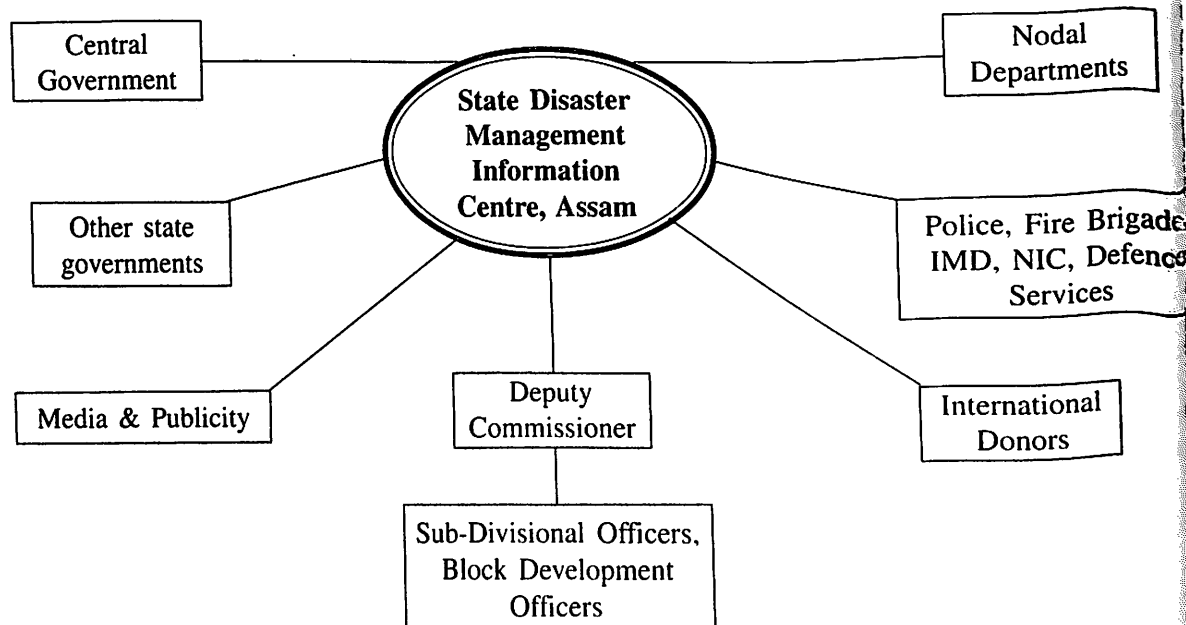
Dr. Ashima Sharma Borah
Dept. of Management

A disaster is an event of natural or man made causes that leads to sudden disruption of normalcy within society causing damage to life and property to such an extent that normal social and economic mechanism available are inadequate to restore normalcy. A disaster can be categorized as :

Natural	Disaster	Man made
1. Earthquake		1. Fire
2. Windstorm		2. Sabotage
3. Flood		3. War
4. Landslide		4. Terrorist attack
5. Volcanic eruption		5. Others
6. Wildlife		
7. Drought		
8. Others		

Whereas management is a process of planning, organizing, directing, coordinating and controlling. Disaster management is therefore a dynamic process starting from prevention to preparedness. As per definition, prevention involves ‘measures aimed at reducing the impact of natural disaster like earthquakes on a nation or community’. For instance, better sitting and reinforcement structure to render them more resistant to natural disaster are typical prevention measures. On the other hand, ‘preparedness’ measures are those which enable government, organizations, communities and individuals to respond rapidly and effectively to disaster situations. However, the information flow regarding disaster management is depicted in fig. - 1.

Fig. - 1. Information Flow :

Source : Centre for Natural Disaster Management, Assam Administration Staff College, Ghy-22

In this article, 'earthquake disaster' has been discussed in details as because earthquakes have been regarded as one of the most formidable natural threat to human life and property. Earthquakes have claimed large number of human lives over the history of mankind. The killer Tsunami tidal waves triggered by a massive earthquake in Indonesia, the worst in four decades, battered a huge swathe of South and South East Asia killing lakhs of people, including India, is a recent experience. The suddenness of their occurrence without prior warning, the violence of movements and uncanny ability to select the weakest point, which in a few seconds turn a prosperous and vibrant city into a pile of rubbles is what is feared most.

North-eastern region of India is known as a highly Seismic zone and as per a news in the Assam Tribune dated 2.1.05, Assam will be badly affected after the Tsunami disaster of 26th Dec., 2004. Therefore, from past experience it has been observed that the developing countries in particular are the worst sufferers of earthquake, also it has been noticed that

- ⊖ Every earthquake disaster has proved that adequate preparation to face the earthquake was not there.
- ⊖ People in the country are not aware of the earthquake resistant design characteristics.
- ⊖ Even they don't know dos' and don'ts during and after the event.

The fact that an earthquake gives very little time or alarm should be kept in mind while formulating a mitigation programme. The objective of such a programme is to avoid death, reduce injuries and property destruction and further to preserve the community's social economic fabric. For that matter, we must adopt both long term and short-term measures. Long-term measures would include identification of potential dangerous areas, review of construction practices, implementation of

BSO codes for design and construction, interaction with research and industry. The short-term measure may include preparing emergency plan, establishing funds, creating public awareness.

Steps to be done before an earthquake :

If the current awareness of public is taken as a yardstick then it can be assumed that the public want to know more about earthquakes and their effects. They must be told that damage and losses are primarily the result of man's failure to understand the natural phenomenon. It has been observed that most of the losses of lives and property were mainly due to improper construction practices and lack of knowledge of the public on how to act and behave before, during and after an earthquake. The public must be made aware that the casualties have mostly resulted from secondary effects of causes like falling objects and debris and not from direct shaking of the ground during an earthquake. Knowledge that best protection from earthquakes is to avoid such indirect effects must be available to public, and cases of failure that could be most damaging be explained to them. For example,

- ⊖ Partial or total collapse of buildings, falling of walls roofs ceiling plasters, furniture's and fixtures.
- ⊖ Failure of embankments and similar features.
- ⊖ Spread of fire.

We must, therefore, examine the seismic behaviour of the buildings and configuration. Any building, regardless of structural type, that is improperly conceived or constructed may be hazardous. For example, large openings and their placement too close to corners, very long rooms having long walls unsupported by cross walls, water tanks on top of buildings is not advisable, because it shifts the centre of gravity. In Gujarat, the high-rise buildings, for example, the Mansi Apartments, having massive swimming pools, water tanks suffered heavy damage. Guwahati building are no exception, here some hotels in high-rise buildings have constructed large swimming pool, thus may cause serious problem during a strong earthquake if not designed according to laid down codes.

Steps to be taken during the shaking :

1. Remain calm! Gather your grit, don't panic or run. By staying calm you will be better able to assess situation. An earthquake is usually over in few second. This would be adequate time to decide your reactions; perhaps you will take right decision.
The earth typically does not yawn open, swallow down whole neighbourhood and slam shut again!
2. If you are inside a building, stay there.
  - ☞ Dive under a sturdy table, desk or bed and hold on.
  - ☞ Brace yourself in an inside corner away from windows.
  - ☞ Move to an inner wall.
  - ☞ Stay away from tall book cases, high shelves, cabinets and other furnitures, which might slide or topple.
  - ☞ Stay away from windows, mirrors and chimneys because these may break and splinters may injuries you.

The need of the hour, therefore, is to educate our people and carry message to face disaster bravely, which are in store. In public awareness programmes, the information format could be designed in a way that comes to notice every day, hour and minutes, such as notices, posters, cartoons, photographs, films, videos, short radio or television features, talks, telephone directory, shopping bags, etc. Schools and colleges therefore, have an important role to play in this respect, along with the NGOs.

- ☞ Cover and shield your head and face with anything, coat, blanket, cardboard box, newspaper, etc. to save from falling objects and splintering glass.
3. Don't rush outside. Stairways may be broken, in crowded places rush doorways and close to outer walls. If leaving the building, choose your exit carefully, don't run outside blindly.
  4. If you are outdoors, stay there be careful and move away from high buildings, walls, power poles and lamp posts. Stay away from fallen electrical power lines. If possible, move carefully to an open space. In a hilly terrain, it is advisable to stay away from slopes.
  5. If you are in moving car stop as quickly as possible, move to the side of the road, stay in your car, don't stop on a highway or bridge. A car is an excellent absorber.
  6. Be careful of fallen electrical wires. When you are in car stay inside, a car is generally well insulated.
  7. As far as possible, place the heavier article to the lower shelves and brace or anchor all high or top heavy objects.
  8. Insure your building. Insurance can provide adequate compensation to the earthquake victims.
  9. You should not use elevators during a quake because you may be trapped inside the lift owing to power failure.
  10. One should not rush to the roof of the house.

What should be done after earthquake?

1. Don't panic, remain calm, wait until all motion has stopped. Don't run downstairs or outdoors. Do not use elevators. Be prepared for additional aftershocks. This period is most dangerous and

you may fall in serious situations. If away from home don't try to return until you have reliable information.

2. Use torchlight, do not light matches, cigarettes, or turn on electrical switches. Do not create sparks. Don't use candle or open kerosene lamps.
3. Make an initial check for injuries or trapped people, provide emergency first aid, responds to psychological needs created by earthquake experience.
4. Check for fires, fire hazards or other household hazards (chemicals, toxic fumes).
5. Check utility lines and appliances for damage. If there is smoke or sparks, turn electricity off. If you smell or hear gas hissing, turn the gas off. Open windows, leave house and contact the Gas Company. Do not enter a damaged house unless it is declared safe.

What should be done in the next few hours?

- Electrical switches, appliances or open frame equipments should not be operated. If gas leaks are suspected. Sparks or flames can ignite gas from broken line causing an explosion.
- If a person is trapped and you can free him without injury to yourself, remove debris piece by starting with the top of the pile.
- Routine, medication should be taken especially by heart and diabetic patient.
- "After the quake" photos should be taken of damaged areas to provide documentation for insurance claims.
- Telephone should be used only to report extreme emergency.
- Be prepared for aftershocks they are weaker than the main shock but cause additional damage and psychological trauma.

- Stray with small children. They fear separation from parents during times of extreme stress.
- Use extreme care when entering or working in damaged weakened building—they may collapse without warning.

Conclusion :

The north-eastern region has been under continual threat from major earthquakes. The two great earthquakes of magnitudes 8.7 in 1897 and 1950 are memorable events. Besides, as many as twenty large earthquakes of magnitude 6.0 have occurred in this region during past 100 years. At the same time the forecast of a possible great earthquake in NER by the turn of the century is a daily reminder of seismic risk with which we coexist. Optimistically, this forecast may be useful for increasing public awareness in a constructive way, not only in the general population, but also throughout the entire executive branch of government, including the academicians.

A growing level of confidence amongst the public would do a great service in minimizing the impact of major disasters. Therefore, to continually remind the public of impending dangers we must have regular rehearsals about safety measures to be followed in case of disasters. Enforcement of building codes is a must.

The need of the hour, therefore, is to educate our people and carry message to face disaster bravely, which are in store. In public awareness programmes, the information format could be designed in a way that comes to notice every day, hour and minutes, such as notices, posters, cartoons, photographs, films, videos, short radio or television features, talks, telephone directory, shopping bags, etc. Schools and colleges therefore, have an important role to play in this respect, along with the NGOs. □

HIGHER EDUCATION IN DOLDRUMS

Shrabani Bhadra
Head, Deptt. of Bengali

Education is the backbone of any society because it ensures progress and development. The Government of India has shown its commitment to progress by introducing many new programmes to ensure education for all. Beginning with elementary education, formal and nonformal education, secondary and various streams of higher education, our government has provided for all round education of all its citizens.

Higher education for the elite mind is a must. A postgraduate or a doctoral qualification enables the individual to search for the unknown and makes him more useful in his profession. We have a large system of higher education, but the development in this field have been extremely uneven. The facilities provided in universities and colleges vary widely. The courses offered by the universities have not been recognised to meet the demands of the times. Their relevance and utility are constantly questioned. The credibility of the evaluation system is being eroded.

The university system should be enabled to move centre-stage. It should have the freedom and responsibility to innovate in teaching and research. To attract the best talents in our socio-economic conditions, the important thing is to provide openings immediately after the masters degree which will at least induce some of the better minds to stick to academics. Unless academics have the aim of excellence universities and colleges can never become competitive.

Policy, Programmes and Strategies for Implementation :

The National Policy on Education (NPE) visualises that higher education should become dynamic as never before. The main features of the programmes and strategies to impart necessary

dynamism to the higher education system will consist of the following :

- (i) Consolidation and expansion of institutions,
- (ii) Development of Autonomous colleges and Departments,
- (iii) Redesigning courses,
- (iv) Training of teachers,
- (v) Strengthening Research,
- (vi) Improvement in Efficiency, and
- (vii) Mobility.

Many of the universities and colleges have not provided with a minimum level of infrastructure for the maintenance of quality and standard. Provision of these facilities is essential to protect the system from deterioration.

The system of affiliated colleges does not provide autonomy to deserving colleges to frame curricula, courses of studies or their own system of evaluation.

Higher education programmes have to be redesigned to meet the growing demands of specialisation, to provide flexibility in the combination of courses, to facilitate mobility among courses, programmes and institutions, to update practical experience and participation in creative activities with the learning process, and to facilitate reforms in the evaluation procedure.

The present system does not accord teachers a proper economic and social status opportunities for professional and career development initiative for innovation and creative work, proper orientation in concept, techniques and value system to fulfil their role and responsibilities. Motivation of teachers is important for implementation of the policy.

A large number of research institutions have been set up outside the university system. The process of higher education has to develop in close

---

contact with first class research in frontier areas of science, technology, humanities, and social sciences.

Toning up Higher Education :

In higher education, the most pressing problem relate to inadequate budgetary support, decreasing grants to universities, low "employability" of universities and colleges. Here, the funds are mostly spent on salaries of the staff. Everywhere lecturers are very few in number. consequently infrastructural elements and students services and facilities have been callously ignored.

These details clearly point out that higher education in the country is in the doldrums despite attractive scales for teachers. Yet most campuses remain unquite, tension-ridden teaching days are between 60 to 80 in an academic year, and the quality of education is very poor.

One of the toughest problems in higher education concerns ever-increasing number of students. With the passage of time, new courses, institutions are being started and the old ones, whether needed or not, continue, making for huge uncontrollable number of students in campuses. This increase has been quite phenomenal and steep over the years. This in 1994 rose to 218 universities, 7,520 colleges and around 46,50,000 students. As on March 1998 there were more than 9,700 colleges, 232 universities, having about 68 lakh students and four lakh teachers. The tragic fact is that the increase goes on unabated. With the steep rise in the population of the country in future, the problem will become still more crucial.

How to resolve this problem? A few concrete suggestions may safely be given. First, we should strengthen elementary and secondary education so that most of the plus-two pass-outs are able to stand on their feet, for that vocationalisation of education should be planned in a much more comprehensive way.

The open university system offers opportunities for higher education, ensures access, is cost effective and promotes a flexible and innovative system of education. The Indira Gandhi National Open University has been established with these objectives and came into existence in September 1985. The university has been assigned the responsibility to co-ordinate the distance learning system in the country and determine its standards. In 1997, IGNOU registered 1,62,540 students and had an enrolment of 3,68,858 in 39 programmes and 482 courses. We should strengthen and expand the system in a big way, both in traditional and non-traditional areas—as it is an extremely inexpensive and very practical, workable mode.

In fact, higher education to be meaningful and productive must have avenues of excellence to flourish and develop. Till date, the centres of higher education have failed to evolve a system of just meritocracy based on just reward. This is by and large due to policy of levelling. Unless this is remedied, the minimalist attitude that exists now in teaching, research and training would never be eliminated. □

References :

1. National Policy on Education & Programme of Implementation. By—R.C. Sharma
2. Education in India : Reforming the System. By—Atma Ram
3. Current Problem in Indian Education. By—Rughunath Safaya

ROLE OF COMPUTER IN AUDITING

Safiqul Haq

Lecturer, Deptt. of Accountancy

Computer play a very significant role in the modern competitive business world. To survive and grow in the present day fast changing business environment, it is very necessary that business operations are performed efficiently and a very fast speed. Therefore, many firms are using Electronic Data Processing (EDP) equipment for their accounting. EDP auditing is the process of collecting and evaluating evidence to determine whether a computer system safeguards assets, maintains data integrity, achieves organisational goals effectively and consumes resources efficiently. An EDP environment is that one when a computer of any type or size is involved in the processing by an entity of financial information of significance of the audit, whether that computer is operated by the entity or a third party. In that system, all the accounting information are recorded on punched cards or tapes, paper or magnetic, etc. and are, thereafter, transcribed into the computer language and programmed into the EDP system for the purpose of processing and generating output results. Thus, the use of a computer not only changes the processing and storage of such information but also affects the accounting system and procedures employed by the organisation to achieve adequate internal control. Accordingly, the procedures followed by the auditor in his work of the accounting system may be affected by an EDP environment. Therefore

the auditor should have adequate knowledge of the IT (Information Technology) to plan, direct, supervise and review the work performed. The auditor should consider whether specialized IT skills are needed in an audit. When using the work performed by an IT expert, the auditor should obtain sufficient appropriate audit evidence that such work will be adequate for the purpose of the audit.

AUDIT AROUND COMPUTER (The Black Box Approach) :

When the reliance of audit work is completely on the non-EDP segment of a system, it is commonly referred to as

auditing around the computer. Under this approach internal controls are reviewed and test of transactions and account balance verification procedures are performed in the same manner. There is no attempt audit procedures. Audit around the computer can be

followed when—

- ★ The source documents are available in a non-machine language.
- ★ The documents are filed in a manner that makes it possible to locate for auditing purposes.
- ★ The output is listed in sufficient detail to enable the auditor to trace individual transaction from the source document to the output and vice-versa.

If any of these conditions do not exist, the auditor will have to rely upon computer oriented controls and possibly use the computer for carrying out the audit. Audit around the computer is an acceptable and often desirable approach when the informational needs of the clients organisation require it to maintain the necessary source document, detailed outputs and the system is batch-oriented and simple. In this approach, the auditor does not verify the processing part of the computer applications but verify the systems and controls.

The auditor will have to rely upon computer-oriented controls and possible use the computer for carrying out the audit. Audit around the computer is an acceptable and often desirable approach when the informational needs of the clients organisation require it to maintain the necessary source document, detailed outputs and the system is batch-oriented and simple. In this approach the auditor does not verify the processing part of the computer applications but verify the systems and controls.

data security procedures are satisfactory. The auditor can use test checks to test the system in operation and ask for special print out by making use of programming facilities available within the installation. Auditor's primary concern includes the system of controls, examination and testing of computer implemented controls. In some cases, Sheer volume and complexity of transactions require use of corresponding powerful tools for the audit. This leads to the need for using Computer Assisted Audit Techniques (CAATs). The techniques which involve the use of the computer for audit

AUDIT THROUGH THE COMPUTER (White Box Approach) :

It means when entire processing cycle occurs within the computer systems. Under this approach, the auditor often uses the computer for carrying out several compliance and substantive procedures. Therefore, traditional audit trail has disappeared. No corresponding manual documents are available. Thus, it is necessary to examine the internal working of the computer system. The auditor can verify the programmes himself and technically satisfy himself that systems, checks, controls, error detection and

purposes are known as 'Computer assisted audit techniques' (CAATs). CAATs is a significant tool for auditors to collect evidences independently. CAATs provide a mean to gain access and to analyse data for a predetermined audit objective and to report the audit findings with evidences.

There are a number of CAATs such as Test Data, Integrated Test facility, Audit software and test data used for audit purposes. These two techniques, thus, improve the effectiveness and efficiency of auditing procedures that are necessary in an EDP environment. □

NOBODY'S JOB

Kasturi Bhuyan
T.D.C. 2nd Year

This is a story about four people named Nobody, Everybody, Somebody and Anybody. There was an important job to be done and Everybody was sure that Somebody would do it. Anybody could have done but Nobody did. Somebody got angry with this, because it was Everybody's job. Everybody thought Anybody could do it, but Nobody realised that Everybody wouldn't do it. It ended up that Everybody blamed Somebody when Nobody did what Anybody could have done.

INVESTMENT IN SHARE : CONTROL OVER FUTURE

Pradeep Das

Lecturer, Deptt. of Finance

Everybody wants to invest their savings in something that assures growth and security of the capital and also income from it. If one keeps his savings in the form of cash, they are most likely going to decrease in value because the value of money constantly goes down. Usually, the value of money is judged by the quantity of goods and services one can purchase with it. Depreciation in money value is a constant phenomenon. Hence, if anybody wants to maintain or increase the value of his savings he has to keep them in forms other than cash. So, investment can be defined as deployment of our savings with the intention of preserving or increasing their value.

There are many options for converting money into commercial property, landed property, jewellery, deposit with banks and other financial institutions, shares and debentures, in fact in anything whose value is likely to either remain constant or appreciate with time.

Among these channelising points, investment in shares is most advantageous. Investment refers not only to the deployment of savings with the intention of preserving but also earning an income. If we use our savings to purchase a house, it will not only appreciate in value, but also give us a monthly

income in the form of rent. Again, investment in bank deposits, company deposits, post office scheme, debentures and shares will also give regular income while investment in jewellery and other such forms will appreciate in value but do not provide any income.

The valued items generally create tension of keeping them secure. But shares create no such problem. Those are just piece of paper and if we lose them we can always have duplicate issued.

Although, the value of shares may not appreciate compared to value of land or jewellery, yet it does appreciate besides providing us a regular source of income through the dividends.

Therefore, an investor should decide whether he wants his investment to appreciate in value or to get regular source of income of combination of both. But an assessment of his future needs of money must be considered before such a decision. If one has sufficient money to meet his daily or monthly requirement, then it would be better to invest his money in something whose value appreciates tremendously. However, if he wants to have a regular income as well as appreciation of the value of his invested money, he may go in for investing his savings in shares.

The need for proper investment is very essential in modern times due to many reasons. During the 1950s, the variation in prices was not very wide. The price rise, then, was meager to have any impact on the cost of daily living. People felt economically secure, because the price rise was not considerable. Therefore, they did not feel the necessity to take investment seriously.

However, the early 1960s brought about a drastic change in the scenario. Prices began to rise steadily and continuously, and the value of the rupee dropped sharply. The fixed income group had started to feel economically insecure.

While, the 70s and 80s saw a further acceleration in those trends, the last 32 years, as statistics reveal, saw consumer prices rise by 8 times. As a result, the rupee's purchasing power declined considerably.

The situation of increase in price or decrease in money value is called inflation which is almost a permanent phenomenon. Inflation is indirectly related with population growth. When there is an increase in population, there will be the scarcity of consumer items, and hence the increase in prices that is inflation.

Salaries, accumulated savings and pensions are no longer adequate for meeting daily needs as they once were. So, savings have to be intelligently invested and managed in order to increase, or at least in preserving the real value of savings.

Our investment should always be made in such a way that the inflationary trend might automatically enhance our income as well as rate of its growth remains higher than the rate of inflation.

To meet these requirements, investment in shares is ideal because, here our capital grows quickly and much faster than most other forms of investments. Sometimes, the growth can be spectacular, going even as high as 800% per annum.

People are drawn to invest in shares precisely because they offer exciting possibilities of getting money. There are certain companies whose growth rate has been phenomenal.

If one knows how to invest in shares one can double his savings in around three years. There are many who even do better, It all depends upon how

much knowledge and experience we have, and the time and effort we are prepared to spend on managing our investments.

Intelligent investment in shares enables us to keep well ahead of inflation. This is because share prices normally rise with inflation. By investing in shares we can ensure that the rupee value of our investment does not get eroded over time by inflation. This is the greatest advantage that shares have over other forms of investment like bank deposits, company deposits, post office schemes and so on.

Investment in shares not only gives capital appreciation, but also income in the form of dividends. Dividend is a sum of money, set aside out of a company's profits for distribution among the shareholders. It is usually expressed as a percentage of the value of share, or in rupees per share.

For example, assume that we have 100 equity shares of face value of Rs. 10 each in a company. If the company declares a dividend of 20% of Rs. 2 per share, we will get a dividend of Rs. 200.

Although the declaration of dividend is not possible for a company running in loss, yet most profit earning companies usually give dividend either annually or in two installments (viz. interim and final dividend) depending upon the dividend policy on the part of management considering other requirements like reserve, depreciation, past losses, etc.

Majority of the people confuse investment in share market with speculation. Some even considered it as gambling. Nothing can be more absurd than this belief.

When we purchase a share after making a comprehensive analysis of its future prospects, our risk is minimal and limited. But when we do so, on the basis of insufficient knowledge, incomplete analysis, the risk is naturally much greater. In fact, the difference between investment and speculation really lies in the degree of risk that we are willing to accept for attaining our goal.

The speculators, in the stock market, generally tries to make short-term profit out of price

fluctuations and usually ignore dividends. Again, he plays around with borrowed money instead of using his own funds. On the other hand, an investor generally uses his own money, and buys shares with the intention of earning both long-term capital gains and dividends from them.

Investing in share is a liquid investment. The stock exchange provides a ready market where buyers and sellers are always available and those who are in need of hard cash, can sell their holdings.

On the other hand, investment in social security certificates, debentures, national saving certificates, fixed deposits in banks and companies are not basically liquid investments because they are time-bound.

Success in the share market can be achieved only through diversification in investment, meaning spreading our investment over a large number of companies run by different business houses operating in different fields—like engineering, steel, paper, chemicals, shipping, etc., with plants located in distant geographical region of the country. It will ensure the safety of our capital because it is impossible that all the companies may collapse simultaneously. Again, if one sectors of the industry goes unexpectedly down, our marginal loss shall be

made good by equally unexpected gain in other sectors.

Another biggest advantage of investing in shares is that we will not have the anxiety of maintaining any account. Shares, being movable property, are easier to carry from place to place. Also, managing share investment is much easier and less cumbersome than managing property, real estate or jewellery.

In this case, we have to be cautious to keep ourselves reasonably well informed not only on the performance and working of the companies whose shares we own, but about other prominent and upcoming companies as well. For this purpose, certain financial newspapers or magazines and the internet will be more helpful.

If we are in real-estate business, our investments shall be quite visible which can make people assess our financial standing.

Moreover, here, the majority of investors are of the low-income group. Besides this, we have the advantage of starting our investment with a modest capital, unlike in other form of investment like real estate or in jewellery, etc. And since stock markets are governed by well-defined rules and regulations of Securities Contract (Regulation) Act 1956, there exist safety in dealings. □

Quotation

- ❖ The Important thing in life is not where we stand, but in what direction we are moving.
- ❖ Don't feel sorry for yourself if you have taken the wrong way—turn around.
- ❖ Eagles fly highest against the wind, not with it.
- ❖ Fire is the test of gold, adversity of strong men.
- ❖ Destiny is not a matter of chance. It is a matter of choice.
- ❖ "Happiness comes more from loving than being loved"
- ❖ Smile requires little energy but produce more light.
- ❖ Smile is a wonderful gift granted by God not to all but to someone.
- ❖ The past and future is always present with us.
- ❖ When promises not kept, close friends are lost.
- ❖ Self control give us unlimited control.
- ❖ It is better to learn from the experience of others.
- ❖ To change everything. Simply change your attitude.

Collected by : Suman Lunawat
T.D.C. 1st year

THE MBA ADVANTAGE

Basujit Sen
B. Com. 3rd Year

Business management today is one of the most lucrative career prospects. The huge salaries, competitive work environment and excellent growth opportunities lure the best brains away.

Doing MBA is one of the highest priority in the career plans of almost every college student today. Though management education has been available in the country since 1960, it has picked up during recent times. In today's world, no other field has enjoyed such popularity.

Doing MBA from a premier institute with good curriculum, faculty, infrastructure and placement records of the institutes is generally tough.

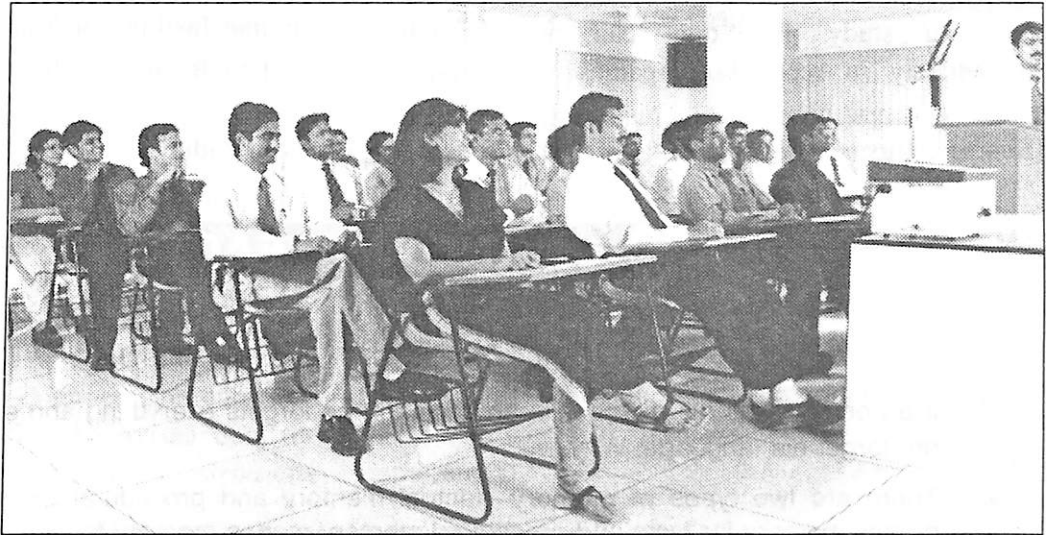
There are about 20 top institutes in India with roughly the same high standard.

These are Indian Institute of Managements (IIMs), Xavier's Labour Relations Institute (XLRI), Jamunalal Bajaj, etc. Learning to think for oneself and team work are the two qualities of these premier institutes apart from other institutions.

Every year, some 4 lakh MBA aspirants compete for over 1700 B-Schools in the country. And one out of every four gets admission. There are at least five major entrance tests in the country—Common Admission Test (CAT), Xavier's Aptitude Test (XAT), Joint Management Entrance Test (JMET). All India Management Association (AIMA) and Management Aptitude Test (MAT). All these exams are held around December–January.

The preparation for these exams usually begins 10 months in advance, around March–April. A majority of students join coaching institutes that have sprung up across the country. In Guwahati, Career Launchers and IMS are two excellent options for classroom coaching.

Unlike other competitive exams, MBA entrance exams do not have a passing marks threshold. It has

an elimination stage to short list candidates who progress further to the next stage of group discussions and personal interview.

Broadly, the written examinations are a test of mathematical and verbal ability. Don't worry, the Mathematics is of class ten standard. A typical examination has over 175 questions to be answered in about 120 minutes thereby giving a candidate less than 45 seconds to read, understand and attempt a question! But that should not be a dampner, Students of top management institutes like the IIMS and the XLRI point out that 6 months of consistent and disciplined preparation [5 hours of average daily work] backed by some good class-room or postal

coaching was all they did to get there. So if they can, why can't we?

One aspect of management education which has come for a lot of debate in recent times is the cost involved. Barring a few institutes, most others charge anything between Rs. two lakhs to five lakhs for the two years of study. And that for middle class Indian family is big money. But of late, institutes have started to arrange loans for students from public sector banks and other financial institutions like SBI, HDFC, UBI, etc. These loans cover expenses like travel, tuition, library, hostel fees, books and computers. Bank can sanction loans upto Rs. 7.5 lakhs without any collateral or margin.

Graduating from premier institute, such as IIM, XLRI, Jamunalal Bajaj, etc., can cost anything between Rs. two lakhs to five lakhs, for the two years of study. But they can provide jobs immediately in reputed companies with starting

salary for fresh graduates ranging from Rs. 2.5 lakhs to 7 lakhs.

India Today's list of top 10 B-schools-2004 :

1. Indian Institute of Management (IIM) : Ahmedabad
2. Indian Institute of Management (IIM) : Bangalore
3. Indian Institute of Management (IIM) : Calcutta
4. Xavier Labour Relations Institute (XLRI) : Jamshedpur
5. Symbiosis : Pune
6. Fore School of Management (FMS) : Delhi
7. Indian Institute of Management (IIM) : Lucknow
8. Jamunalal Bajaj : Mumbai
9. Indian Institute of Management (IIM) : Indore
10. ICFAI Business School : Hyderabad. □

[Source : Business World, Outlook, India Today and Times of India]

UNKNOWN FACTS

Smita Singha
H.S. 1st Year

- ☞ If a person loses his memory in an accident, he forgets everything and every one but he does not forget his language. Why?
- ☞ There are two types of memory—factual memory and procedural memory. Factual memory means memory for facts and procedural memory means memory for work like putting on shoes, stitching clothes or swimming.
When a person loses, to greater or lesser extent, his memory for facts due to damage to the brain or any psychological cause, it does not mean that his memory for work is also lost. According to some experts the seat of fact memory is different from the seat of procedural memory in his brain. Thus, a person even after losing his memory does not forget his language.
- ☞ What if Human Being lose their ability of laughing to express their joyful moods?
- ☞ There is an old saying, "Laugh and the world laugh with you, weep and you weep alone". It shows the value of laughter in human life. Laughter is a manifestation of cheerfulness. One who can laugh heartily and keep up a cheerful disposition, even in the face of hardships and misfortune, will have more to share his interests and feelings than by his gloom and sorrow, which instead of rousing sympathy, will drive them away from him and he will have to fight the battle of life single handedly. If people lose their ability of laughing to express their joyful moods, they will be left with only one thing to go on telling tales of woes to others. They will cast murky shadows on their friends and relatives. The lose of ability to laugh heartily over things will instill pessimism in them. It will make life drearier. □

EVENT MANAGEMENT FIRM

Dwipal Das
T.D.C. 3rd Year

Introduction :

Event means a thing that happens or takes place in case of public and social occasion. And the word management means the process of managing. Now we can say collectively that event management means the process of managing public or social occasions. There may be occasions like marriage, cultural functions, fashion shows, trade fairs, customers' or dealers' meet, for that we need professional persons to deal with the occasion smoothly. It is to manage occasion like this that more and more people are employing the help of event management firm. Even in a city like Guwahati, the market for such a firm is growing.

Working with Example : Trade Fair Management :

In case of trade fairs, the organizers entrust the full management of the trade fairs to an event manager or an event management firm.

The event management firm will see how much the firm can earn from the contract. The choice of place is normally decided by the Association, the rest, including construction of shops to electricity

arrangement depends on the firm. In this role, the event management firm also lends out contact, i.e. he get a contract and lends it out, thereby playing the role of a broker as well.

Importance :

It is an ever-expanding business. It has the potential to employ people and at times it is socially very useful.

Requirement to start a firm

Money is not very essential in this business. One needs good communication and organizational skill to prosper in this business. As usual, honesty, integrity and hard work are the three important ingredients in the trade.

Key points

One who is very social is likely to succeed in the business Academic excellence does not matter that much. Cheerful spirit and vitality of a youth is important. □

WILLIAM SHAKESPEARE

Snigdha Kejriwal
H. S. 2nd Year

William Shakespeare wrote plays. He didn't write them just for pupils to be read in school or for teachers to use for impossible exams questions. Let's get this straight : Shakespeare wrote plays so that people would be entertained. He wanted people to have Fun! And when Queen Elizabeth I and King James I were ruling Britain, people did have fun watching performances of Shakespeare's plays. The plays were and still are, every bit as entertaining as today's television soap operas. They have death and destruction Jokes and jests wiers witchcraft rogues and royals hatred and heartache blood and butchery. Everything for all round entertainment. But above all, they have great stories and terrific characters. There are scenes to make you laugh and scenes to make you cry... often within the same play. Shakespeare's plays are usually divided into three types-comedies, tragedies and historic plays. There are some that are a bit of each, and that makes it a problem to stick a label on them... so writer usually call them 'problem' plays! Be it the story of a heroic fighter Othello, whose jealousy led to his doom or the story of the tragic hero Macbeth. On the one hand, he wrote an eternal love story like that of Romeo and Juliet that could make anybody in the world cry out in pain for these eternal lovers and on the other hand, he wrote the rib-tickling comedy *The Comedy of Errors* which could make anyone laugh his heart out. □

AN EXPERIENCE OF A LIFE-TIME

Mritunjay Mishra
T.D.C. 2nd Year

From my very tender age, I had a great dream to fly an aircraft. My dream came true, when I was selected for flying a 'Zen' aircraft for an all India competition at Bangalore. I and my two friends were the first micro light pilot from North-east in the competition. Now I can handle the aircraft very easily. My dream came true, only because of N.C.C. (National Cadet Corps). I had a great liking and respect for the NCC from my very tender age. The NCC helps in building personality, increase our will power and builds in us a new confidence to face the world. I became a cadet after reaching the college, but our college had no N.C.C. then. So, I decided to join N.C.C. of other college and I was entered into 'Air Force' N.C.C. at Pragjyotish College. This organisation has always something interesting and adventurous like firing, parasailing para-dropping, aeromodelling, horse-riding, trekking, etc. But the best part of it is attending camp expeditions :

In 2003, I attended four camps

- (i) Pre-Vayu Sainik Camp at Imphal for selection, of Aeromodelling competition at Bangalore.
- (ii) Vayu Sainik Camp at Bangalore for competition of flying and aeromodelling.

- (iii) Pre-Republic Day camp at Shillong for selection of aeromodelling competition at Delhi in the presence of Prime Minister.
- (iv) Republic Day Camp at Delhi, to participate in marching at Rajpath in the presence of President and participate in aeromodelling competition in Prime Minister's rally.

In these camps and expeditions, I came in close contact with other fellow cadets. I got to know about people and places. I learnt to cooperate, share and to live with whatever little I had. It also created in me the quality of discipline which will help me to tackle every situation in life.

As a child, I was always spoon-fed but after attending these camps I totally got rid of my laziness. I had to work all on my own and I felt good about this improvement in me. There was within me the competitive spirit which is very essential in each and every step of life. I gained courage, confidence and developed many qualities like discipline, leadership and enthusiasm which will surely make me and all others better citizens of our country tomorrow. □

WORDS FOR LIVING

Pooja Gupta
H. S. 1st Year

Earn	:	before you spend.
Think	:	before you write.
Listen	:	before you speak.
Wait	:	before you criticise.
Forgive	:	before you pray.
Save	:	before you retire.
Give	:	before you die.

ATM SERVICE OF BANKS

Seema Devi (Sanjana)
TDC 1st Year

Introduction :

ATM (Automated Teller Machine) is a machine that disburses cash once the ATM card is inserted and a PIN (Personal Identification Number) is keyed in the machine along with the amount of cash needed. ATMs have emerged as an alternative banking channel which facilitates low-cost transactions. ATMs not only disburse cash but also gives details of the concerned bank account. The customer has access to it round the clock. It is in this sense that the ATM facility is commonly known as "all time money" or "any time money" facility.

What are the salient features of ATM-cum-debit card?

- The Bank logo and Maestro logo printed on the face of it.
- Name of the customer, 19 digit card number, month and year of issue are embossed on the front.
- Magnetic stripe on the reverse where other details are encoded.
- This carries unlimited validity.

How ATM card is used to withdraw cash from ATM?

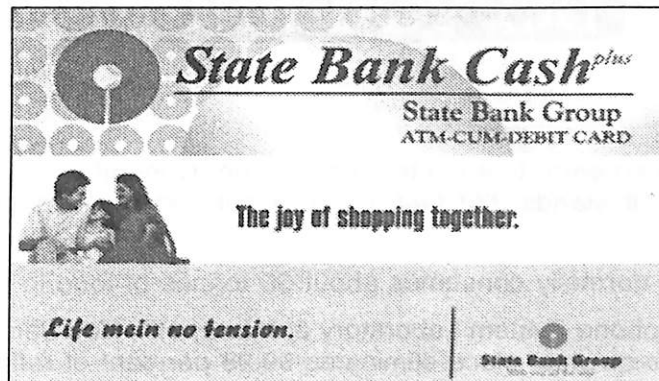
- Swipe card on access lock in the door of ATM room (or) insert the card in the slot. When the green light glows, push the door gently.
- Insert the card or dip the card in the ATM slot.
- Select the language option.
- Key in the Personal Identification Number (PIN).

- Choose appropriate option amongst fast cash, withdrawal, PIN change, balance inquiry, mini statement.

Fast cash : It is withdrawal of pre-specified amount. At present Rs. 1000/- to Rs. 25,000/- can be withdrawn from a primary account to be designated by the customer. The machine may dispense Rs. 20,000/- Provided it has been configured for Rs. 500/- notes as it has configured to dispense 40 notes at a time.

Cash withdrawal : Cash holder may withdraw minimum of Rs. 100/-, maximum or Rs. 10,000/- (and in multiples of Rs. 100/-) per day subject to daily limit and availability of balance in the account.

Mini Statement : It is statement of account showing last five transactions, in the account.

What is PIN Mailer?

- Personal Identification Number (PIN) is a 4-digit computer generated number, which is known only to the customer. ATM-cum-debit card cannot be used unless the customer also inputs his PIN. It confirms the identity of the customer.

What are the precautions to be taken regarding PIN?

- PIN and ATM-cum-debit card should not be kept together;
- The customer is advised to change the PIN initially given by the bank and memorize the number.

How the PIN is changed?

- First use the PIN given by the bank.
- Use the PIN change option available at networked SBI ATMs only.
- Key in new PIN. Avoid a PIN which can be easily associated with telephone number, vehicle number or date of birth.
- Select four-digit number, which can be easily memorized.
- Follow the instructions carefully on ATM screen.

How the ATM-cum-debit card is used at Merchant Establishment (ME) or Point of Sales (POS)

- Press the debit key (o) on the E.D.C. terminal.
- Swipe the card on the terminal.

- Enter the purchase amount.
- Key in the PIN number on PIN Pad.
- The change slip is then printed by the terminal.
- Sign the charge slip.
- Key in '1' for debit to SB or '2' for debit to CA.

What is ATM locator? Is this facility available in all networked ATMs?

- The ATM locator helps customers to identify the exact location of any ATM on bank network. The process is as under :
- Touch 'ATM locator' on ATM Screen.
- Select the state and touch the same.
- Select an ATM on the list and touch the same.
- Obtain the printout with full address of ATM location. □

DO YOU KNOW

Collected by : **Subrata Paul**
H.S. 1st Year

- ◆ The largest living thing on earth is a big tree named the "General Sherman", in Sequoia National Park, California, V.S.A. It stands 272 feet 4 inches tall and has a girth of 79.1 feet above the ground.
- ◆ A man on an average normally consumes about 50 tonnes of food in his lifetime.
- ◆ A room in the Bell Telephone System Laboratory at Murray Hill, New Jersey (USA) absorbs sound completely. The world's quietest place eliminates 99.98 per cent of reflected sound.
- ◆ Leprosy, a contagious skin disease is the world's oldest disease.
- ◆ The University of Karue that was founded in 859 AD in Fez, Morocco in north Africa is probably the oldest existing university in the world.
- ◆ The dragonfly can eat its own weight in 30 minutes. A young bird may eat more than its own weight in food in a single day.
- ◆ A bird is 72 times as strong as a man in proportion to their weights.
- ◆ The driest place in the world is the Atacama Desert in Chile, South America.
- ◆ Every year about 30,000 tonnes of cosmic dust (coming from outer space) are deposited on the Earth.
- ◆ Kosheiesh on Nile river (2900 BC) as mentioned in the *Encyclopaedia Britannica* is the first recorded dam in the world.
- ◆ An ostrich's eye is bigger than its brain.
- ◆ A mosquito has 47 teeth.

NOTHING IS IMPOSSIBLE

Poonam Shah
T.D.C. 1st Year

God has given each of us an inner drive for achievement. Be self reliant. Set reasonable goals of achievement for yourself. Employ whatever abilities and talents you have and then enjoy the deep satisfaction of accomplishment very few people experience.

This simply means that we must make up our minds to achieve our goal, no matter what the odds may be against us.

The son of a blacksmith learned to work with his hand at an early age. He worked hard for a full year and completed a five room house and then began on a workshop. Later he announced, "I can make almost anything I want to make. Many a night I've worked whole night."

The marvels of electricity, telegraphy, the aeroplane, rockets and spaceship were created by man who were determined to succeed. They overcame all the difficulties they had. Lokmanya

Tilak came from a simple family. His father was a humble teacher. Tilak was a man of great courage and determination. He devoted his life to the good of his countrymen. Even Mahatma Gandhi praised him and called him, "a giant among men."

Determination is the person's key to success. Make up your mind to do thing and you will succeed. If we have difficulties they will soon be overcome.

Kalidas, the greatest of Sanskrit poet and dramatist of all times, was only a poor illiterate boy. He had the will to learn and he worked hard. Hard work and proper application of his talents made him a great men.

If a person is determined to succeed from the very beginning, nothing can stop him. Nothing is impossible. Napoleon said, "The word impossible is found only in the dictionary of fools." You can achieve the impossible, if you only make up your mind.... □

QUOTES ! UNQUOTES

Payal Sharma
H.S. 1st Year

- ☞ You can't strengthen the weak by weakening the strong.
- ☞ Keep your fears to yourself, but share your courage with others.
- ☞ Worry is the interest paid for by those who borrow trouble.
- ☞ You can't climb uphill by thinking downhill thoughts.
- ☞ You are not fully dressed until you wear a smile.
- ☞ If we don't stand for something, we may fall for anything.
- ☞ Judge a person by their questions rather by their answers.

THE ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF GOOD MEMORY

Suraj Saha
T.D.C. 1st Year

There is no need to dwell on the importance of having a good memory. A bad memory is such a handicap in life that everyone realises the advantages of a good one. By a good memory we mean a retentive and accurate memory; one that will store for us knowledge once gained, and retain it correctly. How slow and erratic is the progress of a student who cannot remember what he has learnt! He is like Sisyphus, the poor wretched Greek who was condemned to push a stone up a hill in Hades, which was for ever rolling down before it reached the top. In business life, a man who cannot remember his appointment and is always forgetting the orders he receives, will soon be left behind. A servant who forgets to do his work properly in time, loses his job. One of the poorest excuse we can make for work not done is, "I am extremely sorry; but I forgot!" And it is an excuse that is not excused if it is made too often. A good memory is essential for student, businessman, employees, politician, statesman—in fact for everyone in every walks of life. It is necessary, too, in social life; for a person who forgets his social engagements and can never remember the faces of those he has met, will not be socially successful.

People with bad memory, however, need not despair; for even the worst memory can be improved

by training like every other faculty. The chief cause of a bad memory is inattention : lack of concentration. We often blame our memories for not retaining knowledge, when as a matter of fact we never gave it the knowledge to retain. It is not the memory that is to be blamed. but our lack of attention when learning. You read a book, and at once forget all about it; you forget it because you never really read the book. Your eyes pass over the words on the page, but your mind was wandering and you never really took into your mind what the author wrote. The first step in training a memory is to learn to concentrate our mind on what we are doing, giving it our whole thought. We must learn to notice things, carefully observe what we see, consciously and determinedly attend to what we are about and then regular repetition of the knowledge we have gained will quickly strengthen memory, till remembering becomes a habit.

The only disadvantage of a good memory is our inability to forget things we do not want to remember. There are events, desires, and thoughts in our past lives which we would like to forget. The only way to forget such unpleasant things is to fill our mind with good thoughts. For you cannot forget by trying to forget. □

RIDDLES

1. What cate is full of legal advice?
2. Which park we cannot go?
3. I have one eye but I cannot see.
4. I have no wings but I can fly.
5. How many months have 28 days?
6. Runs all day but never walks; It has a bed, but never sleeps.
7. What do you find in the middle of Delhi?
8. Which English word beginning with a consonant is followed by four vowels?
9. A thing which can eat anything but dies when it drinks water?

Collected by : **Subrata Paul**
H.S. 1st Year

Answer :

- Advocate
- Chelpark
- A needle
- Rocket
- All the months
- A river
- The letter 'L'
- Queue.
- A fire.

THE FORGOTTEN HEROES : TRUE STORIES OF SOME BRAVE SOLDIERS

Joydeb Bose
H.S. 2nd Year

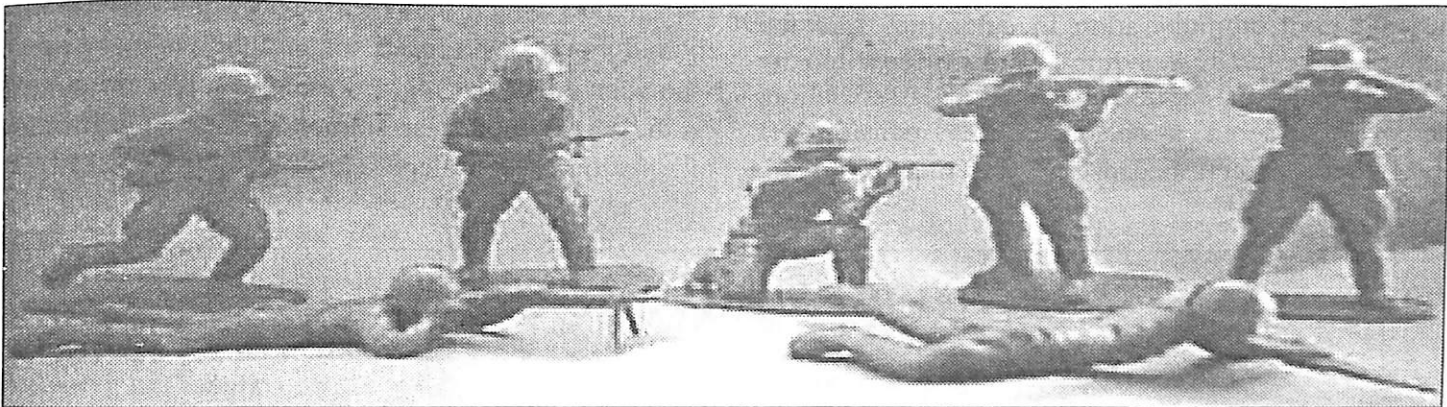
The families of the soldiers wept when their bodies were flown down from the heights of Kargil. The whole nation wept with them. But even in the moment of acute grief, the mother who lost a son and the young wife who lost her husband felt a tinge of pride, the whole nation shared this.

For a few months, cynicism took leave of the nation. The new generation learnt that it is a virtue

blood, given by them on the border was not blood but water?

Here are some true stories of those who had sacrificed their life for their motherland bravely and are yet to get recognized as brave soldiers.

Lieutenant Hari Sing Bisht of 11 Gorkha Regiment killed in the Mandeo sector of Rajouri on July 21, 2000

to lay down one's life for the sake of one's motherland. But there is an untold story. The story of anguish suffered by families of soldiers blown apart in explosions in Kashmir and the North-east. Their deaths are not being hailed as sacrifices, though every soldier worth his salt knows that fighting a small-scale war is more dangerous than fighting a full-scale war. Some of their parents are in penury, widows struggle to make ends meet, old parents curse the moment they allowed their children to join the Army. Many of them had developed a feeling that the nation had forgotten its brave sons. Why is it so? Did the soldiers die while sipping tea on a cushy cot in his bedroom? Did the

Lieutenant Hari Singh Bisht 11 Gorkha Regiment was killed in the Mandeo sector of Rajouri on July 21, 2000, during Operation Rakshak in an encounter with the terrorist Abu Hazma. When Bisht lost his life, he was then a bright young man of 24. He passed away leaving behind his widow mother and his three sisters. When his body reached Lucknow, there was a huge patriotic brouhaha. Politicians and other officials thronged the house & they promised that a park and a statue would be built in his memory. The park was never built nor was the statue. His mother Shanti Bisht utters the word softly but her anger was evident. "Can't they even build a park to sustain my son's memory?" Shanti lives by the meagre pension of her husband who was

also in the army. She has three daughters to be married off. When she sees them, her heart skips a beat. The callous attitude of the authority has made her dejected. "Whatever sacrifice you make for your country, people forget it soon," she says. She now sits at home quietly readying ... to face what fate has in store for her as a soldier's mother.

Captain Manjinder Singh died in the Uphaar cinema fire in Delhi while saving other's life.

What is a soldier's terrain? Does he have to fall dead in icy heights or get shot in trenches to be recognized as brave? It seems that he has to. Captain Manjinder Singh died in action along with his wife and son in the Uphaar cinema fire in Delhi. But the government and the army hung on to the technicality that Manjinder had not been fighting enemies. He was fighting fire. However on January 13, the Delhi High Court told the Defence Ministry that a soldier is on duty round the clock and is called into aid civil administration in calamities like the Uphaar tragedy. Responding to a petition filed by the All India Ex-serviceman Welfare Association, the court ordered a special family pension for Manjinder's parents because he was their only son.

Capt. Vardeep Singh father of Manjinder however, said that the family had no need of money. That was made clear the day we told our son to give up the idea of becoming a doctor, and serve the nation by joining the army. We are hurt and humiliated because the Union Government did not recognize Manjinder's bravery despite his saving 150 lives.

Had Manjinder been a coward he could have safely run away from the scene, but he did not. There are six hundred soldiers in Manjinder's family and six hundred freedom fighters too. The family is proud of its patriotic spirit. But still their whole family members are very sad of the treatment given to their brave son Manjinder by his nation.

Last year, 450 soldiers died in encounters and accidents. For many this is mere statistic. But not for the families which lost their breadwinners. Not for the old mother who lost a son and the young widow who sobs quietly at night. Putting a lower price tag on the sacrifice of these soldiers is sheer ingratitude of a nation, which slept safely on their vigil. □

MOTHER : A LOVING ANGEL

Ramesh Kr. Mishra
H. S. 2nd year

- A mother is she who can take the place of all the others but whose place no one else can take.
- MAA! The word that spells supreme power.
- Mother you are a miracle of God's creation.
- A mother is a helper and finder of lost things;
- A pocket money giver, an angel without wings.
- The mother is the most precious possession of the nation.
- Mothers are sweetness, love, forgiveness, a secure place in the world.
Mother is the Bank where we deposit all our wounds and worries.
- A mother laughs our laughter, sheds our tears, returns our love, fears our fear.
- Mother's are undaunted supporter, constant guidance and the reason behind every success.
- Mother is the Heart beat in the Home, and without her there seems to be no hearthrob.
- **Motherhood** : All love begins and ends there
- Mother leads you from untruth to truth, from darkness to light, from death to immortality.....
- The future of the child is always the work of the mother because a child's speaking dictionary opens with a word "MAA".

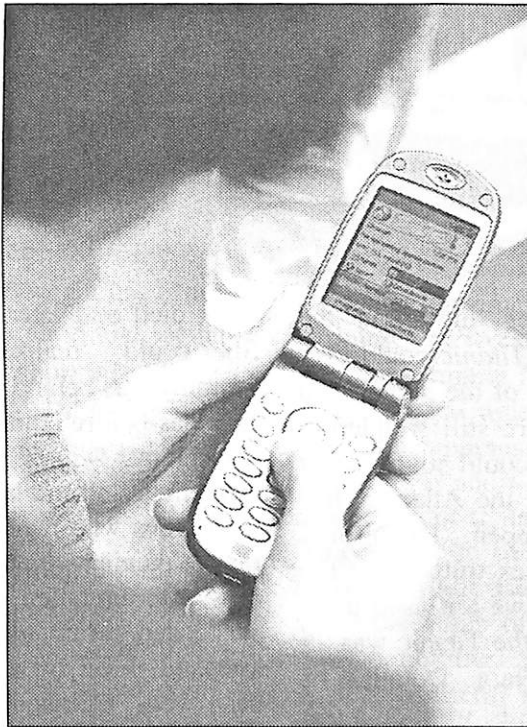
TRING, TRING; ITS MOBILE PHONE

Shashanka Choudhury
H.S. 1st Year

There was a time when the tring tring of telephones used to disturb us while we were fast asleep. One would always think of throwing away that old MTNL Box phone and get something new that would call out to you in a more sweet and less disturbing manner. Today, the tring tring has become a luxurious antique, which only a few can afford to possess. Now, we have cell phones greeting us by way of polyphonic song tunes, dialogues and even barking dogs, etc.

Thanks to a revolution called ring tones. About four years back, imagine our life without cell phones. But today we cannot imagine our life without variety of ring tones on our mobiles. Some of my friends have a special ring tones of barking dogs when his boss calls him; a very popular dialogue of Dharmendra "*Kutte, Kamine, Main Tera Khon pi Jaonga*", when his best friend calls him; The "Chadti Jawani tune when his girlfriend calls him; and of course "Om Jai Jagadish" when his mother calls him. So without picking up his cell phone, the tune itself judges who is on the line.

Ring tone business is becoming huge day by day. An industry report reveals that the Indian ring

tone market was worth Rs. 30 crores in 2003 and is expected to be Rs. 45 crores in 2004. Internationally the market of ring tones has grown from \$ 450 million to \$ 1,500 million in flat one year.

Website like India Times, Rediff and many more are today openly allowing downloads of ring tones from their websites and so are mobile companies like Hutch, BPL, Reliance and others. Every time you download a tone of your favourite number, you shall have to pay Rs. 7 in your mobile bill. This money is shared amongst the music label, the mobile company and

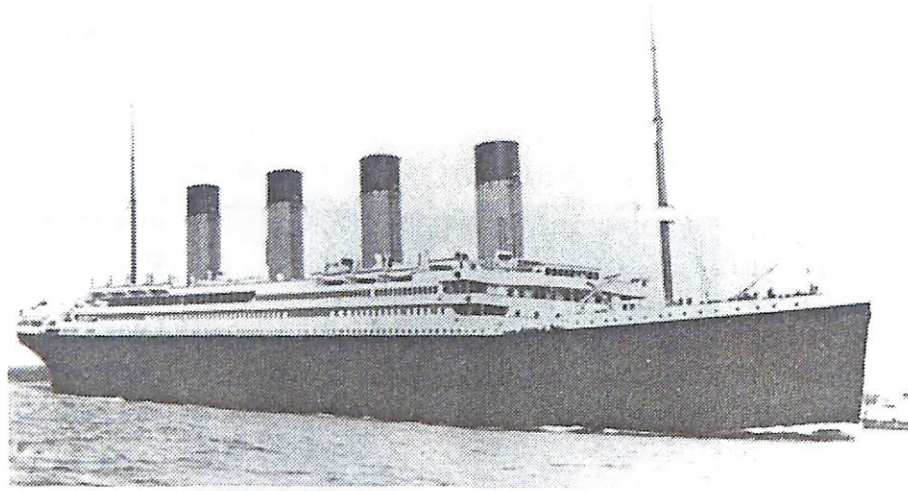
the government.

Now a situation. Music labels have a huge database of songs that are extremely popular. Even old classics are very popular amongst cell users to be used as ring tones. Wouldn't it be convenient that labels directly allow users to download songs from their official websites both in the form of ring tones and of course a complete songs as more and more mobiles are now been used as jukeboxes! Its time that cell phone companies in India, too, wake up to the huge market of ring tones and mobile entertainment and cash on it.

Tring Tring, is any one listening! □

TITANIC MYSTERY

Suman Roy
H. S. 1st Year

No one on board could ever think that the majestic luxury White Liner Titanic could ever sink. Eighty seven years after one of the biggest sea tragedies ever on earth, people are still wondering how the virtually unsinkable liner could not be saved from being sunk to the depth of the Atlantic. But whatever is destined must happen. Paranormal science may reveal a more complex truth about the world we live in than the reality we are used to.

One of the "passengers" of the Titanic was an Egyptian mummy named Iye Nara. Douglas of London along with two of his friends, went on a trip to Cairo where he bought the mummy to keep it as a memory of his visit. This very mummy turned out to be the source of all troubles that later befell the owner. The first problem occurred when Douglas and his friends went boating on the Nile and a great storm lashed the boat which went out of control. Amidst the chaos, Douglas accidentally pressed the trigger of his gun and Douglas was hit in his left hand. Two of his friends also died in that storm. Douglas wondered if this mishap could have been due to the mummy and consulted his friend, who in turn desired to keep the mummy with himself. The mummy began to play its evil tricks on Douglas' friend's too. When the friend reached home with the mummy, her mother who had come to meet her, slipped and fell down. She fractured her leg and died after some days. The friend's trouble did not end here. Her engagement was broken, four of her pet

dogs died and later she herself became very sick. She could realize very soon that the wicked mummy was behind all these woes and returned it to Douglas before committing suicide, being tired of her agony. Douglas badly wanted to dispose the mummy, and talked to the British Museum authorities who readily accepted it. In the Museum, many painters tried to sketch the mummy but mysteriously failed to do so. One of the painters succeeded but couldn't preserve the sketch. He was knocked down by a carriage and the painting got destroyed. Douglas' friend who had taken the mummy to the museum, was one day found dead in her bed, under mysterious circumstances.

The British Museum authorities wanted to get rid of the mummy by presenting it to the New York Museum. It was decided that the mummy was to be transferred on board the liner *Titanic*. Ultimately on the fateful night of April 14, 1912, the virtually unsinkable 66 tonner hit against an iceberg and sank to the bottom of the sea with hundreds of unwary passengers.

It is generally believed that many mummies are accursed and bring about misfortunes to those who keep or handle them. It's a saying that one who disturbs a mummy sleeping for thousands of years has to face a great many traumatic experience. Possibly this belief is not all wrong for many such events have occurred, the "Titanic Mystery" being possibly one of them.

Unbelievable? Believe it! □

VALUE OF TIME

Ranju Sah
H.S. 1st Year

“Time and Tide wait for no man”. The value of time is very great. We can regain lost money. We can regain lost health but lost time is gone for ever. Time never comes back. So the wise men take time by the forelock.

Time is a very valuable thing. We must know the use of time. The secret of success in life is the proper use of time. If we make the right use of time, we can become great. Our life is short and we have many things to do during this short life. Time is passing very swiftly. Our life is made up of moments and it is our duty to make the best use of every minute of our life. If we neglect the moments, we neglect our whole life.

We should do the right thing at the right moment. We must not spend a minute in vain or in doing bad work. By making the right use of time, we can improve ourselves and do good to our country. If we never waste time we shall never be in want of

time. We shall find plenty of time to do all that we have to do.

If we do not know the use of time, our likes become miserable. Many persons spend their time in vain and do not find time to do good work. Idleness is said to be a thief of time. Idle persons sleep away their time. They cannot improve in life. Afterwards they regret but lost time is gone for ever. We should not spend our time in idle talk, in reading bad books, in doing bad works or in doing nothing. We should use every minute for our improvement and must do everything on time.

Our happiness depends upon the proper use of time. Life is short—time is long. All great men made proper use of their time. If we wish to be great and famous and do some thing in the world, we should make the right use of time. The man who does not know the value of time, wastes his whole life. He can do nothing. So, we should always be doing something useful and never waste a single moment of our life. □

Some facts

- ❖ If you love anyone, please be true to him.
- ❖ One who does not take anything.
May take everything.
- ❖ Love is divine, not a filmy word.
- ❖ Exchange of feelings makes a person perfect.
- ❖ Forgiveness is the best way to take revenge.
- ❖ Since we cannot get what we like,
Let us like what we can get.
- ❖ Love is lovely, but lovely is not love.
- ❖ The more we love, the better we are; and the greater our friendship is, the dearer we are to God.

Collected by : **Suman Runawat**
T.D.C 1st year

CHAPLIN : THE LEGENDARY COMEDIAN

Vinay Agarwal

H. S. 2nd Year

Charles Spencer Chaplin was born in a slum in Kennington, London, England on 16th April 1889. He was the son of a musician father and singer-actress mother. His brother, an alcoholic died, when he was only three years of age.

The Theatre was the one and only dream of Chaplin. He appeared on the stage at the age of 5. At 16 he got a small role as Billy with William Gillette in the successful play 'Sherlock Holmes' and that attracted public notice. Chaplin's first film was "Jill's Panctured Romance." His portrayal of the little tramp with his foot brush Moustache, an undesired hat, light black coat, over lawn pants, big shoes and twisting bamboo had a unique ability for drawing forth laughter that would melt into tears of genuine sorrow. In 1917, he won the movie's first million dollar a year contract from the Mutroral Film Company.

Some of his silent films like 'Adventure are considered classics. His greatest film City Lights was released in 1931. The film "Modern Times" in 1936 got him the Oscar award and in 1940, he spoke for the first time in 'The Great Director', a funny caricature of 'Hitler of Germany.' Chaplin's fourth wife Aona married him when he was 54 and she was 17. With his wife and children he lived in Switzerland. Chaplin died on Christmas day in 1977 at the age of 88. □

Quick.... How Quick

Collected by : Poonam Gurung

H. S. 1st Year

1. Who in the 1975 cricket World Cup scored 70, the highest individual score for India, that year?
Answer : Syed Abid Ali. He scored 70 against New Zealand.
2. India beat one team by 10 wickets. Name the team?
Answer : East Africa.
3. Which Indian bowler had figures of 12 overs, eight maidens, six runs and one wickets in the match against East Africa?
Answer : Bishen Singh Bedi.
4. Where was Elizabeth crowned Queen Elizabeth II on June 2, 1953?
Answer : Westminster Abbey.
5. What is the difference between radiology and radiography?
Answer : Radiology is the study of "X" rays while radiography is taking of "X" rays.
6. In Greek mythology name the Titan who holds up the earth?
Answer : Atlas.
7. Which is the longest river in Europe?
Answer : Volga.
8. What motto is found on U.S. coins?
Answer : In God we trust.
9. I am a weakish spetler is an anagram of which famous literary personality?
Answer : William Shakespeare.
10. In Pollination, Pollen transfers stamina to the?
Answer : Pistil. □

SHORT STORIES

A river without rocks may
flow gently and quietly,
but a river with rocks flows
Powerfully with a thunderous roar.

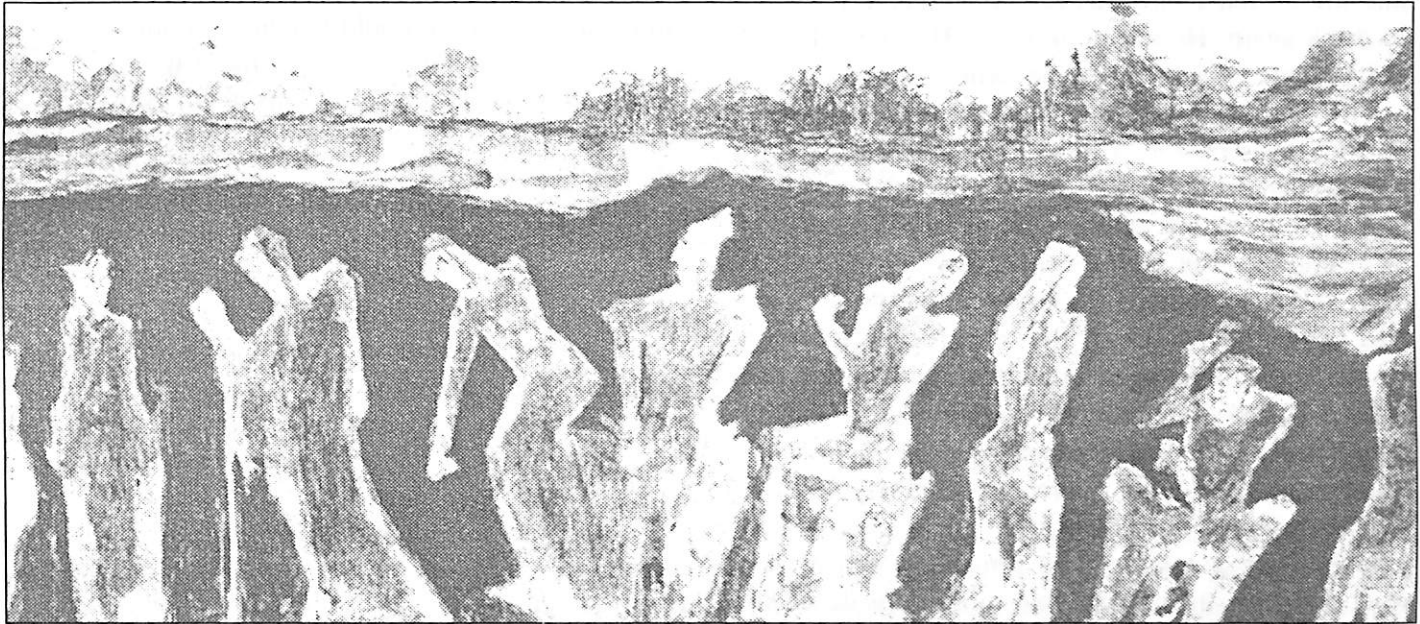

WE MUST SAIL TO SHORE !

Ikram Ali
T.D.C. 1st Year

It was a summer afternoon. I was alone in my hostel room. My other friends were enjoying the holiday outdoor that day but I did not do so though I wanted, because of the weather. It had rained cats and dogs the day before making the drains overflow thereby making the roads leading to our hostel a nightmare to walk. Suddenly, I heard quick footsteps leading to my room. My attention was snatched from my studies to the source. It was Raj. He belonged to a village in Nalbari district and was my classmate as well as room mate. He was strongly built and handsome. But was looking very perturbed.

“Hi Raj! Good afternoon.”

Without saying anything he came inside the room. He fell down on his bed and began to weep. Raj, what is wrong with you?

What happen Raj? Please tell me!

He was silent.

For God’s sake, say something!

Finally, he just muttered ‘Sikha’. I was puzzled

Sikha was his girl friend from a village in Nagaon. I was thinking of the worse. But, when Raj began telling me everything, it was more than worse. It was shocking. I could hardly believe that beyond the simplicity and the beauty of a personality can lie a reality so sickly. I could not imagine in my wildest dream that for luxury and comfort, someone can sacrifice the honour, glory and modesty that one has grown up with. Sikha had ben deceiving not only Raj and the rest of us but also her naive and gullible parents. She had been going around with a number of boys and sleeping with them in almost all city lodges and hotels. Her parents had been given the impression that Sikha was working part-time besides studying, but often used to wonder how their daughter could buy and maintain lavish clothes, a fancy mobile.

When Raj finished, I could hardly say anything. I was too numb to react. I just held his hands and kept quiet.

Raj said, "Why we do not get what we want. Why it is that I am always deceived by luck and people. Why my memories hurt me so much?"

I had no words. I could just ponder and gaze at the ceiling on the top. I was trying to escape or I was trying to explore, I did not know.

After a few days, a broken Raj left the College and the hostel. There was no way we could ask him to think again. He felt humiliated. He knew, he will not be able to fulfil his dead brother's wish.

Vikash, to whom I was narrating the entire episode, was moved. I continued. "You know how his brother died"? Vikash raised his eyebrows.

"He was shot dead by the police."

Vikash : But how, I mean why?

"He was impatient", I said. I then told Vikash all I knew about Raj's family. Raj, his elder brother Dhiraj and his younger sister Rita and his parents were a complete family. His father was an honest school teacher and a respected man in the village. But, can one live happily always? One day, the two brothers went to see their sick uncle in a nearby village. They got late while returning. When they reached home, their world had turned upside down.

An Army team, in search of militants, entered their house, raped and killed their sister and left.

"But were the culprits not punished" Vikash asked.

There was no witness. The event was buried. Dhiraj, in order to seek revenge upon the culprits, joined a terrorist group. Before he left, he asked Raj to take care of their parents. So, Raj was sent to Guwahati so that he could become a man of repute.

There was more bad news for Raj. Just after a few months of his arrival in Guwahati, Raj received the news of his brother's death in an encounter with the police. "Sikha's love was just the right kind of balm for him", I told Vikash. "And now when this is gone, I guess, destiny has hard done Raj".

Meanwhile, Vikash narrated his story to me. He confessed that last night he attempted suicide because the money he paid to a friend of his father, to get a job, has gone down the drain.

I could not help but ponder over the future of this land of ours. What has happened to the water of Luit that had once nurtured the heroism of Lachit, has it become so polluted so that almost every person one meets is forlorn and hopeless. Can we hope to sail to shore? □

STRANGE BUT TRUE

- When Sachin Tendulkar was 16 years 201 days old he made his debut in Pakistan, the spectator raised a slogan "Go back home and drink milk".
- The Assamese *Ramayan* was written in the 14th century by Madhav Kandoli, a pre-Vaishnav poet of Assam. All the seven of the original Sanskrit *Ramayan* by Valmiki were composed in the Assamese verse. The Bengali *Ramayan* of Krittibas and the Hindi *Ramayan* by Tulsidas were written about 200 years after the Assamese *Ramayan*.
- Indian billionaire Brijmohan Lal Munjal of Hero Honda group first joined the Army as a jawan after his matriculation.
- *Ronga Police* is the Assamese film where Sahityacharya Sayed Abdul Malik acted.
- Danny Denzongpa turned down the role of "Gabbar Singh" in 'SHOLAY' before it went to Late Amjad Khan.

Collected by : Sandeep Beria
H. S. 1st Year

A TRUE FRIENDSHIP

Unme Habiba
H.S. 1st Year

Once there was a king, who was very cruel and arrogant. He ruled over the country named Vijaynagar. He never took a wise decision. He used to punish people without reason. He ruled over his kingdom very rudely. A person named Rahim, had been suffering in the prison since 14-years because of the wrong decision of the king. He had a friend named Ram. He used to carry messages to his friend Rahim which was sent by Rahim's mother. And he also used to carry meals to him. Ram was kind-hearted, simple, honest and best friend of Rahim.

One day, the king ordered to hang Rahim after 15 days and at the same time Ram came and said to Rahim, "Your mother is suffering from a disease and she is in her last stage. She wants to see you once." On listening about his mother, Rahim was filled with grief but he was not allowed to go out of the prison. He requested to the king. But the king refused. At last his friend Ram requested the king to let Rahim go. He said he will be there in the prison in place of Rahim.

The king, finally agreed and also warned Rahim that if he fails to return, his friend Ram would be hanged. Rahim did not agree to the idea. Rahim said, "For me you will not suffer" and he began to cry. He was so helpless, he wanted to meet

his mother also but for his own problem he did not want to leave his friend in the prison. But Ram requested his friend to go soon. At last Rahim agreed and promised to his friend that he would come soon.

As their village was far, it took Rahim four days to reach his village named Sivaji Nagar. When he met his mother, they both began to cry. And he immediately took his mother to a hospital. The doctor told Rahim that his mother's treatment will take more than one month. The doctor was very kind-hearted. Rahim told the doctor that he had to go immediately for his friend's life. Doctor assured Rahim that he would take care of his mother.

There, at the palace, the time was over and Ram was taken out of the prison to be hanged. The people of the kingdom were gossiping about Ram that he suffered for his friend and his friend was enjoying there. When Ram was to be hanged, Rahim came and asked the king to release his friend. Then both friends began to cry. Watching the love between the friends, the king ordered them to be set free. The king also gave them some silver and gold coins. The incident changed the king for ever.

Moral : "A friend in need is a friend indeed". □

Full Form of Hello

- H : How are you?
- E : Everything alright.
- L : Like to see you.
- L : Like to hear you.
- O : Obviously missing you.

Collected by : Sandeep Beria
H.S. 1st Year

WHY A TIGER HATES ITS AUNT?

Raktim Dutta

H.S. 2nd Year

Long long ago, there was a tiger in a forest. He was living together in a den with his aunt, a wild cat. The tiger always obeyed his aunt. She always gave him instructions about hunting. They both lived happily in the jungle. But a period came when their food was scarce. The tiger roamed the whole jungle and returned home tired, having nothing to eat. One day the tiger again came home without any food. When his aunt saw him, she said, "Haven't you got anything today?" The cat then thought for a moment, then said, "oh, I see? From tomorrow you will not have to worry about that, I'll go for hunting. May be, I can see something".

Next day, the cat bid good bye to his nephew and she went off hunting. She too didn't find anything in the jungle. She thought of going back to the den, but hesitated because if she didn't get anything to eat, she might die of hunger. She thought of going to the nearby village. The cat headed towards the village. A good delicious aroma entered her nose "Hmm. it smells good. I think I should follow this

smell". thought the cat. She smelt the scent and went towards small bamboo house. An old woman was frying fish in a pan. When the woman saw the cat, she called her near and offered her a fried fish. The cat, for a moment thought, "that looks goods! But what will I eat if the tiger eats it. It's so small and it cannot be shared!"

The cat was so hungry that she forget about the tiger and ate the fish, then the old woman offered her one more. The cat thought that if the tiger got its smell, he might kill her for not giving it to him. Then she had an idea that if she remained a pet to the old woman, she could live happily and have tasty fish everyday. The cat remained in the old woman's home and never went back to the jungle and on the other hand the tiger was so angry with his aunt that he roared at himself. He was terribly hungry, so he himself went out hunting. He luckily saw a deer, he chased and killed it. He ate it with full pleasure, forgetting all about his aunt. But at his leisure hours, he still remembers his aunt with hatred and spite. This is the reason why tiger hates its aunt. □

HOW SHARP ARE YOU

Collected by : Navaraj Lamshel

T.D.C. 3rd Year

1. Where does Thursday come before Wednesday?
2. Two women play checkers. They play five games without a draw game and each women wins the same number of games. How can this be?
3. Ram's father is Shyam. Shyam has two sons. One is Dasarath and who is the other?
4. What is always coming but never arrives?
5. Being very tired, a child went to bed at 7 PM at night. The child has a morning piano lesson, and therefore set the alarm clock to ring at 8-45. How many hours and minutes of sleep could the child get?

*Answers : (1) In the dictionary, (2) They never meet one another (separate games)
(3) Ram, (4) Tomorrow, (5) One hour 45 minutes.*

JARA HAT KE

He laughs best
Who laughs last

ADVERTISEMENT — THE MEDIA OF EXPRESSION

Ashish Roychoudhury
T.D.C. 3rd Year

You are my TVS Scooty (First love) and also my Aiwa (Pure Passion). I am always BPL (Believe in the best) and you are my SANSUI (Better than the best). You are McDowel's (Mera No. 1) and Love La Opala (Made for one) and that is me. I believe in FRESHIYA (Gorapan Se Jyada Khubsurti Ka Wada) and you are one of the most beautiful in this world. You are my Domino's Pizza (Delivering a million of smile per day). This is a Colgate Energy Gel (Seriously Fresh) falling for me.

I would like you to be my life partner. I think you are worried about your father who is Kawasaki Bajaj Caliber (The Unshakeable) and also think of my father who is CEAT, but don't worry I am Ford Ikon (The Josh machine) and rest of our family members are Kelvinator (The coolest one). If they will say no, we will run away and marry a PHILIPS

(Lets make things better). Then they will feel MIRINDA (Jor Ka Jathka Dhire Se Lage) and we will fell like Coca-Cola (Jo chahe ho jaye Coca-Cola enjoy). Trust in God who is always Nokia (Connecting people) for those who love each other. And we are WILLS (Made for each other). Then we will be HERO HONDA (Leading the way) of our love life and then our life will be like BOLERO (break free). The song you must know that, love is like DAIRY MILK (The real taste of life), SATYAM ON LINE (fun, fast easy), PARX (always comfortable) and Amul (The real taste of India) and HOME TRADE (Life means more).

So, never forget me, OK, bye. I wrote little but PEPSI (Yeh dil mange more).

Your's Lovingly,
LG (Digitally Yours)

J O K E S

☺ Once a student went late to school.

Teacher : Why are you so late Reema?

Student : Mam, the bus came late today. But I tried my best to get here in time.

Teacher : What did you do?

Student : Mam, I boarded the bus and kep on running in it till I reached the bus stop.

☺ Two men are talking :

Said the first, I went to the theatre last night but had to leave after Act I

Why? Asked the second

Well, the programme said Act II : one year later and I left.

Poonam Gurung
H. S. 1st Year

Mritunjuay Mishra

TDC 1st Year

- ATOM BOMB** : An invention to end all inventions.
- BANKER** : A person who lend you his umbrella when the sun is shining and wants it back the minute it starts raining.
- BUSINESS** : An art of extracting money from another without any balance.
- CONFERENCE** : A meeting of a group of men who individually can do nothing but as a group come to decide that nothing can be done.
- DOCTOR** : A person who kills your ills by pills and kills you by his bills.
- DRAMA** : What literature does at night.
- FATHER** : A banker provided by nature/ grand father/ forefather
- FRIEND** : Someone who has the some enemies as you have
- GOVERNMENT** : The group of persons who imposes law or makes laws and also the group who provides the way to break all the laws.
- LAW OF GOVERNMENT** : The amount of time required to finish any project is equal to the time already spent on it.
- LIFE INSURANCE** : A contract that keeps you poor all year life, so that you can die rich.
- MARRIAGE** : An institution in which a man loses his bachelor's degree and a woman gains her master's .
- PUBLIC OPINION** : What people think people think.
- SUPER STAR** : A star which does not shine.
- TELEVISION** : An instrument that can give us so much informations except the time to think.

**J
O
K
E
S**

Teacher : What is the full form of S.B.I.

Student : Stupid boy of India

One day Shyam's father asked him : Shyam "are you prepared for your exam. Shyam said "Yes father my box is clean, my bag has been washed, my pens are ready but only my studies are left.

One hearing a loud noise Anil's father came running to him and asked.

"What was the noise?"

Anil : My shirt fell down

Father : But it was a loud noise

Anil : Yes, because I was in the shirt.

Professor: Which three words are most often used by college students?

Student : I don't know.

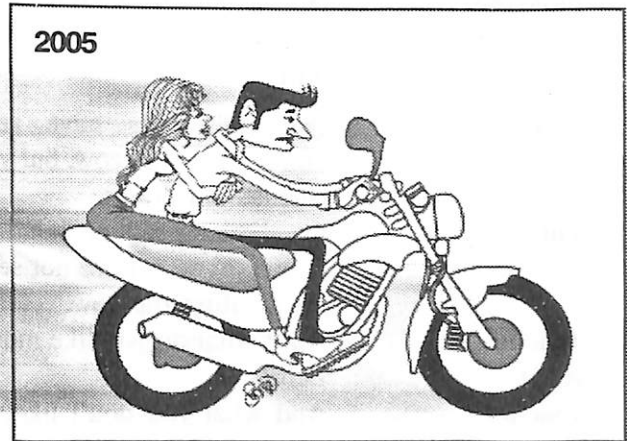
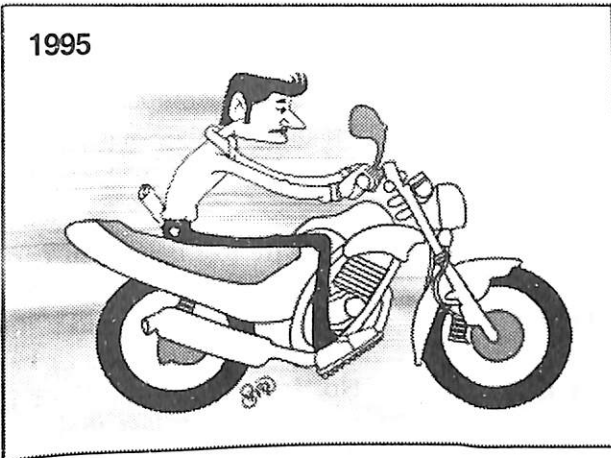
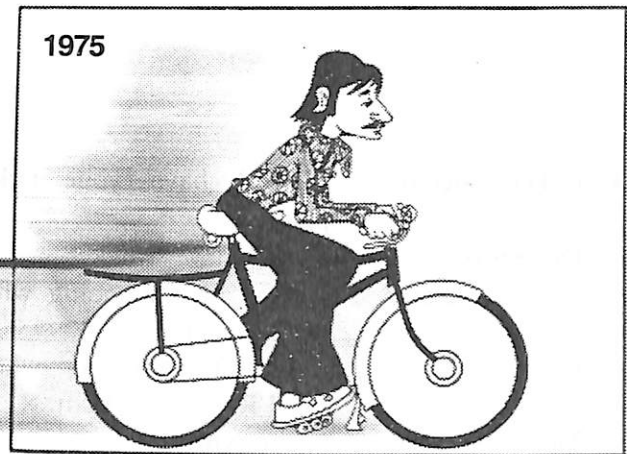
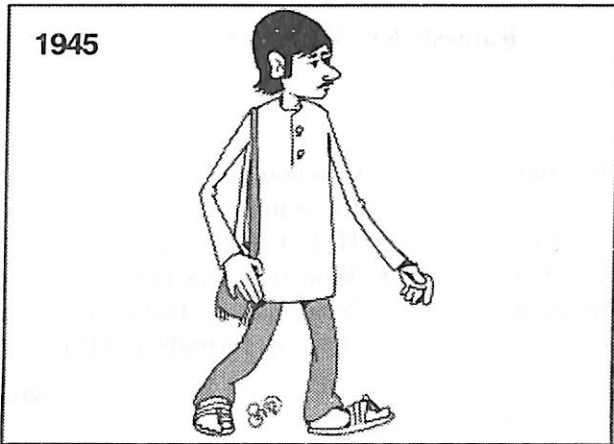
Professor: Absolutely correct.

Subendu Kr. Chourasia

H. S. 1st Year

Development of Student

LAUGH A WHILE

Karan Chauhan
H. S. 1st year

- ⊗ Husband : Lets have our dinner outside tonight dear.
Wife : Do you think I am tired of cooking for you.
Husband : No, but I am tired of washing the utensils.
- ⊗ Rahul : Doctor, I think my eyes have defects in them.
Doctor : How? Can you give me a proof?
Rahul : Of course yesterday I was going through the newspaper but I could not find my roll number among the successful students.
- ⊗ Saurav : (To his friend) Kunal, did you know my uncle is a doctor?
Kunal : Yes, I have heard a lot about him.
Saurav : He says that the weakest part of our body is the first to be infected.
Kunal : Oh! That explains why you always complain of headache.

LAUGH FOR A MOMENT

Ramesh Kr. Mishra & Abrar Hussain
H. S. 2nd year

1. Ticket collector : May I have your ticket please?
 Passenger : I don't have a ticket.
 Ticket collector : Where are you going without a ticket?
 Passenger : My destinations is where Lord Rama was born.
 Ticket collector : Come with me.
 Passenger : Where are you taking me?
 Ticket collector : Where Lord Krishna was born.
2. Lawyer : Four witnesses have seen you stealing the cow, but you still do not admit.
 Thief : Sir, I can produce hundred witnesses who have not seen me stealing the cow.
3. Teacher : Amit what do you like most?
 Amit : Zebra.
 Teacher : And what you don't like?
 Amit : Algebra.
4. Two students coming out of an examination hall are having a discussion.
 First student : I submitted a blank answer sheet.
 Second student : Me too.
 First student : Oh god! The examiner will think that we have been cheating.
5. A man catches a pick-pocketeer red-handed.
 (Man (Feeling his pocket) : What were you doing?
 Pick-pocketeer : I was taking out the match box from your pocket.
 Man : You should have asked for one.
 Pick-pocketeer : I don't speak to stranger's.
6. Teacher : Can you give me the formula for water.
 Student : H, I, J, K, L, M, N, O
 Teacher : Who told you so?
 Student : You, ma'am. Didn't you say that the formula is H to O?
7. Sales Agent : "Which hair oil do you use?"
 Customer : "Prakash's hair oil."
 Sales Agent : "I have not heard of this brand?"
 Customer : "It is not a company's name Prakash is my friend, I am using his hair oil."
8. A man to his friend : "My wife lost her credit card last month.
 Friend : Have you informed the bank?
 Man : No, I am lucky, the thief is spending much less than she does!"
9. A teacher to a student, name Ranjit :
 Teacher : Who is great, a teacher or a mother?
 Ranjit : A teacher.
 Teacher : How?
 Ranjit : Because a mother puts one child to sleep at a time whereas the teacher puts forty children to sleep at a time.
10. Judge : 'Before you're hanged, do you have any wish?'
 Culprit : 'Yes, your honour.'
 Judge : 'What is that ?'
 Culprit : 'I want to eat mangoes'
 Judge : 'But it is not a mango season.'
 Culprit : 'Never mind, I shall wait.'

JOKES

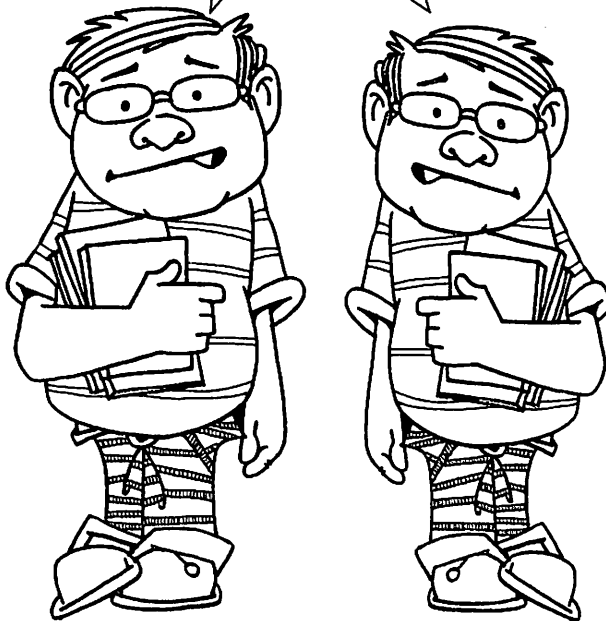
- ⊗ One day in class
Teacher : Now I will put this stone into the glass filled with water. Seema, tell me what you observed.
Seema : Ma'am....., I observed that the stone could not swim.
- ⊗ Amit : I wish I was living in ancient times.
Arun : Why?
Amit : There would be not much history to learn.
- ⊗ Rohit : Why did you not ring me up yesterday?
Rahul : I did, but each time I dialled your phone was engaged.
Rohit : Impossible, I was sitting with the receiver close to my ear all evening.
- ⊗ Father : Rohan, why is your report card filled with red marks?
Rohan : Because the smart boy who sits next to me missed the exams.
- ⊗ A women walked into a pet shop and told the owner, she needed two large rats and a dozen cockroaches.
"Why do you need them?"
"Because", said the women I am leaving the apartment and the landlord says that when I leave I must leave the apartment in the same condition as I found it.

Anuj Dhirasaria
H.S. 1st Year

At the time of Admission

N.C/D.C, Unit Test, 30%,
Principal chember, Uniform,
Final Examination

After Examination

Subrata Paul
H. S. 1st Year

⊗ **Last scene in the movie :**

Director : Now you have to jump from the fourth story
Nervous actor : But suppose I got injured or killed
Director : That is all right. This is the last scene in the movie.

⊗ **What about my future?**

Doctor : Now tell me, what is wrong with you?
Patient : I am worrying about my future!
Doctor : I will give you a year treatment.
It will be Rs. 1000 a month.
Patient : That takes care of your future but what about my future?

⊗ **What is your father?**

Officer : What is your father?
(in an interview)
Candidate : Sir, my father is an ICS in summer and a HCS in winter.
Officer : Explain it.
Candidate : Sir, he is an ice cream seller in summer and hot *channa* seller in winter.

⊗ **In which suit?**

Judge : Have you ever appeared as a witness before?
Witness : Yes, your honour.
Judge : In which suit
Witness : Not in a suit, your honour! I wore a dhoti.

⊗ **I shot all of them!**

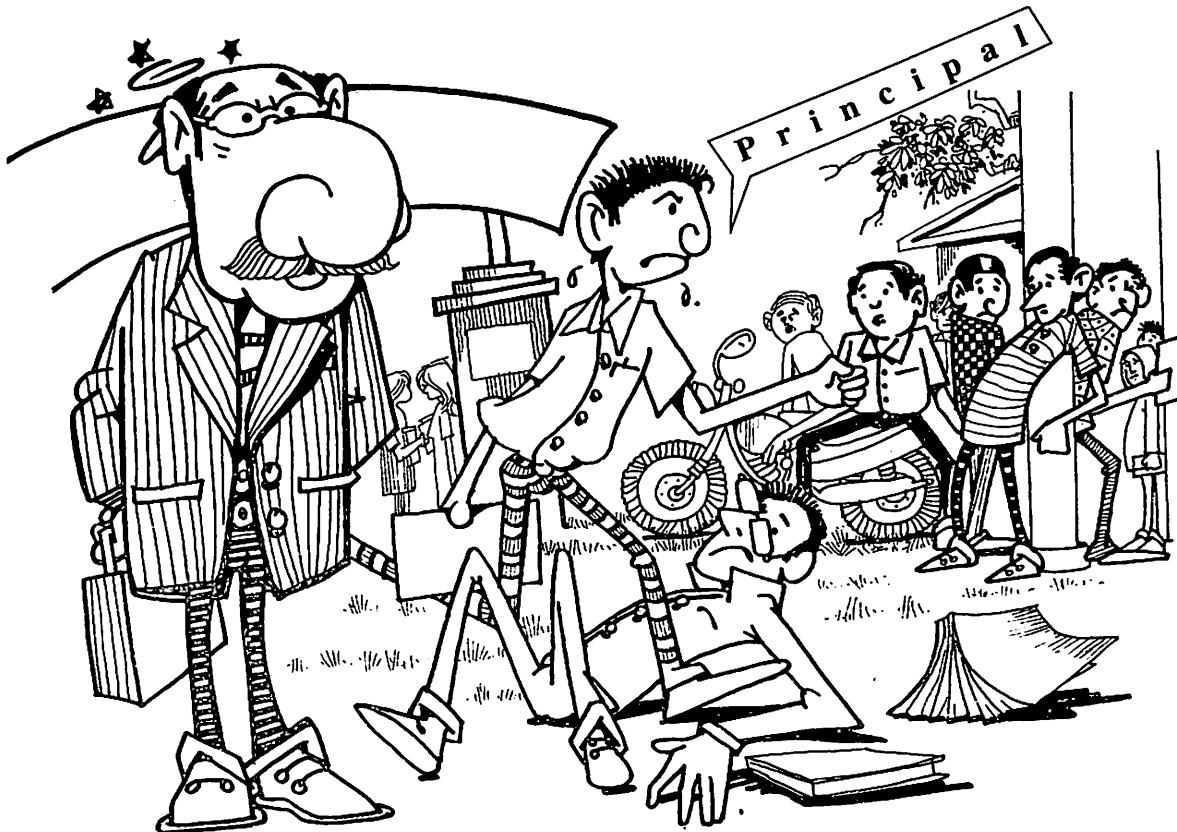
John : I spent three years shooting tigers in Brazil
Raj : There are no tigers in Brazil
John : Of course not, I shot all of them

WHAT MONEY CAN BUY?

Money can buy a book not brain.
Money can buy a bed not sleep.
Money can buy a medicine not health.
Money can buy cosmetics not beauty.
Money can buy luxuries not culture.
Money can buy a house not home.
Money can buy amusement not happiness.
Money can buy a temple not the Lord.
Money can buy goods not goodwill.

Collected by : Sandeep Beria
H.S. 1st Year

JOKES

A soldier asked his commanding officer for a day's leave to attend his sister's wedding. The officer left him waiting outside, then called him in and said, "You're a liar, soldier. I just phoned your sister, and she says she has already been married for more than a year." "Well, Sir, you must be an even bigger liar," the soldier replied, "because I do not even have a sister!"

A boy applying for a job was hired by the manager. After telling the youngster how much he would earn, the manager said the wage would be increased later on. Without hesitating, the boy said, "In that case, I'll be back later on."

*Teacher : What is the difference between a man and a donkey.
Sonu : Sir, we call a man donkey but we never call a donkey man.*

Vikash Sharma
T.D.C. 1st Year

JOKES

Giti Rekha Sarma
T.D.C. 1st year

Sonu : Mummy, today the teacher gave me five sums as a class test.
Mother : Did you solve all the sums.
Sonu : Yes, Mum, except the first two and the last three.

★ ★ ★ ★ ★

Hijackers : Hands up! We shall hijack the plane to Delhi.
Pilot : "No, you can't."
Hijackers : Why we can't, we shall hijack this plane to Delhi.
Pilot : You cannot.
Hijackers : Why not?
Pilot : Because this plane is flying to Delhi.

★ ★ ★ ★ ★

Teacher : Children, tell me who has a better eyesight, a man or a bird?
Pupil : Sir, a bird.
Teacher : Why?
Pupil : Sir, have you ever seen a bird wearing spectacles?

★ ★ ★ ★ ★

Ram : My father is braver than yours, he is not even scared of a lion.
Hari : That is nothing. My dad is still braver, he is not even scared of my mother.

JOKES

Nava Raj Lamshal
T.D.C. 3rd year

Englishman : Sardar jee, where were you born?
Sardar jee : In Punjab.
Englishman : Punjab, which part?
Saradar jee : Hei, what part part han? The whole body was born in Punjab.

★ ★ ★ ★ ★

Rahul : Doctor, when I get up, I feel dizzy every morning for half an hour? What can I do?
Doctor : "Get up, half an hour late."

JOKES

- ☺ Two strangers are travelling in a bus.
First person : These days it is so hard to differentiate a boy from a girl. Look at that boy over there.
Second person : That is a girl and she is my daughter.
First person : Oh! I am sorry.I didn't know you are her father.
Second person : No, I am her mother.
- ☺ A fat lady fell down from the top floor of her house and was taken to a hospital. When she became conscious, she said, "oh! I am alive."
Yes, said the nurse, "you are alive." But the four men on whom you fell, died!"
- ☺ A near-sighted man and his wife were inspecting a latest art exhibition.
The man (angrily) : That is the ugliest portrait I have ever seen.
His Wife : Come away you funny man, you are looking at yourself in the mirror.
- ☺ A boy went out for an afternoon walk with his father. When they approached the bridge, the boy started running. After some time the father asked him "why were you running?"
The boy replied, Didn't you see the notice father, "Speed limit 10 km per hour."

Smita Singha
H. S. 1st Year

CLASS ROOM

TRADITIONAL CRAFTS

POEMS

It is by my fetters that I can fly;
It is by my sorrow that I can soar;
It is by my reverse that I can run
It is by my tears that I can travel.

CRICKET : A GAME OF FUN

Raktim Dutta

H.S. 2nd Year

Cricket is a game of fun,
Touch the ball and make a run
When Sachin hits sixes and fours
Public want more and more
When Akhtar balls faster
The batsman feels the ball as a fire
When Sehwag hits a four
Claps come from every core
When Balaji hits a six smiling,
All Indian feels like winning
When Ponting stays not out
Australia are sure to get the cup
When Parthiv gives a shout
Imran gets out
When Murli spins his ball aimly
The batsmen find it very googly
When Kaif takes a catch
India wins the match.

□□□

PREFACE

Poonam Gurung

H.S. 1st Year

Friendship is
a happy thing!
It makes us laugh
It makes us sing.
It makes us sad.
It makes us cry
It makes us sick
The reason why
It makes us take
It makes us give
Above all else
it makes us live!

□□□

A MODERN STUDENT

Vikash Jain

H.S. 1st Year

With tight-fit jeans and stylish hair
The modern student does not care
He wants to be in the realm of beauty
But has very little sense of duty
He is rarely found in the study hall
Always enjoying drinks in the near by stall
Roaming around wearing sun glasses
He never bothers to attend the classes
Talking movies all day long
He is often found singing film-songs
He thinks himself to be hero
But in studies he is a big zero
Wearing boots four inches high
He thinks of it as touching the sky
Making fun of all teachers
He is spoiling his own future
He never prepares note from book
Manages somehow by hook or by crook
Thinking studies to be a burden
He likes to call himself modern.

□□□

VALUE OF TIME

ONLY FOR YOU

Shashanka Chowdhury
H.S. 1st Year

I miss you from my heart full of pain
I love you as a shower of rain
I miss you as deserts miss the rain
I long for you as fields long for rain
I remember you, from dusk till dawn
Only your memory lives on.
Without you I feel I am torn
Could not believe you are gone.
But as time ticks on.
We still have to go on.
This wild world has made me torn
And without you I can't go on
You are the only good I have ever found
All about you makes me proud
When I told you I have found my way
You took my hand and asked to stay
I have realised now, I must have stayed
There's only nothingness that I have today.
For years, since we were near
In my heart lived no fear
Because you and me were together
We could have remained so forever
Our relation like birds and feathers
Broke apart with a thunder
I thought I needed you never
While the want was there forever
Replace you now no one can ever
To bring you back I endeavour
I still long for you as fields long for rain
I remember you with my love scorching
And I dedicate this poem in your name
Only if it could bring you back again.

Anuj Dhirasaria
H. S. 1st Year

To realize the value of one year, ask a student who failed a grade.
To realize the value of one month, ask a mother who gave birth to a premature baby.
To realize the value of one week, ask the editor of a weekly newspaper.
To realize the value of one hour, ask a daily wage labour
To realize the value of one minute, ask a person who just missed the train
To realize the value of one second, ask a person who just avoided an accident.
To realize the value of one milli second, ask a person who won the silver medal in an Olympic race.

MY GOOD RIGHT HAND

Vinay Agarwal
H. S. 1st Year

I fell in grief and began to complain,
I looked for a friend but sought him in vain.
Companions were sly and acquaintance were cold
They give me good counsel but none of their gold.
'Let me go I explained, I have a friend at my side.
To lift me and, and be by me whatever be the tide.
To trust the world build on sand.
I will trust but in heaven and my good right hand.

LOST IN LOVE WITH YOU

Karan Chauhan

H.S. 1st year

I am lying awake
Alone in my bed
Having nothing but you
Going through my head.
I'm not sure what it is
You have done to me
I need you so bad
I wish that you could see
I cannot eat or sleep.
I'm too lost in you
I'm in over my head
I don't know what to do
I need you here with me
So I can feel your touch.
I'm going crazy without you
I miss you oh, so much
Tell me what is wrong with me
Just give me a little sign
Tell me that you'll come to me
And everything will be fine.
I don't know how you do it.
But I'm going out of my mind.
I can't help myself
B'coz this loves got me blind.
You control my heart
There is nothing I can do
Only thing I know is
I'm lost in love with you.

□□□

MOON LIGHT

Susmita Choudhury

TDC 2nd Year

Silvery moon light
Blossoms my
Melancholic mind.
As if the crops
Rejuvenates
After pouring rains
Pink and rosy
Horizon,
Grows up-
With the mercy of Sun
Where pains and agony
Have no room
Only twinkling stars
are visible.

□□□

WHO THINKS HE CAN

Vikash Sharma

T.D.C. 1st Year

If you think you are beaten, you are,
If you think you dare not, you don't
If you like to win, but you think you can't,
It is almost certain you won't
If you think you'll lose, you're lost.
For out of the world we find,
Success begins with a fellow's will
It's all state of mind
If you think you're outclassed, you are,
You've got to think high to rise,
You've got to be sure of yourself before
You can even win a prize.
Life's battles don't always go
To the stronger or faster man,
But sooner or later the man wins
Is the man
WHO THINKS HE CAN !

□□□

A DAY OF THOSE AMIDST DARKNESS

Payal Sharma

H.S. 1st Year

FACT

Rakhi Halder

H.S. 1st Year

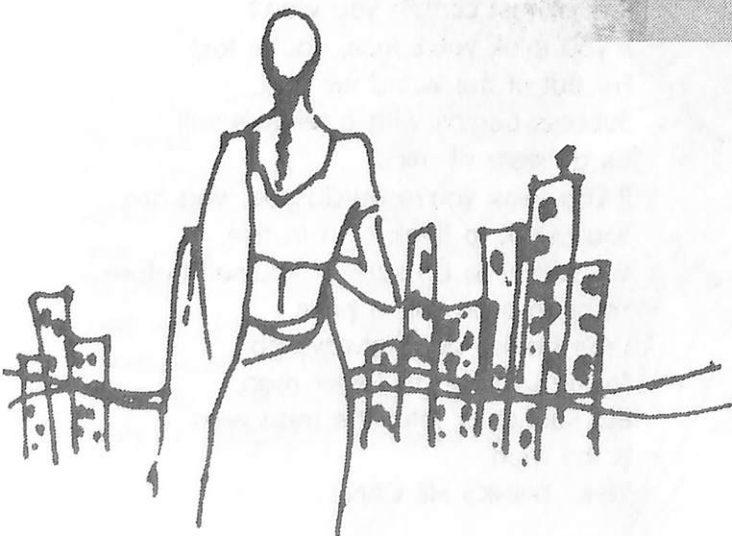
Myriad are the ways of the world
Poison for you is nectar for my soul,
When you trust god
They call you fraud!

When you don't
You're liable to be forgot!
When you give charity
It is to gain popularity!

If you do not help
They call you a mean self!
If you have a lover, they call you a fool!
If you don't, you are called a dried pool.

So, it is wiser to be dutiful
Wearing common sense in cold.
Nobody likes troubles, therefore smile
Since they, too, have troubles of different style.

□□□

When I was struggling for life
With no one to help me,
When I was struck in the ocean of grief
With all the darkness around me,
I saw a ray of hope.
When everyone deserted me
And there was no one to pull me out
Of the vast ocean of grief and agony,
Out came an unknown hand
To offer me joy and happiness;
Until at last, the ray of hope got lost
and now, I long to see the ray of hope
To touch the unknown hand.
To feel the gay and smiling face
For that ray of hope
Was none other than my best friend.

□□□

TIME

Shampa Paul

H.S. 1st Year

Time is precious,
It is not to waste.
One who uses time properly
Is considered to be the best.

Time goes on following,
For none it waits.
When it's used in a right way,
Success it creates.

Right use of time, give us happiness,
We all should believe.
So I advise all not to be lazy,
But always to be active.

□□□

FOR MY TRUE & DEAR ONE

Pooja Gupta
H.S. 1st Year

Written with a pen
Sealed with a kiss
If you are my friend
Please answer this—
Are we friends or are we not?
You told me once, but I forgot,
So tell me now and tell me true.
So I can say, I am here for you
Of all friends I have ever met,
You are the one I won't forget
And,
If I die before you do
I will go to heaven and wait for you.

□□□

WHAT IS LIFE?

Vinay Agarwal
H. S. 1st Year

Life is a game of Cricket
with a fear of losing a wicket.
If you have to ball
To not start to howl.
If you are selected to bat
Accept it with a wave of your hat
If you are caught.
Or bombed for a naught
Then do not cry.
Nor ask why?
Just think! And you will know in a while
Because life is a game of cricket
And somebody has to lose a wicket.
Life is a mystery to be solved
It is a battle to be fought
Some come out victorious
others come out as failures.
Like the labyrinth it causes perplexity.
And like the thorn it is hard reality.
life is precious to one and all,
Be it gala, be it gall!

□□□

WAS THAT A DREAM?

Bhaskar Dutta
T.D.C. 3rd Year

Was that a dream that you
came in to my life?
When you showed life's most
beautiful sight!
From the moment we
talked and laughed
You planted a greenary in
my deserted heart.
Everything was more beautiful
than heaven,
At my feet as if
happiness had been sown!
My life was like a
blooming flowers.
And its fragrance
spread like a shower
but my garden was faded
by the autumn of fears,
And in my neck as if
a garland of stings was present
My happiness was for a moment,
There was a moan of
anguish in my heart.
Which was expressed
through my eyes
But you would not read
my ails.
You came like a dream
But I found you
a sojourn stream
where my happiness floated
Was that a dream?

□□□

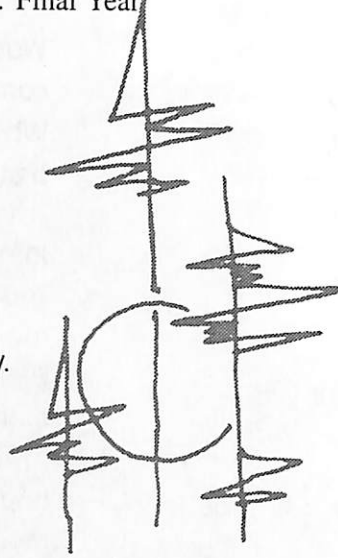
SWATI

Nitumoni Deka
B. Com. 3rd Year

THE SOLDIER

UO. Kamakhya Mishra
B. Com. Final Year

His patriotism, his sword,
The person with the power
Never thinks his blood
Worthier than water
And who suffers for others,
It can be none
Other than a soldier.
He is the shield of a country.
To our culture
He is like a dome.
None can trouble him
In the service of nation.
Let it be rough winter
Or hard summer
It can be none
Other than a soldier.
He is the example of
Discipline, loyalty
And responsibility.
Bravery is nothing,
But his reflection in mirror.
That is the reason why
I want to be a soldier.

Swati!
The pretty girl
What a pretty face
She has!
A mind-blowing smile
In her face everytime
We meet.
The unhidden meanings
When she speaks!
The sweetness
In her talk!
The seriousness in
Her talk and face,
I really know
That girl
Swati, oh!

□□□

MY DEAR FRIEND

Dipika Deb
T.D.C. 2nd Year

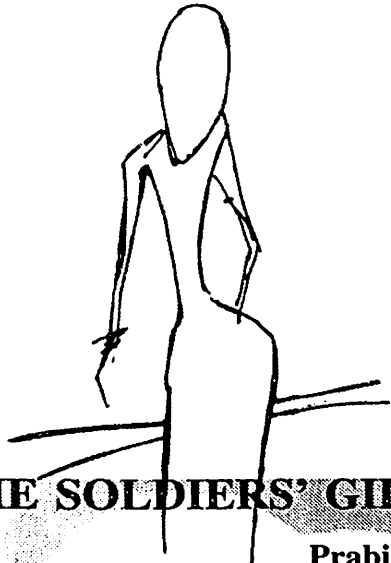
Friends are many
But none is like you,
You understand all my feelings
And that's why I like you.

You support me at every step
And show me the right directions,
But sometimes to my possessive thoughts
You have many objections.

You are in my heart
Taking a warm place;
Which gets lightened.
By looking at your face.

I pray to God
To keep our friendship forever,
Which goes on and on
And ends never.

□□□

THE SOLDIERS' GIFT

Prabin Kumar
T.D.C. 1st Year

Shorter grows our stay
As glory martyrdom awaits,
We chose our own terrain
Of discipline pride and pain.
By land, air or sea
To defend our territory,
Keeping a place in the sun
For all our loved ones.
Remember, the soil you step on
It was freed by our brother's blood
Relish the air you have taken in.
It was bought by another's last breathe.
The mantra of the Mahatma
Inspiring height of valour
That common reasoning defied
Three eternal word's "Do or Die".
Take a moment of silent prayer
A thought of appreciation,
For the warrior has given more.....
.....much more.

ABOUT CRICKET

Sweety Sharma
H.S. 1st Year

When Sachin takes a run,
I watch the match for fun.
When Badani hits a six,
The Sri Lankans are in a fix
When Sehwag hits a four,
Fernando can do no more.
When Zaheer takes a wicket
Jayasurya forgets what is cricket.
When Ganguly is out to bat,
The fielders are already set
When Indian are going to bowl
Wickets are sure to fall
When the ball is in the air
Atapatty shouts 'It's not fair
When Yuvraj runs to take a catch
Sri Lankas are sure to lose the match
When the ball goes to Dighe
India wins the match 'Hurray'

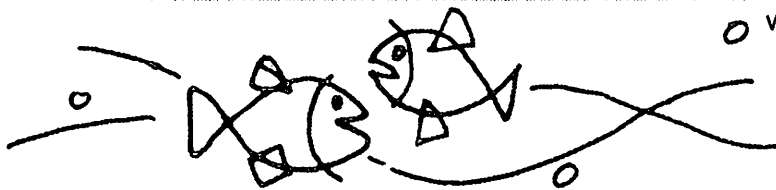
SOW THE SEEDS

Bipin Kumar
H.S. 1st Year

It is better to light candles
than to curse the darkness
It is better to plant seeds
than to accuse the earth
The world needs all of our power
and love and energy,
and each of us has something that
we can give.

The thing is to find it and use it,
to find it and give it away
so there will always be more.
we can be lights for each other
and through each other's illumination
we will see the way.

Each of us is a seed,
a silent promise
to spring up from the ground.

FOR THE SPECIAL ONE

Pooja Gupta
H.S. 1st Year

There are many stars, but the moon is U
There are many friends but the best is U
To forget me is upto you
To forget U, I can never do.
Friendship is the pathway
That led to dreams come true
For friendship is the blessing
of knowing someone like you.
My heart says that my 'love'
is like a drop in the ocean for you
But for me, the ocean is less
without a drop of your friendship.
Ishq mohabbat to hazaroon kartein ain
Gum judai se wo sabhi dartein hain
Hum to na ishq na mohabbat kartain hain
Hum to bas aapki dosti pa martein hain.

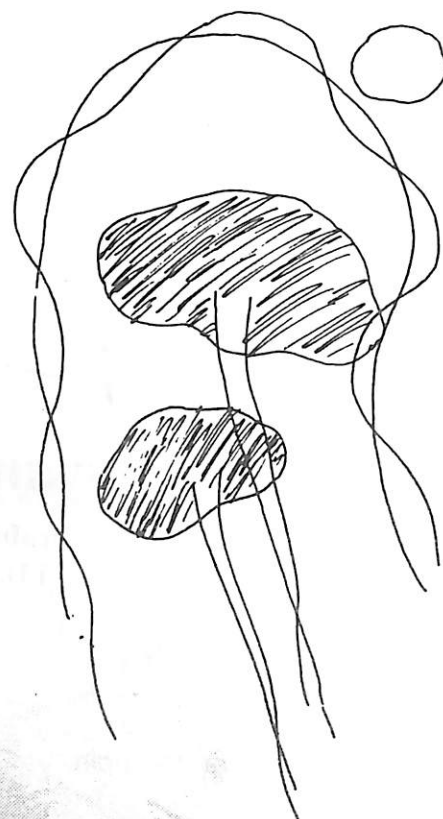
□□□

ONLY ONE CHANCE

Menka Sharma
H.S. 2nd Year

Sometimes you get only one chance!
One chance to put aside your pride and say
humbly "I was wrong".
One chance to explain a misunderstanding.
One chance to hear what another needs to tell.
One chance to defend a "FRIEND".
One chance to accept a shy but sincere offer
of friendship.
One chance to stand up and be counted
when you don't agree with the crowd.
One chance to say "No"! when it is
important to say, "No"! But easier to say "Yes!"
One chance to choose the right road.
One chance to stand up and face a hard
Situation instead of running away from it.
Sometimes you get only that "One Chance"!!!

□□□

THANK YOU TEACHERS

Ranju Sah
H.S. 1st Year

Oh! dear teachers
To us you are very dear
You are next to Lord
You teach us with love and care
You bear all the pains
To make us wise
You bear all troubles
To make us noble.
Oh! dear Teachers
How thankful we're to you!
You show us light
To make our future bright.
Thank you teachers
For your love and inspiration
Your guidance will surely make us
The true citizens of the nation.

□□□

**REPORT ON
DEPARTMENTAL
ACTIVITIES**

A REPORT ON
DEPARTMENTAL ACTIVITIES
SESSION : 2004-05

DEPARTMENT OF ACCOUNTANCY

1. On 10th September, 2004, an Educational Tour at SOS village Borjhar, Guwahati-15, organized by the Department of Accountancy. Number of students present were 46. The faculty members of the Department of Accountancy visited the SOS Children village were :
  - Sri Hitesh Deka, Principal
  - Dr. Prabhat Ch. Kakati, HOD
  - Mr. Bijoy Kalita
  - Mr. Safiqul Haque

2. Counselling of Financial Accounting and Computer Application organized by the Department of Accountancy with the cooperation of Brainware, Guwahati branch, at the college campus on 16th December, 2005. Total number of students present in this programme were 186. Dr. Prabhat Ch. Kakati (HOD), Prof. Bijoy Kalita, Prof. Safiqul Haque and Prof. Manoj Kedia were present in this programme.

DEPARTMENT OF MANAGEMENT

Following activities were undertaken by the Management Department of the College during the session 2004-05.

1. MOCK INTERVIEW

A mock interview was organized by the department for the TDC 3rd year Management Major students of the college.

The main objective of the programme was to give an idea to the students about 'how to appear in interviews' for jobs. Almost all the students of the department participated in the interview.

The interview process at first was started by inviting applications from the students for the post of a 'personnel manager' in the name of a dummy organization—'DAMECARE ENTERPRISE'. After receiving the application, they were called for interview by issuing calling letters.

Two experts, Mr. P. C. Lahkar, Additional Manager, Assam Electronics Development Corporation Ltd. (AMTRON) and Mr. Anwar Kamal from AFPRO, a non-government organization were in the interview board as experts.

During the interview hours, the experts even pinpointed the drawbacks of the students, and briefed the students about the requirements necessary to face an interview effectively.

2. FIELD SURVEY

A field survey was conducted on 18th December 2004 by the department with almost 60 students of TDC 3rd year Management major class in Nagaon Paper Mill at Jagiroad, Assam. The survey was conducted on the industrial relation aspect of the organization with the cooperation of Mr. A. K. Sharma, a Management executive of the organization.

Information relating to the topic were gathered by the students through questionnaire. On the basis of the information gathered, a report will be prepared by the department and will be submitted to the concerned organization for follow-up.

DEPARTMENT OF FINANCE

On 19th of November, 2004, a Seminar on the topic “Insurance—the fastest growing sector in India” was held in the premises of K. C. Das Commerce College. This seminar was organized by the Finance Department under the guidance of Mr. N K Goswami, Head, and Deptt. of Finance, in collaboration with The Life Insurance Corporation of India, Guwahati Division.

The sole motive of organizing this seminar was to keep the students abreast with the idea of Insurance and its ultimate impact on our economy.

Official from the LIC, Mr. B K Dutta, Marketing Manager, LIC, Guwahati Division; Mr. S K Paul, LIC, Guwahati Division; Mr. A K Pal Roy, LIC, Guwahati Division, and Mr. B L Sharma, National Insurance Corporation, were the invited guests and who were also the resource persons for the seminar.

Dr. Devadas Bharali, Former Dean, Faculty of Commerce, GU presided over the seminar as the Chairperson.

The other invitees included Shri Hitesh Deka, Principal of the college and all the other faculty members of the college.

There was a remarkable attendance and co-operation from the students of TDC Ist year and also the NCC cadets and the Union Body Members.

DEPARTMENT OF ENGLISH

1. Department of English had organised an off-Campus learning for the students of 'Business Communication' (B. Com. 1st year). About two hundred students participated in the programme. The students were taken to the 5th National Expo, 2004. The objective of the programme was to prepare a report on the overall study of the response, behaviour, sales promotional techniques of the stalls of various States that took part in the 5th National Expo '04.

LITERARY FORUM

2. The Literary forum of K.C.D.C.C had organised a lecture on 'AIDS and its awareness' on the World AIDS Day on 1st December 2004 in the College campus. The lecture was delivered by Dr. Sangeeta Dutta Goswami from Gauhati Medical College. The teaching faculty and the degree students attended the lecture.

DEPARTMENT OF ECONOMICS

1. Field trip to Export Promotion Industrial Park (E.P.I.P.), Amingaon to make a survey of the industries there was conducted by Department of Economics.
  - (1) Date-28th September, 2004.
  - (2) Class- B. Com. 2nd year.
  - (3) No. of students-43.
  - (4) Teachers who Accompanied the students--
    - (i) Dr. S. Islam (H.O.D)
    - (ii) Dr. J. D. P. Choudhury
    - (iii) U. Chakrabarty
    - (iv) Gadapani Sarma
2. Guest lecture- 20th November 2004.
Prof, M. P. Bezbaruah, H.O.D., Economics, Gauhati University, Discussion of 10th—Five Year Plan and planning process in India.

DEPARTMENT OF MATHEMATICS & STATISTICS

For the session 2004-2005, the Department of Mathematics and Statistics decided to hold departmental seminars for the students of TDC II year and TDC III year on every third and fourth Saturday respectively of each month.

On 20-08-04, there was a seminar for the students of TDC II year. The topics of discussion were :

(a) Probability, (b) Interpolation & Extrapolation, (c) Descriptive statistics.

Seven students presented papers and five students submitted papers on the above mentioned topics. Twenty five students were present in the seminar.

On 28-08-04, there was a seminar for the students of TDC III year. The topics of discussion were.

(a) Descriptive statistics, (b) Logarithms & Indices, (c) Probability.

Five students presented seminar papers and nine students submitted papers on the above mentioned topics. Thirty nine students participated in the seminar.

A seminar for TDC II year students was held on 13-10-04. The topics of discussion were.

(a) Descriptive statistics, (b) Probability distribution, (c) Calculus of finite difference
(d) Sample survey.

Seven students presented seminar papers and thirteen students submitted papers on the above mentioned topics. Hundred and fifty one students attended the seminar.

There was a lively interaction between the students and the teachers. The seminars helped the students to rectify their mistakes and to know the topics in depth.

Besides the students seminars, the department had organised a Guest Lecture which was held on 10-11-04 at the College premises. The resource person Ms. Sangeeta Borthakur, senior Lecturer, Deptt. of Statistics, Cotton College, was invited to deliver a lecture on Time Series to the students of TDC II year. Ms. Barthakur elaborately discussed the meaning components of Time Series and different methods of measuring Trend. The lecture was very beneficial to the students. It was attended by hundred and seven students and also by lecturers of other Departments.

DEPARTMENT OF HINDI (M.I.L)

1. ACCUPRESSURE & YOGA CLASSES :

Accupressure & yoga classes were organised from 27-01-2003 to 12-02-04 under the guidance of Dr. Radhey Shyam Tiwari. Twenty four participants took part in the aforesaid classes.

2. BOOK DONATION PROGRAMME :

Book donation programme was held on 28-1-2004. Mr. Deep Narayan Singh donated seventy books to the departmental library of Hindi Department. On this occasion, 35 persons were present.

3. ASSAMESE BOOKS' INAUGRATION :

Five Assamese books with the titles *Sri Gayatri Mantra Aur Gayatri Aroti*, *Tap Yorar Bidhi Vyuwastha*, *Yoga Sankar Padhathi*, *Upasana Jeevanar Aniwarya Awashyakta*, *Ishwariya Nyay* were inaugurated by Sri Hitesh Deka, Principal of K. C. Das Commerce College. Twenty five persons were present in this function and Sri Deep Narayan Singh distributed a collection of five books to every participant.

4. GROUP DISCUSSION :

A group discussion on “Vanijya Aur Bigyapan” was held on 1-9-2004 for T.D.C. first year students. All the participants, arranged in six groups, entered into a discussion relating to the importance of advertisement in trade field.

Another group discussion was held on 10-9-2004 for H.S. 2nd year students, the resource person was Dr. Radhey Shyam Tiwari who spoke on the subject *Vinay* written by Surdas.

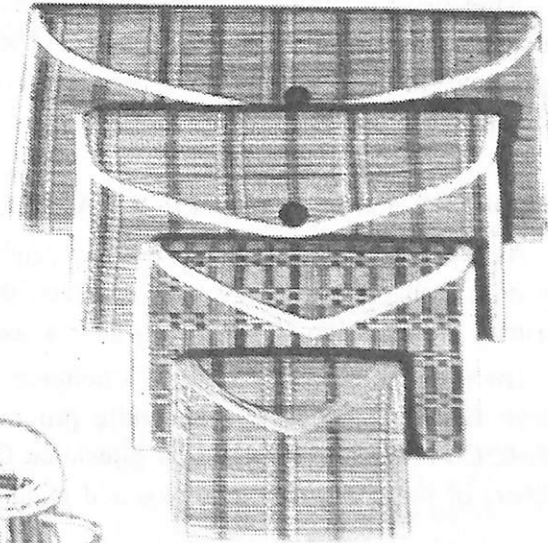
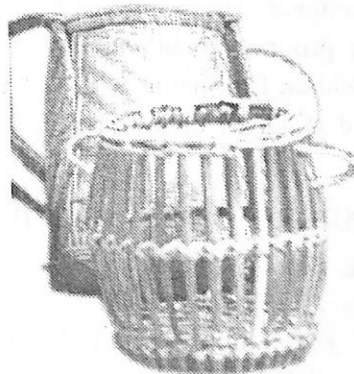
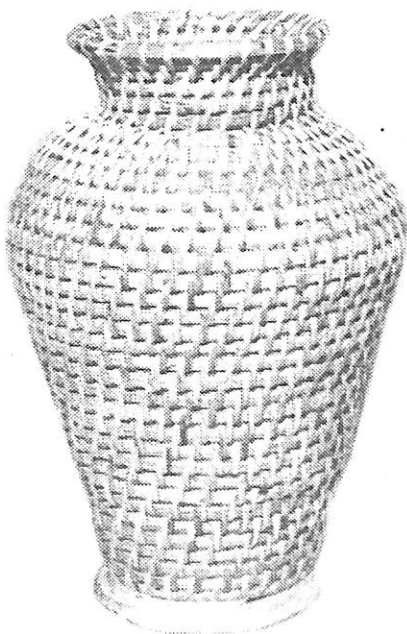
5. PROJECT WORK :

A project work had been given by Prof. Purnima Singh to H.S. 2nd year students on 10-9-2004 on the subject “Importance of National Language”. Another project work on “Chandralok” was given to H. S. first year students on 14-10-2004. Twenty students submitted their project paper which were of excellent quality. One project work on trade fair in Judge’s Field of 2004-05 was given to T.D.C. first year students by Dr. Radhey Shyam Tiwari on 1-9-2004. The students submitted their project papers on time.

6. WORKSHOP ON “VYAKARAN KI SAMASYA AEWAM SAMADHAN” :

Dr. D. Tiwari, Retd. Prof. & Head of the Department, Hindi, Gauhati University, delivered his valuable speech on “Vyakaran Ki Samasyan Aewam Samadhan” in a workshop which was held on 13-12-2004.

Bamboo Craft

The ubiquitous bamboo of the North East's great forest lands has been crafted into a variety of utilitarian and decorative objects.

A REPORT ON
ACTIVITIES OF EXTENSION EDUCATION CELL
SESSION : 2004-05

The Extension Education Cell of the college had undertaken the following programme during the session at the adopted village of the college (Garoghuli) and the college premises.

1. MASS LITERACY PROGRAMME

The Extension Education Cell of the college in its meeting on 31st May 2004 decided to convene a public meeting at Garoghuli village for mass literacy and accordingly a meeting was held on 15th June 2004 at Garoghuli L. P. School. The Director, Assam State Resource Centre (A.S.R.C) along with some officials of the Organisation were invited as guests.

The meeting decided to start the mass literacy programme at the village with the co-operation of A.S.R.C.

As a first step, on 18th August 2004, a one-day training was organized for the volunteers to conduct a population and literacy survey at the village. The training was given by the resource person, Mr. Tapan Sharma, Azizul Haque and Samiran Brahma.

After receiving the survey report, a two-day training programme regarding methods of teaching for the volunteers was organized on 20th and 21st September 2004 as the second step of the mass literacy programme. In this process, the necessary literacy materials were supplied by the Zilla Saksharata Samiti (ZSS), Kamrup and the training was given by A.S.R.C. official Mr. Azizul Haque.

2. PEOPLE'S EDUCATION PROGRAMME .

As a part of the 21st foundation day celebration of the K. C. Das Commerce College, the Extension Education Cell of the college had organized the People's Education Programme of the Khadi & Village Industries Commission (KVIC) with their association on 7th November 2004.

The programme comprised : (i) a Seminar, (ii) an Inter-College Debate Competition, and (iii) an Inter-College Essay Competition. The entire programme of the day was conducted by Lecturer Bhababhuti Sarmah, Co-ordinator of Extension Education Cell along with Lecturer Kukil Borah, and Safiqul Haque, members of the cell with the advice and guidance of the Principal Hitesh Deka.

3. EXHIBITION-CUM-SALE OF PRODUCT OF GAROOGHULI VILLAGE

During the period of College Week Festival of the college from 20th December to 24th December, 2004, an exhibition-cum-sale was organised by Extension Education Cell of the College. In this exhibition, products like toys, clothes, food items, etc., produced by the villagers of the Garoghuli village were exhibited and sold. Some product produced by the student of the college were also exhibited there.

**ANNUAL REPORT
OF STUDENTS'
UNION**

Report of the Vice President

I was born in the land of culture, heritage and literature known as a land of seven sisters (Assam). It is said that "knowledge dispels darkness" and knowledge comes through the education of the human mind.

For such a noble cause, the K.C. Das Commerce College was established in the year 1983 by K.C. Das. I would like to extend my appreciation and thanks to my beloved parents for their sincere guidance to be a privilege students of K.C. Das Commerce College. I would also like to thank Principal Shri Hitesh Deka and the members of the selection committee for counting me worthy to take up the responsible post of the Vice-President for the

year 2003-04.

There is nothing perfect in the world and I do acknowledge that I am not perfect for I am just human.

During my tenure the following events took place :

Right after taking the charge of Vice-President, the college had organised a free medical health camp for the people of a tribal village i.e. Garooghuli. During that camp I was selected to collect medicines from the different zone of our city. I found it a privilege for collecting and helping needy people of our adopted village.

Secondly, During the 'College Week Festival" I have extended my utmost help to each and every member of our union body. I am glad to say that during my tenure for the first time the annual meet (college week) was held in our college premises.

Thirdly, as we all know that without blood no man survive, just as a car cannot run without a petrol. In my tenure, I felt that we youngsters can minimize the scarcity of blood when our nation ask from us by donating our few drops of blood to the needy people. Respected Prof. Dr. Radheshyam Tiwari had managed to convince to donate blood in the time of need. And I would like to thank our college for indulging me in such a noble and social cause. And moreover, I hope that this is continued by our members in future also.

Fourthly, The Freshers Social Day was celebrated with pomp and splendour. It was a day of great fun and fellowship with students, faculty and non-teaching staff.

Human kind need to exercise his mental as well as physical strength. We youngsters of our nations should practice to develop by balancing our mental and physical aspects, which will surely maximize our confidence level. I want to forward this message specially to K-cians to take part in each and every activity in our college campus as well as outside. During my tenure, I set an example of being a perfect sportsman in a group by taking active part in 1st All India All style Martial Arts Championship which was organized by All Assam Chinese Kung Fu Association held at Maligaon Stadium. And in which our group won five medals. Before I conclude I would like to say "East or West, we K-cians are the best".

Lastly, I heartily thank my dear union members for their cooperation with me. I would also like to convey my best wishes to the newly-formed Students' Union & the new students for their prosperity.

Thanking you.

Chandan Jain
Vice President

Report of General Secretary

It is said that 'Knowledge dispels darkness' and knowledge comes through the education of human mind. So for such a noble cause, the Keshab Chandra Das Commerce College, now popularly known as K.C. Das Commerce College was established in the year 1983.

I would like to extend my appreciation and thanks to my beloved parents for their sincere guidance in being a privileged student of K.C. Das Commerce College. I would also like to thank our Principal Shri Hitesh Deka and the members of the selection committee for counting me worthy to take up the post of the General Secretary for the session 2003-04. I would also like to extend my thanks to the members of the faculty, the non-teaching staff and my beloved friends, who supported me in every step. My aspiration of becoming the Gen-

eral Secretary came from Mr. Amardeep Kisku former General Secretary, of our college for the session 2001-02.

Mistake, is what a human being cannot eliminate. There might have been times when I fell short of expectations, and I do apologize for the same.

During my tenure the following events took place :

- (i) Right after taking the charge, our college organised a free medical camp and an extension education camp at the Garooguli Village.
- (ii) The College Week was celebrated amidst pomp and glory. To name a few, the college conducted sports and games like Athletics, Chess, Carrom, Table Tennis, Volley-ball, Badminton, Cricket and many more.
- (iii) The college also celebrated the Saraswati Puja, where the participation was not only from within but without.
- (iv) The college also celebrated the Friendship Day in order to raise fund for the relief of the flood that ravaged the whole of Assam.
- (v) We celebrated our Social Day with great pomp and splendour. Students from various classes presented attractive numbers like songs, dance, etc. It was a day of great fellowship with students, faculty and non-teaching staff.
- (vi) We participated in the Bharat Bikash Parishad State Level National Group Song Competition held in Nagaon Dist. Our college won first prize in Assamese Group song and second prizes in Hindi and Sanskrit group song. It was a great honour for our college.
- (vii) We celebrated our Foundation Day on the 7th and 8th of Nov. We celebrated it with an Inter College Debate Comp. together with KVIC in our college campus itself. Various college from and outside Kamrup Dist. took part in it.

I have enjoyed my tenure as the General Secretary of the college. But there are certain things that have to be taken care of.

- (i) There is no proper drinking water facility.
- (ii) There is no playing ground in the college campus.
- (iii) And the roads leading to our college are in very bad condition.

I hope the authority will kindly look into the matter for which I and the students' of this college shall remain ever grateful.

Lastly, I congratulate the new union members and wish them success.

With thanks.

Varunjyoti Baruah
General Secretary

Report of Assistant General Secretary

At the very outset, I would like to thank my mother & father who had made my way towards this college. I heartily thank the selection committee & respected Principal Sir, who had furnished me an opportunity to serve my college as the Asstt. General Secretary for the session 2003-04. I would like to extend my thanks to the respected professors, the non-teaching staff and my dear friends for their co-operation.

I got rare opportunity to serve my college but whatever I did it to my satisfaction. But being a human being I may be wrong and I do apologize for that.

After taking charge from 14th Nov. 2003, we had various programmes and we were greatly supported by our friends and teachers. At the very beginning we had our college week which was celebrated in a wonderful way. I had cooperated greatly towards my union and I helped every secretaries in discharging their duties.

Then came the Saraswati Puja which was celebrated in a remarkable way and was full of fun with my Prof-in-charge and other members of the union and my dear friends.

Next we had our Freshers Social in which I had extended every possible help to the General Secretary and the Cultural Secretary.

Thus my term came to an end with excitement and fond memories which I would carry forever in future.

Lastly I would like to congratulate the newly formed union body and wish them all the best. Long live K.C. Das Commerce College.

Long live K.C. Das Commerce College Students' Union.

Debohash Goswami
Asstt. General Secretary

Report of Major Games Secretary

First and foremost, I convey my thanks to our honourable Principal Sir, Sri Hitesh Deka and the members of the Selection Committee who had given me the rare opportunity to serve the college as Major Games Secretary.

During my tenure, I arranged various games in the college campus at the college week. For the first time, cricket was played in the college campus and everybody present there enjoyed it with great pleasure. Many more games were played and students participated with great enthusiasm and won many prizes.

Before I conclude, I would offer special thanks to Prof. Murali Krishna Sharma Sir and Prof in-charge Bipul Kalita Sir and all members of the union body and my dear friends for their kind support and valuable suggestions.

Lastly, I congratulate the new union members and offer my best wishes.

Thanking you.

Debajyoti Bhadra
Major Games Secretary

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰথমে সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে এই মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনক আগবঢ়াই নিয়াৰ সুযোগকণ দিয়াৰ বাবে এই কলেজৰ সন্মানীয় অধ্যক্ষ মাননীয় হিতেশ ডেকা ছাৰক আৰু লগতে নিৰ্বাচক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হোৱা ছাৰ-বাইদেউসকলক আন্তৰিকতাৰে ধন্যবাদ যাচিছো।

মই মোৰ প্ৰথম কাৰ্য কৰিছো কলেজ সপ্তাহত। এই অনুষ্ঠানত পাতিবলগীয়া প্ৰতিযোগিতাসমূহ নিয়াৰিকৈ চলোৱাৰ লগতে সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াত বিভিন্ন অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰিছো। প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণকাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল যোৱাবাৰতকৈ এইবাৰ যথেষ্ট উন্নত, যাৰ বাবে মই যথেষ্ট সফলতা লাভিছো। ইয়াৰ পিছতে সন্মানীয় ৰুণজুন ফুকন বাইদেউৰ তত্ত্বাৱধানত এদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে অনুষ্ঠিত, বিদায় লোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ “এলুমনি মিট” অনুষ্ঠানটি সুচাৰুৰূপে সমাপন কৰিছো।

নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নৱাগত আদৰ্শ সভা Freshers Social ত কৰিবলগীয়া সকলো ধৰণৰ প্ৰস্তুতিৰ লগতে সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াও সুন্দৰকৈ অনুষ্ঠিত কৰিছো। শেষত এই বছৰো “ভাৰত বিকাশ পৰিষদ”ৰ অধীনত অনুষ্ঠিত সমবেত সংগীত প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ কলেজক প্ৰতিনিধিত্ব কৰাওঁ। পশ্চিম গুৱাহাটী শাখাত তিনিওটাতে প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰাৰ পিছত অসম ভিত্তিত প্ৰতিযোগিতা কৰাৰ কাৰণে নগাৱলৈ আমাৰ দলটো লৈ যোৱা হয়। তাত আমাৰ কলেজে অসমীয়াত প্ৰথম, সংস্কৃত আৰু হিন্দী দুয়োটাতে ক্ৰমে দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ লাভ কৰি কলেজলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনে।

এই সফলতাৰ অন্তৰালত মোৰ তত্ত্বাৱধায়ক সন্মানীয় শ্ৰাৱনী ভদ্ৰ বাইদেউৰ সহায়-সহযোগিতা শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছো। লগতে সমূহ শিল্পীলৈ বিশেষভাৱে ধন্যবাদ যাচিছো, যাৰ নেবানেপেৰা চেপ্তাই আমাৰ কলেজৰ লগতে মোকো ধন্য কৰিছে। আশা ৰাখিছো অহা বছৰ তেওঁলোকে ইয়াতকৈও ভাল ফলাফল দেখুৱাব পাৰিব।

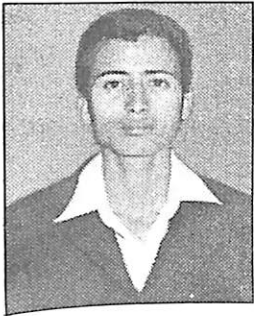
মোক কামত উৎসাহিত কৰা ছাৰ-বাইদেউসকলৰ লগতে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধু-বান্ধৱীসকলক বিশেষকৈ পৰশক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

সদায় এইখন কলেজৰ প্ৰতিটো কাৰ্যসূচী নিয়াৰিকৈ চলাই নিয়াৰ বাবেই চেপ্তা কৰি আহিছো। তাৰ মাজতো ভুল-ভ্ৰান্তি ঘটিব পাৰে। ক্ষণিক ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি—এই কলেজৰ ছাৰ-বাইদেউসকলৰ মৰম-চেনেহ শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰি—এই কলেজৰ প্ৰগতি আজিতকৈও দ্ৰুততৰ হওঁক, তাৰে কামনাৰে—

ৰুবুল চন্দ্ৰ কলিতা
সাংস্কৃতিক সম্পাদক

Report of Minor Games Secretary

At first, I would like to thank God and my parents who sent me to this college. Today, I am very proud to be a student of K.C. Das Commerce College. I heartily thank our respected Principal and Selection Committee who had given me the opportunity to be the college Minor Games Secretary for the session 2003-04. It was something like a dream come true for me as I never dreamt that I would be selected as the Minor Games Secretary.

During my tenure, I took up the following programmes like Badminton, Carrom, Chess, Table Tennis, Weightlifting, Arm Wrestling and a new game was introduced by me named Ludo and it was very interesting to see that there were lots of participants for it. Many students participated in different games with great enthusiasm and won many prizes. I tried my level best to perform my duties as a Minor Games Secretary.

Before winding up, I would like to take the opportunity to thank our respected Principal Sir Hitesh Deka, our teachers, non-teaching staff and my Prof-in-charge for their moral support. Lastly, I would like to congratulate our new union body and wish my junior KCIANS a bright and prosperous future.

Manabendra Das
Minor Games Secretary

Report of Social Service Secretary

First of all, I would like to thank God and my parents who sent me to this college. It is indeed a great honour and privilege for me to serve as the Secretary, Social Services for the session 2003-04. I thank the Selection Committee for providing this unique opportunity to serve our college.

I recall with delight the love, support, guidance and help extended by honourable Principal Hitesh Deka and Professor in-charge (Social Service) Sri Murali Krishna Sarma Sir. I would also like to extend my thanks to the members of the teaching faculty, the non-teaching staff and my beloved fellow students for their kind help and advice in every step.

During my tenure as a secretary, I took up the following programmes : During the college week I took up the task of cleaning the whole campus of our college. I also took up the plantation programme in an attempt to bring forth a green environment around our revered college. I was highly pleased to see the participation of our college students in social service game in the college week this year. From among the students participants, I chose the best three participants in social service game. I also extended my help in organising Freshers Social, Sree Sree Saraswati Puja and college Foundation Day. And during my tenure, I suggested the State Govt. to develop the road leading to our college. And they informed me that they had taken the responsibilities of development of the road.

All these programmes were carried out under the supervision of our respected Prof-in-charge Murali Krishna Sarma, whose amiable treatment and timely suggestion ensured the success of programmes.

At last, I pay my humble gratitude to our respected Principal Hitesh Deka Sir, respected teachers Kukil Bora, Pradeep Das, Safiqul Haque, Prof-in-charge Murali Krishna Sarma for their kind support and valuable suggestion.

I would also like to thank all particularly Bishal Sharma (Ex-vice president) Bhaskar Dutta (Ex Magazine Secretary) and Tridip Dutta (Students adviser) for giving me suggestions and helping me in every step during my tenure as Secretary.

To conclude, I congratulate the new members of the Students' Union and offer best wishes for advancing the college further towards the path of success.

Long live K.C. Das Commerce College Students' Union.

Hamidur Rahman
Social Service Secretary

Report of Debate & Symposium Secretary

First of all, I would like to thank God and my parents who send me in this college. It is indeed a great honour and privilege for me to serve as the "Debate and Symposium" Secretary for the session 2003-04. I am grateful to the Selection Committee for providing this unique opportunity to serve our college.

I recall with delight the unconditional love, support, guidance and help extended by our honourable Principal Hitesh Deka, Professor in-charge (Debate & Symposium) Mrs. Runomoni Das, respected professors, non-teaching staff, union body and students. Following importance events were held during my tenure :

Debate Competition : it was organised on 13th December 2003 and 13 students participated in the competition. The topic of the debate was "Advertisement is a wasteful expenditure".

Quiz Competition : It was organised on 13th December 2003 in which 7 teams participated consisting of 3 members per team. During the competition my Prof-in-charge Runomoni Das Madam and my friends helped me a lot.

Recitation Competition : It was organised on 14th December 2003 in both the mediums (Assamese and English). Many students participated in the competition and it was indeed a tough competition.

Extempore Speech Competition : It was organised on 15th December 2003 in which 9 participants participated.

Participation in the Quiz Competition : Our college has participated in the "Cop Quest 2004" and "X-Quiz Me!" The open Quiz organised by Assam Police and Trivia Bytes was held on 30th September 2004 at the District Library Auditorium. Our college was represented by Jaykumar Agarwala and Kuldeep Rabha.

Inter-College Debating & Essay Competition : It was organised by our college "Extension Education Cell" in association with Khadi and Village Industries Commission, on the occasion of 21st college foundation day on 7th November 2004. Many colleges from different districts participated in the competition.

At last, I would like to make a humble submission to the Principal Sir to kindly organise a debate competition every month for the improvement of the section of debate and symposium and to kindly arrange necessary infrastructure in the department of debate and symposium because the competition organised by this department shows the strength of college in the field of knowledge. It was really a memorable and exciting event of my life to serve as the "Debate and Symposium" Secretary of the college. I would like to thank my Prof in-charge Mrs. Runomoni Das madam and my friends for their co-operation without which my achievements would have been impossible. I would like to convey my best wishes to the newly-formed students union body.

Long live K.C. Das Commerce College.

Thanking you.

Kuldeep Sarmah
Secy. Debate & Symposium

Report of Girls' Common Room Secretary

At the very outset I want to say that I am very proud to be a student of this college and for becoming the member of the students union. I am very much thankful to our Principal Sir and union associates for selecting me as a secretary for Girls' Common Room for the session 2002-2003.

A number of great events were held in the college during the year. But, I got only a few events and got little opportunity to serve my friends. I am very much happy to see the enthusiasm and support shown by my fellow mates during Fresher's Social, College Week, Medical Camp, Foundation Day. The Medical Camp was highly praised by our teachers and principal Sir, which has been deemed as the best so far.

During my tenure, I got the opportunity to participate in the arrangement of debate competition. As I got only a few months to serve my college. I have tried my best to minimize the problems faced by my friends. I have tried my best to solve the sanitation and drinking water problem and also problems regarding sitting arrangements in the Girls' Common Room.

I tried my level best to perform my duties as the Girls' Common Room Secretary for only a few months. I convey my heartiest wishes to the coming union members for their success while performing their duties.

Before winding up, I should like to take the opportunity to thank our respected Principal Sri Hitesh Deka, our teachers, non-teaching staff and my prof-in-charge Jayashree Pathak Madam for her moral support. At the end of my report, I would like to wish a very bright future to all the students of this prestigious college of Commerce.

Thanking you.

Neha Srivatava
Girls' Common Room Secretary

Our Motto :

"TO STRIVE, TO SEEK, TO LEARN AND NOT TO YIELD."

